

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETESEK:

4-betűs betű sor egyszer 1 fillér,
minden következőnél 16 fillér

Nyitár ura 24 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, április 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Barabás Béla naplója.
- Még egyszer Vajda.
- A tűzifa-szövetkezet alakulása.
- Barabás a létszámemelés ellen.
- A kuruzslónő áldozatai.
- A gyilkos szerető.
- A kihagyott zsúri tagok.
- Amiről beszélnek.
- Polónyi kudarca.
- Harc a csabai tanyákon.
- Egy bank-alakulás akadályai.

Barabás Béla naplója.

Arad, április 13.

Most van egy éve.

Odakerült a nevem Mandisz János dohánybevitő felügyelő, Stiny Lénárd államasuti üzletvezető és Schiller Károly pénzügyigazgató neve alá. Ezek az ismeretlen nevű, s alighanem már megboldogult urak diszpolgárai nemes Arad városának. Nem tudom, mit véthettek Aradnak, hogy ez megesett rajtuk. Igaz, híresebb és nagyobb nevek is vannak a diszpolgárok aranykönyvében. Kossuth Lajosé, Munkácsy Mihályé, Jókai Móré. Sőt — milyen pech! — Wekerle Sándor miniszterelnöké is. Ez azért baj, mert ennek folytán nem lehet Wekerlét most a város diszpolgárává választani. Pedig ez az egyetlen mód, a melylyel Aradot a miniszterelnök orra elé lehetne tolni... Én is diszpolgár lettem. De a magam nevét hadd emlegessem inkább a Mandisz János és Stiny Lénárd diszpolgártársaim neve mellett. Ezekről is

elfelejtették, hogy mivel lettek érdemessé a diszpolgárságra; én rólam is. A különbség csak az, hogy Mandisz Jánosnál és Stiny Lénárdnál mégis bizonyos időbe telt, a míg érdemeik az emlékezet részére veszendőbe mentek. Az én érdemeim már egy fél év múlva el voltak temetve. S az érdemeitől lecsupasztott diszpolgárral megcsesett, hogy egy bizottságból kibuktatták.

A multkor egy verset olvastam arról, hogy a szerelemről azok az aszott nénik beszélnek legtöbbet, a kiknek semmi közük nincsen hozzá. A művészetben is az kritizál a legszenvedélyesebben, a ki maga nem ért a művészethez. Olyan emberek, a kik sohase haraphattak a népszerűségbe, böleselkedtek legtöbbet az én aradi népszerűségem kálvariája fölött. Hogy elbizakodtam, hogy nem lett volna szabad más kerület után nézmem, miután már az aradinak hűséget esküdtem. Hogy nem lett volna szabad a delegációban elnökséget vállalnom. Mintha bizony a delegáción változtatott volna, ha például Burgván Aladár ül helyettem a hadügyi albizottság elnöki székében. O, a kis fellengősek! Olvastam egyebet is. Hogy azért játszotam el kisdéd játékaimat, mert megfenyegettem a várost, mert megakartam mutatni, hogy a lóvonat ellen hozott határozatból nem lesz semmi. Elgázolt a lóvasut — mondták igen szellemesen.

Lehet. Én azonban másként érzem. Az én aradi népszerűségem bacillusa egészen más volt. Abban a pillanatban vált beteggé, a mikor öntelt göggel azt mondtam, hogy a

választó-polgároknak privát-kijárasokat nem vagyok hajlandó végezni. Merész kijelentés volt; én megkockáztattam. Az öreg Madarász József a sárga földig leszidta a választóit, mikor azok új zászlókat kértek tőle. „Hát a zászlók kedvéért tesztek meg engem követnek, vagy a magam becsületes személyeért?” A szarvasiak megkérték egyszer gróf Bolzát, hogy legyen a képviselőjük. A köhögős gróf azt felelte: „Jól van, nem bánom, elvállalom a mandátumot; de azt ne kívánják tőlem, hogy mindenuntalan Pestre szaladgáljak az ország ház üléseire. Öreg vagyok ahhoz De ha így is jó, hát megválaszthatnak.” Én is akkor, a békeszerzés jókedvű mámorában talán elbizakodott voltam. A békeszerzésért nem kaptam semmit; azt hittem, legalább egy olyan mandátumot megérdemlek miatta, a mely nem közbenjáró hivatala a választóknak. Tévedtem. Buktam. S ebben nem is lehet az aradiakat okolnom. A legnagyobb politikus, író, kapacitás is csak úgy biztosíthatja baleset ellen a mandátumát, ha a választók mindenféle dolgainak szolgálatkész ügyvivője Mikszáth Kálmán heteken át sürgeti a kultuszminiszteriumban, hogy a fogarasi kántor lányát nevezzék ki tanítónőnek; Justh Gyula kénytelen makói fiukat a hadapródiskolai helyekre segíteni; és Bánffy Dezsőnek se engedték el, hogy a választók által kért trafik-engedélyeket a finansminiszternél reklamálja meg. Ez így van, no. A képviselő programbeszédet mond, pedig azt kellene mondania: „s a

A hétről.

A kónyi asszonyok.

Vigyázat!
Erkölcstelen!

O, franciáknak Pompadourja,
Tegnaptól kisebb lett kegyed;
Hivatkozom rá Markos urra
S tanuk a somogyi hegyek.
Irhattak Önről mázsa könyvet,
S a hire bárhogyan ragyog,
Madame, önnél mégis különbek
A kónyi kényes asszonyok.

Lapozzatok előre, hátra.
Ilyenre nem letek nyomot;
S minden bizonynyal Kleopátra
Nem így menté Egyiptomot.
Mióta a historiában
A kontynak is kijár a jog:
Magukban állnak, mind hiában
A kónyi kényes asszonyok.

Kónyon, Dunántul, vad Somogyba
A melynek bicskát nyit bora,
Meg nem törötte, bár lefogya

A néppártnak él tábora.
Fogy hive, már alig kap kvártélyt
A zászló, hogyha kilobog,
De rajognak a papi pártért
A kónyi kényes asszonyok.

Kónyon, a dunántuli földre,
Követválasztás sorja lett,
S a nők a néppárti jelöltre
Zsaroltak voksot módfelett.
Tán csókkal is, itt-ott ölelve, —
Attól, kin az ilyesmi fog:
Nem szánják, ha adnak az elvre,
A kónyi kényes asszonyok.

De mégse ejtenek a bátor
Nők mindenkit kezes rabul:
Egy független tollas prókátor
Pap- s néppártot váltig szapul.
„Pártunk, ugymond, nyugodtan alhat,
Nem árt e pár kontyos szunyog,
Mivel a szoknya nem szavalhat,
O, kónyi kényes asszonyok!”

A kónyi nőt a szégyen éget,
A kónyi nő bosszura vár
És hirbe hozzák az ügyvédet:
„A szájhős pártvezér — kazár!”
Kazár... Borzasztó! — Bár tagadják,
S a tagadás bármily konok,

De elvitatni még se hagyják
A kónyi kényes asszonyok.

S mint feldühödt, adáz szirének
Mind a gyanús felé rohan:
„Hát döntsenek a pusztá tények,
Ha kedved még tagadni van.
Az orrodon bár a zsidó nyom,
De ne legyen mi sem titok, —
Kazárt így lepleznek le Kónyon
Az igazságos asszonyok!

S a gyanús áll csak egyre, zordul,
Nem ijeszti a nő-csapat:
„Következtetni a nagy orrul
Ó kónyi hölgyek, nem szabad!
Ám a gyanu ne legyen veszteg
S én bizonytságot is adok,
Hahogy — egyenként fölkerestek,
Ó kónyi ifju asszonyok!”

Csak szó fecsérlésére volna
A folytatást is irni meg,
S azt is, kié lett vaj a pálma,
A hol a nők így küzdtenek.
Hősnőt a történelemnek
Lefőzték, — az már ténydolog;
S én ezt büszkén énekelem meg
Ó kónyi kényes asszonyok!

Forgács.

mi nektek kell, annak én mind utána lótok-futok Pesten; aztán nekem nagy befolyásom is van ott, a hol kell." S szavaznak reá, meg ellene politikai pártok szerint, pedig azt nézik: tőle várhatnak-e többet, vagy az ellenjelölttől? Az egyik attól vár, a ki kormánypárti. (Kedves embere a minisztereknek!) A másik ellenben jobban bizik abban, a ki ellenzéki. (Félnék tőle a miniszterek; mindent megtesznek neki, csak hogy még jobban ne támadja őket!) A mikor én azt a nagy mondatot kivágtam, egyszerre üres markot mutattam ezer embernek, a kik abban reményeik kincsesbányáját hitték. Most nem akar tenni a dolgainkban, most, a mikor a kormány mindent megtenne nekünk a kedvére! Hát ez nagy kiábrándulás volt. És, kedves földiek, akik engem diszpolgárrá csufítottatok, — gunyolódás nélkül mondom: ugye? még jó is volt, hogy nem az aradi mandátumot tartottam meg? Milyen nyög lett volna rajtatok az a képviselő, a ki féktelen önzésében a mandátumot egyes egyedül a maga politikai szereplésére akarja használni!

Hát így mondta azután nekem a törvényhatóság: megvetlek, Rózsi! Most már kölesönbe megy. A közgyűlésekbe nem teszem a lábam. A mit az Avarffy Imre beszédén épülnék, megteszi azt a Házban Simkó Józsefé.) Steinhart Mózsit kárpótolja a képviselőház Steinhart Mózsija: a Bakonyi Samu. Nagy Sándor meg eredetben odafönn van: az igaz, hogy a Házban nem tör ki rajta olyan kövér csöppekben a humor, mint ideleinn. Attól tart, úgy látszik, hogy mihelyest a Házban tréfálni kezd, mindjárt komolyan veszik.

S vajjon így öregszi meg egymás mellett, én meg a szülővárosom? Nem tudom. A mikor két párhuzamos vonás egymástól elhajlik, akkor egyre messzebb és messzebbre jut. Idegenek leszünk egymásnak. Ha meghalok, talán egy utcát se keresztelnék el rólam. Milyen élelmes és előrelátó volt Salacz, hogy még a diszpolgársága előtt szerzett utcát magának! Halottak napján koszoru, se dalárda nem jut a siromra. A hogy Heine mondja: *Nicht gesagt und nicht gesunge, wird an meinen Sterbetagen!*

A bűn világából.

A büntető törvénykönyv paragrafusaival összeütközésbe kerülő embereknek: a tolvajoknak és csalóknak egész külön világa van. Ebben a világban kasztokra osztva élnek a magántulajdont nem respektáló bűnösök, akiknek semmi közük sincsen az enyém-tied övé fogalmáról. Ezt a világot csak az ismerheti és ismeretheti, aki maga is benne él, vagy aki hivatásánál fogva közeli érintkezésben van vele. Nem az orgazdákat értjük, hanem a rendőrséget.

A tolvajoknak és csalóknak világáról jelent meg az aradi könyvpiacra egy kis füzet. *Grén* Nándor tb. főkapitány, az aradi rendőrség bűnügyi osztályának vezetője írta a hetven oldalra terjedő füzetet, amelyben érdekesen, vonzóan, személyes tapasztalatai alapján, nyomozások eredményéből tárja elénk a bűnösök sötét világát és állítja elénk magukat a bűnösöket.

A könyv bevezetésében a szerző elmondja, hogy voltaképpen miért írta a füzetet.

„A személy- és vagyonbiztonságra veszélyes egyének ma már annyi tanultsággal, ravaszsággal és vakmerőséggel üzik az ő mesteriségüket, hogy velük foglalkozni, ellenük védekezni és mindama óvintézkedéseket alkalmazni, amelyekkel vakmerő működésüket meggátolni lehet, nemcsak azoknak kell, akiknek ez kötelessége, vagyis a rendőr-embernek, hanem

A nevem pedig a diszpolgárkv könyvből belekerül egy másik könyvbe. Ott van Falk Miksáé, aki nagyon, igen kedvesen gondol Aradra. Ott van Chorin Ferenc neve, aki ide s tova letagadja aradi származását. Benne van Hieronymi, akit a legszebb emlékek fűznek Aradhoz. Még sokat említhetnék. De csak a legutolsókat említem. Két művészt: Feszty Árpádot, meg Bezerédyt. Meginstálták őket: legyenek tekintélyt adó bírálói az aradi Kossuthszobornak. Megtették. Most új pályázatot irnak ki, új bírálókkal, amelyből a két „pesti művész“-t kihagyták. Értsék meg belőle: az ő bírálatuk nem konveniólt, reájuk tehát nincs szükség. Milyen nagy passzióval fogják a művészek ezután egymást arra buzdítani, hogy zsüri-járóban Aradra menjenek! . . .

Nagy vagy és érdekes, városom, Arad. Egyszer talán egészen megirom a lélekrajzodat, a szeszélyekből és következetlenségekből összerótt valódat. Most csak egyet írok le rólad. Más városok talán tudnak egyetemet kiakciózni, kaszányákat gyűjteni, gyárakat szaporítani, várost szabályozni, új állomást kijárni, idegenforgalmat csalogatni, — de ellenségeket szerezni csak te tudsz igazán. Mindenütt vannak ilyenek; a legtöbb idehaza, s egykettő — a diszpolgáraid között.

TÁVIRATOK.

A hágai békekongresszus.

Washington, április 12. A hágai békekongresszusra küldendő bizottság hét tagból fog állni. Cathe és Porter tábornok vezetése alatt, akik Londonban, illetőleg Párisban voltak nagykövetek. A delegációt egy titkár és két szakértő fogja kísélni.

Az angol flotta ügye.

London, ápr. 13. A Daily Telegraph jelentése szerint néhány hét múlva a hazai flota megkezd első nagyobb cirkálóját. Bár a flotta egyenes parancsokat még nem kapott, azt hiszik, hogy a hajóraj, a melyhez a Dreadnought is csatlakozik, legközelebb az Eszaki-tengerre indul és egy ideig a norvég és svéd vizeken fog cirkálni. Valószínű, hogy néhány balti kikötőben látogatást fog tenni.

a közönségnek is. A védelmet kellő és célravezető módon azonban csak akkor lehet kifejteni, ha a tolvajvilág szokásait és főleg ama módszereket, amelyeket bűnös üzelmek elkövetésénél használni szoktak, ismerjük is. Viszont a tolvajvilág szokásait, működésük terén kifejtett módszereiket csak az ismerheti, aki velük foglalkozik. Az évek során szerzett tapasztalataim révén elmondhatom, hogy a tolvajvilág szokásait, módszereiket meglehetősen ismerem. Szolgálatot vélek tehát tenni a nagyközönségnek, ha mindazt, amit róluk tudok és mindazon óvintézkedéseket, amelyek a tolvajvilág működésének meggátolására, megnehezítésére alkalmasnak bizonyultak, a nagyközönséggel megismertetem.

Az első fejezet a tolvajvilág történeti fejlődéséről szól. Kezdve a tolvajvilág fénykorától, Rózsa Sándor működésétől napjainkig vázolja Grén főkapitány a tolvajvilág történeti fejlődését. Megemlékezik Ráday Gedeon gróf purifikáló működéséről, amelynek a közbiztonság sokat köszönhet. Végre arra az eredményre jut, amit a valóság és a lapokban naponként megjelenő híradások igazolnak, hogy manapság sokkal több a tolvaj, mint Rózsa Sándor idejében és sokkal több a tanultabb, körmönfont gazember, mint a haramiavezér idejében. Ezután nemzetgazdasági alapon, a társadalom fejlődésének vázolásával bizonyítja, hogy manapság azért van több tolvaj és csaló, mert a fokozott igények kielégítésére a munka utján

Még egyszer Vajda. A képviselőház ülése.

A képviselőház ma délelőtt Justh Gyula elnökletével ülést tartott, melyen a közszolgálati és felekezeti tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat volt napirenden. Napirend előtt Somogyi Aladár jelentést tett a naplóbíró bizottságnak a Vajda ügyben történt intézkedéseiről, ami hosszas és szenvedélyes vitát provokált. Ugron, Maniu, Pollt, Návay és Vlad hozzászólása után áttértek a napirendre. Szentiványi Árpád, Vlad Aurél és Balogh Ernő felszólalása után a javaslat általánosságban való tárgyalása véget ért.

— Az Arad. Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 13.

Ma egy kis utó Vajda-ügy foglalkoztatta a Házat. A naplóbíró bizottság korrigáló tevékenységéről tett jelentés során fejlődött ki az élehangú vita. Mielőtt azonban erre került volna a sor, Somogyi Aladár már az ülés előtt izgatottan kérdezgette a nemzetiségiektől:

— Eljön Vajda?

— Nem.

— Kár! felelte a buzgó honatya, miközben jelentősen vakargatta a tenyerét.

A függetlenségi párt fiatalabb tagjai erősen fogadkoznak, hogy Vajdát, ha még egyszer beteszi a lábát a Házba, tettelesen inzultálják. A nemzetiségi képviselők meglehetősen kényelmetlenül érzik magukat. Félnék, hogy Vajda gyászos szereplése lehetetlenné teszi az egész pártot. Szeretnék kiakcióztatni a jeles férfit, de ezt nem engedik meg saját elveik.

Ma egyébként meglepetés is történt. Az általános vita, amelynek végét még csak napok múlva várták, ma hirtelen befejeződött. Ugy látszik, ez is a Vajda érdeme. A nemzetiségiek nem akarták a háborgó indulatokat még jobban felcsigázni.

Részletes tudósításunk:

(A Vajda-ügy.)

Az ülést pontban tíz órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök. Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Polit Mihály jegyzett be újabb interpellációt a macedón-kérdésben és ennek kapcsán monarchiánk és Oroszországnak a kérdésben elfoglalt álláspontja dolgában Maradt azonban a múlt ülésről is két interpelláció.

Ezután Somogyi Aladár referált a naplóbíró bizottság jelentéséről Vajda becsempészése dolgában. Konstatálja, hogy a képviselőház április-

szerzett pénzből nem jut s így kénytelenek az emberek a bűn útjára lépni.

„Már aztán, hogy ki miként és mily módon viszi véghez a szerzésnek ezen megnevezett módját, az rendszerint az egyéni hajlamtól, képességtől, szellemi és testi erőttől, és ügyességtől függ. Az egyik betör és lop, a másik nyílt helyről lop, a harmadik sikkaszt, a negyedik csal, az ötödik rabol, egyszóval: aként követi el bűnös cselekményeit, a mint azt a saját módja szerint tudja és a milyen az alkalom. Így természetek aztán a különféle minőségű tolvajok, akiket maguk a tolvajok és a rendőr emberek is azon módszer után, a melyet cselekményeik elkövetésénél használnak, neveznek el.”

Grén, mint a tolvajvilág alapos ismerője, (hiszen nagyon sok tolvajjal volt már dolga) érdekesen osztályozza a különböző rendű tolvajokat. A nagyközönség csak tolvajt ismer. A kárvallott csak azt tudja, hogy tolvaj lopta meg. A könyv szerzője sok fajta tolvajt ismer. Mindenekelőtt megkülönböztet nappali és éjjeli tolvajokat. A nappaliak közé tartoznak az alkalmi tolvajok, besurranók, zsebtolvajok, lakástörők tolvajok, déli nyitók, kerékpár- és kabátoltvajok s lakásnyitók. Az éjszakaiak csoportja nehezebb tolvajokból áll, kik feszítővassal, álkulcsossal, vésővel dolgoznak. Ezeknek munkájában bizonyos rendszer észlelhető. Ide tartoznak az utonállók, rablók, betörők, kassza-furók, falbontók és üzletnyitók. A tolvajok kö-

hó 8-án tartott üléséről szóló gyorsírói feljegyzésekbe Vajda Sándor (az Országgyűlési Értesítő 19. és 20. oldalán) husz versszakot csempészett be, amelyek a valóságban el nem hangzottak, amelyeket Vajda Sándor a Ház ülésében el nem mondott. A Ház fenti ülésén jelen volt dr. Petrogally Oszkár, Markos Gyula és Weber János naplóbírálok, akik Vajda Sándor közvetlen közelében foglaltak helyet, egyzöen kijelentik, hogy Vajda Sándor citátumai még közvetlen közelében sem voltak érthetők s éppen rendkívüli halk, szinte mormoló olvasása miatt szakította félbe nevezett olvasását Návay Lajos elnök. A kihallgatott gyorsírók vallomása szerint nevezettek Vajda Sándor citátumaiból semmit sem hallottak s ezekből nem is jegyeztek. Miután pedig a gyorsírói feljegyzések alapján készült „Országgyűlési Értesítő” 19. és 20-ik oldalain lévő 20 versszaknak felolvasását a gyorsírók nem hallották s nem is jegyezték, miután a Vajda Sándor köz etlen közelében helyet foglalt dr. Petrogally Oszkár, Weber János és Markos Gyula naplóbírálok a fenti versszakok felolvasását szintén nem hallották, miután végül a képviselőház naplójába csakis olyanok vehetők fel, amelyek a valóságban el is hangzottak és a gyorsírók által esküjükhöz hiven jegyeztettek is, ennél fogva a képviselőház naplóbíráló bizottsága elrendeli, miszerint a képviselőház április hó 8-án tartott üléséről felvett gyorsírói jegyzetekből s az ezek alapján szerkesztett naplóból a feljegyzések 18. és 20. oldalain lévő:

„Györfy József versének első strófája így szól” — után „szónok érthetetlenül olvas” beszúrassék, az ezután felvett husz versszak pedig, mint Vajda Sándor által utólag becsempészett, onnan kihagyassék.

Somogyi Aladár az elnök multkorii figyelmeztetése folytán megjegyzi, hogy a naplóbíráló bizottság mindig teljesítette kötelességét, amire különösen a nemzetiségekkel szemben többször volt már oka.

Maniu Gyula: Neveket és eseteket! Így általánosságban nem lehet gyanusítani.

Somogyi Aladár: Szükség van Ferenc és Petrovics István hamisította meg a gyorsírói jegyzeteket! Kéri a naplóbíráló-bizottság jelentésének elfogadását.

(Mihályi tiltakozik.)

Mihályi Tivadar: Tiltakozik Somogyi Aladár sértő megjegyzései ellen. A mentelmi bizottság jelentésében is benne van, hogy Vajda a verseket csakugyan felolvasta. Vajda tévedett, de ez emberi dolog és ezért férfiasan helyt állt.

Felkláltások: Ez a férfiaság! Gyáva gazember!

Mihályi Tivadar: Ő a dolgot immár res judicata nak tekint. Mivel a versek felolvasattak, a becsempészés vádja igazságtalan. Ő tudomásul veszi, hogy a sértő versek kihagyassanak

a naplóból, de tiltakozik a becsempészés vádja ellen. Erre vonatkozólag indítványt terjeszt be.

Ugron Gábor: Mihályi felszólalása meglepte, mert nincs tisztában azzal, mi lehetett célja. Hát kevesebb Vajda büne, ha a husz versszak közül kettőt, amint Mihályi mondja, csakugyan felolvasták? Nem gyalázatos dolog-e, ha egy népképviselő elbukik egy oszlophoz, ahol sem állni, sem ülni nem szokott innen pedig egy-mást abban a reményben, hogy amit hangosan elmondani ott, ahol teljes a szólásszabadság nem lehet, majd utólag, veszedelem nélkül csempész a nyilvánosság elé. Mihályi felszólalása azt a gyanút keltette benne, hogy a nemzetiségi képviselők tudtak az ő műveletéről és cinkostársai voltak a verscsempészetről. A nép előtt ez a gyáva fráter nemzeti hősként akar szerepelni s ebben neki a nemzetiségi képviselők a kezére akartak játszani. Sokkal jobb lesz a békesség és a jövő érdekében, ha ezt a kérdést nem fogják a nemzetiségi újra elmergesíteni. (Helyeslés.)

(Kik a cinkosok?)

Maniu Gyula: Vajda előadta mentségét, így a mostani dolog s az előadó hangja és indítványa méltánytalanság volna. A mi közreműködésünkkel törtek pálcát felette, hát Ugronnak az a vádja, hogy cinkosai voltunk, igaztalan megrágalmazás. (Zaj.) Önök, uraim, nem méltányosak. (Zaj.)

Szász József: Önök szemtelenek!

Maniu Gyula: Figyelmeztet arra is, hogy Pop Cs. István Vajdát többször kérte beszéde közben, hogy ne folytassa verse felolvasását s azt ki is vette a kezéből. Vajda bocsánatot kért a Ház színe előtt.

Szemere Huba: Nem szégyenli ezt az embert védeni!

Maniu Gyula: Mit kívánnak még tőle és tőlünk. A nemzetiségi legmesszebb határig elmentek, hogy ha a nemzetet és parlamentet sértés érte, ezért elégtétel adassék. Odáig azonban, ami a zárt ülésen történt, ahol egy miniszter a többség tagjai közt egyellenzéki képviselőre kimondta az inkompatibilitást a parlamentáris elv gunyjára, a nemzetiségi képviselők nem mennek. (Zaj és ellentmondások. A függetlenségi padokon: Eljen Apponyi!)

Polit Mihály: A parlamentben nincs osztracizmus! (Zaj.)

Návay Lajos elmondja, hogy Vajda bejelentette, hogy oly verset fog felolvasni, mely bizonyítja, hogy a magyar nyelv tudása és a magyar érzés nem esnek össze. De megállapítja, hogy Vajda felolvasása nem tartott két percnél tovább és így lehetetlen, hogy a verset egész terjedelmében felolvasta volna. Ha tehát azt kívánnák, hogy a verset a naplóból beveggyék, az becsempészés volna. Fizikailag lehetetlen volna ilyen rövid idő alatt oly hosszú verset felolvasni és a naplót meghamisítani nem szabad. Az ügyet magát a közbeeső nyilatko-

zatokkal és a jegyzőkönyvi megróvással befejezettek tekintik és a dolog érdemleges részére nem is akar kiterjedni. Kéri ezek után, hogy a vers a naplóból az előadó javaslata értelmében töröltessék.

Vlád Aurél: Visszautasítja a cinkosság vádját. Hiszen mikor Vajda a verset olvasni kezdte, rászólt románul: *Hagyd az ördögbe azt az olvasást!* Amikor pedig nem hallgatott rá, kiment a tereméből.

Markos Gyula: Vajda nem olvasta fel a verset!

Somogyi Aladár: Figyelmeztet arra, hogy ez nem jogi, hanem tisztességi kérdés. Kéri a mentelmi bizottság jelentésének elfogadását.

Elnök: Jelenti, hogy a Ház gyorsíródája igazoló jelentést terjesztett hozzá ebben az ügyben. Ő a gyorsíródáknak ebben az ügyben eljárta tagja ellen *fejelemi eljárást rendel.* (Helyeslés.)

A Ház ezután Mihályi Tivadar indítványának elvetésével elfogadta a naplóbíráló bizottság jelentését.

(A tanítói javaslat.)

Szentiványi Árpád: A nemzetiségi izgatás már a tiszakerületi evangélikus felekezetek közé is elvitte a visszavonást. A tanítóknak a javaslat után jobb lesz a helyzetük, mint a nagyobb kvalifikációjú lelkészeknek. A javaslat a felekezetek autonómiáját semmiesetre sem sérti. Ne azok izgassanak a javaslat ellen, akik az autonómiát csak köpönyegnek nezik, hanem irassák alá a tiltakozó iverket a tanítókkal, akad-e egyetlenegy közülük, akinek azért nem kell fizetésrendezés, mert érinti a felekezetek autonómiáját? Az izgatás bécsi bujtogatásra, bécsi pénzzel folyik s míg a nemzetiségi és szociáldemokrata agitátorok szabadon járnak, addig a magyar nemzeti eszme alapjait lerakni vajmi nehéz lesz. A javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. (Helyeslés.)

Vlád Aurél: Nem válhatik törvénynyé olyan javaslat, mely nem az ország összes lakosainak jólétét tartja szem előtt. A javaslat alapelve téves s akkor előterjeszteni, mikor senki sem tudja, hogy közjogi állapotunk miképpen fog alakulni, valóságos bűn. Nem tudja, mit akarnak azzal a mondással, hogy Magyarország jogilag egységes állam. Lehet politikailag az, de jogi egység csak fikció. (Zaj.)

Vertán Endre: Megtagadja az államegységet a Ház színe előtt!

Ugron Gábor: Magyarország jogilag is, geográfiailag is egységes.

Vlád Aurél: A miniszter az 1879: XVIII. törvénycikkre hivatkozik a magyar nyelv tanítása dolgában. Ezzel pedig nem bizonyít semmit, mert a törvény szerint a magyar nyelv csak tantárgy, amint ezt Trefort is mondta egy alkalommal s nem azért viszik be az iskolákba, hogy ott egyéb nyelveket elnyomjon.

zött egy bizonyos kapcsot teremtenek a foglalkozási ágak, közös búvó és szórakoztató helyek és a tolvajnyelv. Érdekes, hogy a tolvajvilág tagjai szigorúan megtartják egyes kasztokhoz való tartozásuk jellegét. Például a betörő nem cimboráskodik a zsebtolvajjal, a besurranóval, vagy a csirkefogóval, mert tolvaj-társadalmi állása ezt nem engedi meg.

Érdekes megfigyelések halmazata az egész füzet. Elmondja az egyes tolvaj-rasszok ismerető jeleit, hogy a közönség felismerje őket és kellő időben óvakodják. Adjuk át a szót most a szerzőnek, aki érdekes dolgokat mond el a besurranókról. Ezekről Green az alábbiakat írja:

A besurranó tolvaj főkélléke a vakmerőség és a találékonyság. Működésében segédeszköz a kéregetés, szappan pecsétisztító szer, képes levelező lap árusítás, vagy egyéb apróságokkali házalás, amit rendszerint zsebében hord és a mivel csak akkor áll elő, ha meglepik.

A besurranó a nyitott lakásba megy be s ha már az előszobában talál elemelhető dolgot, például télikabátot, felöltőt stb. azt a karjára veszi és eltávozik. Ha a belépéskor valakit ott talál, rögtön előáll az általa használni szokott ürügygyel, például kéregetéssel, pecsétisztító szappannal, vagy egyéb tárgy árusításával; vagy esetleg kérdést tesz, hogy Kiss József ur itt lakik-e? — Vakmerőségük határt nem ismer, mert ha sem az előszobában, sem az első belső szobában nem talál könnyen elemelhető dolgot, tovább megy. Megtörtént már, hogy a besur-

ranó a harmadik szobából vitte el az asztalon vagy egyéb helyen kint hagyott értéktárgyat. Ilyenkor aztán a káros rendszerint házitolvajra gyanakszik s kizártnak tartja azt, hogy oda idegen besurranhatott.

Hát hogy is lehetséges az, hogy egy idegen három szobán keresztül menjen és onnan lopjon? De bizony megtörténik, mert a rendőr ember jól tudja, hogy a besurranó tolvajoknál nagy a vakmerőség és leleményesség.

Hogy a besurranó tolvajok mily ravaszak és ügyesek, elmondok egy-két esetet:

1901. évben a téli időszakban télikabát lopások miatt egymást érték a panaszkok s közben néhány ékszerlopás miatt is tetetett feljelentés. — A kabátokat mind az előszobából, az ékszereket pedig mind belső szobából, hol asztalról, hol nyitott szekrényből lopták el. A kabátokat legnagyobb részben a zsbárusoknál és zálogházakban feltaláltuk ugyan, ugyszintén az ékszerekből is sikerült egy-két darabot megkeríteni, de a tettesnek nyoma nem volt, s oly adatokat sem sikerült kinyomoznunk, amely a tettes kilétére vezetett volna, sőt az által, hogy mindott, ahol az ellopott tárgyak értékesítve lettek, más-más személyleírást kaptunk, — a nyomozás mindinkább komplikáltabb lett.

— Furcsa állapot, mondá az egyik detektívünk, itt már igazán nem tud az ember kigazodni, mert azt sem tudja, hogy hol kezdje. Hisz nincs minekünk annyi besurranó tolvajunk?

— Hát persze, hogy nincs, mondám, de hogy is lehet ilyent feltételezni? Abból, hogy a lopott dolgokat más és más leírásu egyén értékesítette, még nem lehet azt következtetni, hogy a lopást is más, és más egyén követte el. Az én nézetem az, hogy ezen lopásokat egy, legfeljebb két egyén követte el, míg ellenben az értékesítést minden lopásnál más és más egyén eszközli és pedig olyképen, hogy a tettes a tárgyak értékesítésére segítő társát mindenkor az utcáról szedi, aki aztán azt teljes jóhiszeműséggel 20—30 fillérért készséggel teljesíti is, anélkül, hogy csak sejtelve is volna arról, hogy lopott dolgok értékesítését eszközli és hogy a tolvaj működését segíti elő.

Ezután a következő utasítást adtam ki:

Minthogy a 24 órával ezelőtt ellopott télikabátot a nyomozás szerint egy iparos-tanonc zálogosította el s minthogy a nyomozás során az is meg lett állapítva, hogy a lopott dolgok rendszerint az esti órákban lettek értékesítve, — emeget a zálogházba és ott leszállást foglal el esti 6 óráig, esti 6 órákor pedig emeget az iparos-tanonc iskolába és ott az iskola-igazgatónak közbenjöttével kinyomozza azon tanoncot, aki tegnap a zálogházban egy télikabátot zálogosított el.

A kiadott utasításra K. detektív eltávozott és eljárásáról aznap esti fél 8 órákor a következőkben számolt be:

— Délután 5 órákor a zálogházban helyez-

A magyar nyelv tudása nem mérőfoka a hazafiasságnak. Szünetet kér.

Elnök: Az ülést tíz percere felfüggeszti.

Baloghy Ernő kifejti, hogy a javaslat hosszú idők mulasztásait pótolja. A legalsóbb néprétegekbe világít, azoknak műveltségi fokát emeli és valódi kulturális műveltségi élet csak úgy alakulhat. Az arisztokratikus tudás, az egyének tudása megsemmisül, ha nem kap új életet a néprétegekből. Magyarország a kulturális államság legtarkább képét nyújtja, noha a népben erős kulturális érzés él. Bizalommal van Apponyi kulturpolitikája iránt és ezért a javaslatot elfogadja.

(Vita a vita bezárásáról.)

Elnök: Szólásra senkise lévén följegyezve, bezárja a vitát.

Maniu Gyula a házszabályokhoz kér szót. Mrksics Jásó szólásra volt följegyezve, tehát a szólás joga megilleti. (Fölkiáltások: Nem áll!)

Elnök: Teljesen a házszabályok értelmében jártam el. Fölhívtam a szólásra jelentkezőket, de senkise nem jelentkezett.

Apponyi Albert gróf: Az elnök minden esetre a házszabályok értelmében járt el, de tévedés történhetik és úgy látszik ez történt most is. A föliratkozott szónok nem hallotta, hogy őt föl hívják, így tehát nem beszélt. Ily tévedés történt már máskor is és akkor az elnök enunciacióját visszavonta.

Elnök: Nem lehet szó arról, hogy a föliratkozott szónok nem hallotta, mikor föl hívták, mert benn sem volt a teremben. Ha hiba történt, akkor talán a jegyzőknél volt a hiba.

Mrksics Jásó kijelenti, hogy ő a jegyzőnél nem jelentkezett, ellenben maga írta föl a nevét a szónokok táblájára *ceruzával*. (Nagy derűtség. Zaj. Fölkiáltások: Irni sem tud!)

Elnök: A helyzet most már egészen tiszta. A házszabályok nem adnak senkinek sem jogot, hogy önmaga föliratkozassék. Ő pontosan a házszabályokhoz tartotta magát. Eljárását nem változtat meg, sőt nem is módosítja.

Apponyi Albert kötelességének tartja kijelenteni, hogy az előbb ténybeli tévedésben volt.

(Interpellációk.)

A Ház ezután áttért az interpellációkra.

Pető Sándor interpellációt intéz a belügyminiszterhez a békéscsabai *Népegylet* fölmozdítása dolgában.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

Póit Mihály külügyi dolgokban interpellálja a miniszterelnököt és kérdi, hogy főnáll-e még teljes épségében a mürzstegi egyezmény és hogy milyen viszonyban áll az egyetértve működő Ausztria-Magyarország és Oroszország Angliával szemben, amely utóbbi kész Macedónia autonómiáját támogatni. Késze Ausztria-Magyarország támogatni a tervbe vett transzbalkáni vasutat, amely a Dunától az Adriai

tengerig és egy szárnyvonallal Szalonikiig menne.

Wekerle Sándor rögtön válaszolt az interpellálóknak. Polit úgy tünteti föl a helyzetet, mintha a mürzstegi egyezmény teljesen eredménytelen maradt volna. Ez nem felel meg a valóságnak. Macedóniában határozottan javulás konstatálható. A bolgár bandák garázdálkodása ellen a bolgár kormány segítséget nyújt a lakosságnak. A monarchia Balkán-politikája ma is az, ami a mürzstegi egyezmény idején volt. Angliával a viszonyunk barátságos. A transzbalkáni vasutat annyiban fogjuk támogatni, a mennyiben az gazdasági érdekeink szempontjából kívánatos.

Polit nem vette tudomásul a választ, a Ház igen.

A napirend megállapítása után az ülés véget ért.

A tűzifa-szövetkezet alakulása.

Értekezlet a városházán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

Ma délután hat órakor alakult meg, az aradi első tűzifa- és szénbeszerzési szövetkezet a városháza földszinti tanácstermében, ahol a város társadalmának minden rétege képviselve volt. Az egybegyűltek az értekezlet korelnökéül egyhangulag Kristyóry János kereskedelmi és iparkamarai elnököt választották meg, aki megnyitó beszédében kifejtette a szövetkezet megalakításának szükségességét és azt, hogy a város társadalmának a saját érdekében gondoskodik a tüzelő anyagoknak a törvényben biztosított alapon való beszerzéséről.

Ezután Kiss Ferenc ismertette az előkészítő-bizottság által kidolgozott alapszabálytervezetet. Az alapszabályok néhány pontját módosították. Az elnök ezután feltette a kérdést, hogy az elfogadott alapszabályok alapján öhajttják-e a jelenlevők a szövetkezet megalakítását, miután a megalakításhoz szükségesnek jelzett 100 részjegyet már jegyezték.

A jelenlevők egyhangú lelkesedéssel ki-mondották, hogy a szövetkezet megalakítását elkerülhetlenül szükségesnek tartják. Ezután az elnök az alapszabályokban megállapított igazgatósági és felügyelő bizottsági tagsági helyek betöltésére Múlek Lajos dr. elnökle alatt jelölő-bizottságot küldött ki, amelynek tagjai

lettek: Székely Salamon, Solymos József, Leveczky Tibor, Salacz Dezső, Schwarcz Zsigmond és Zajonszkovszky János.

A kijelölő bizottság javaslata alapján egyhangulag megválasztottak igazgatósági tagokul: Kristyóry János, Szabó Zoltán, Lukácsy Lajos, Hehs Béla, Angel István dr., Maisztrovics János és Kiss Ferenc. Felügyelő-bizottsági tagok lettek: Pichler János, Kovács Vince, Kopp János, póttag Kerényi Kálmán. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság saját kebelében fog szervezkedni. Az igazgatóság elnöke előreláthatólag Kristyóry János lesz, alelnöke Szabó Zoltán, ügyésze Lukácsy Lajos, titkárja Kiss Ferenc. A felügyelőbizottság elnöke Pichler János lesz.

Miután még az igazgatóság megkapta a felhatalmazást arra nézve, hogy az alapszabályok jóváhagyása, a cégjegyzés foganatosítása és iparüzem megkezdése érdekében a szükséges intézkedést tegye az elnök a tagok lelkes-éljenzése közben az ülést berekesztette.

Jelen voltak: Kristyóry János, Szabó Zoltán, Hehs Béla, Múlek Lajos dr., Lukácsy Lajos, Steinitzer Pál dr., Kertész Miksa dr., Kovács Vince, Székely Salamon, Posgay Lajos dr., Angel István dr., Pichler János, Kopp János, Borlódán György, Szabó-Karácsony, Beke Ferenc, Ferch Odön, Fischer Antal, Weber Agoston, Nagy Sándor, Moravék Elemér, Leveczky Tibor, Szilagyi György, Antal András, Schwarcz Zsigmond, Dobsa Ferenc, Sannen Béla, Szász T., Krausz Sándor, Drágics István, Verzár Sándor, Sueiu Péter, Kalmár Nándor, Varga Imre, Radó Albert dr., Boda Ferenc, Geró Ármán, Orbán Ferenc, Herczeg Miksa, Kohányi Róbert, Vértes Dezső, Grünbaum Miksa, Márki István, Virth János, Hirschmann Albert, Zámbo Samu, Solymos József, Königsdorfer Géza, Kerényi Kálmán, Rottmüller Ferenc, Zajonkovszky János, Kiss Ferenc, Hirschl Zsigmond, Georgiadesz József, Szepekovszky Teofil és még számosan.

SPORT.

+ A lövészegylet közgyűlése. Az aradi polgári lövészegylet április hó 14-én (vasárnap) délelőtt tízenegy órakor — a városháza tanácstermében — (I. emelet jobbra) tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívja: Múlek Lajos dr. főlövész-mester.

kedtem el, olyképen, hogy engem a zálogházba bejövök meg nem láthattak, míg én mindenkit, aki oda bejött, szemügyre vehettem. Alig voltam ott egy negyed óráig, midőn belépett egy általunk ismert alak és egy kis női aranyórát csusztatott a zálogos márvány asztalára. Én, tudva azt, hogy az illető a női aranyórához csak tiltott úton juthatott, rejtkehelyemből előléptem s az illető alakot nevével szólítva, felhívtam, hogy igazolja, hogy az órát hol szerezte? Megjelenésem és fellépésem annyira meglepte, hogy képtelen volt egy szót is szólani. Erre kijelenttem, hogy velem fog jönni és majd megállapítjuk, hogy az órához miként jutott. Az illető erre készséggel vállalkozott is, de mert a zálogházból még az ipariskolába is el kellett mennem, az illetőt magammal vittem és az iskolánál álló egyik rendőröközegnek azon utasítással adtam át, hogy az iskola folyosóján járjanak be, míg én az iskola terméből kijövök. Ezek után az ipariskola igazgatójánál jelentkeztem s vele megkezdtem a puhatolást. Az igazgató ama felhívására, hogy jelentkezzék az a tanuló, ki tegnap fél 6 óra tájban egy télikabátot zálogosított el, a II-ik osztályban nyomban jelentkezett egy asztalostanonc. Az asztalostanoncot rögtön a folyosóra hívtam ki, hogy részletesen kikérdezzem. Amidőn a folyosóra kiléptünk s meglátta a közelben álló egyént, akit én a zálogházban fogtam el, kijelentette, hogy ez volt az, aki tegnap este fél 6 óra tájban őt az utcán megállította és felkérte, hogy a télikabátját zálogosítsa

el, amit ő meg is tett. Fáradtságáért 20 fillért kapott.

Másnap reggel a kihallgatás alkalmával az én embereim beismerte azt, hogy a kabátot ő adta ugyan át az asztalostanoncnak, de tagadta, hogy azt ő is lopta volna s felkért, hogy erre nézve, ugyisintén a női aranyóra nézve is, amit értékesíteni akart, kérdezzük meg a bátyját, mert annak a megbízásából zálogosította el a télikabátot, és az órát is a bátyja adta át neki, hogy zálogosítsa el. Ezen előadást igen valószínűnek tartottam, mert bátyja ő nálánál sokkal nehezebb alak volt. Ennél fogva elrendeltem azonnali előállítását, ami csakhamar meg is történt.

Amíg ez történt, megjelent a hivatalomban egy helybéli urinő és panaszt tett, hogy előtte való délután látogatóban volt, amidőn hazatért a selyem zsinóron hordott aranyóráját az ebédlőszoba asztalára tette le s aztán bement a másik szobába. Alig időzött a másik szobában egy fél órát, midőn kijött, hogy az óráját a szekrénybe helyezze, azt sehol sem találta. Miután a szobában a házbeli cselédén kívül más nem járt, — az órát csakis a cseléd lophatta el.

Az óra leírásának közlése után íróasztalom fiokjából elővettem a tegnapi elzálogosítani szándékolt órát és azt a panaszt tevőnek felmutattam, aki abban a legnagyobb csodálkozással a saját óráját ismerte fel.

A további nyomozásoknál kiderült aztán, hogy az utóbbi időben történt besurranás utján

lopásokat tényleg K. detektív által a zálogházban elfogott egyén bátyja, Sch. A. követte el, hogy az ellopott dolgok értékesítésével az öcsét bizta meg, az pedig az utcán talált egyik másik iparos inast kérte fel. Sch. A. a lakásokba pecsétisztító szappan árusítás címén ment, de mert ezen ürügy felhasználására szükség nem volt, mivel senkivel sem találkozott, azt nem is alkalmazta.

A lakást kereső tolvajról ezeket mondja:

A lopásnak ezen módszere inkább a nagyobb városok specialitása. Tettesei többnyire utazó tolvajok, a kik egy városban sokáig nem tartózkodnak. Elkövetnek egy-két lopást s aztán eltűnnek. Kézrekerítésük nehéz, mert többnyire álnevet, hamis foglalkozási ágat, hamis származási helyet stb. szoktak bemondani.

Ama módszer, amelyet cselekményeiknél használni szoktak, a következő:

A kapura, vagy a ház falára kifüggesztett cédula, hogy: „ezen házban egy butorozott szoba bármely órában kiadó” vezeti be a lakást kereső tolvajt az áldozatához, a kit a szobaur meg fog lopni, vagy legalább is becsapni. Ha a lakás fekvésénél fogva olyan, hogy más szobával összeköttetésben áll és ha a lakást adó szobájában szabad helyen álló, könnyen elemelhető értéktárgyakat lát, vagy szobájának berendezését olyannak találja, hogy feltételezhető, miszerint a szekrényben értékesebb dolgok lehetnek, a lakást kiveszi. El-

Barabás a létszámemelés ellen.

A kormány belebukik.

Nem akad többsége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

Egy fővárosi estilap nyomán ismét bejárta a magyar sajtót az a hiradás, hogy az osztrák-magyar hadvezetőség a jelen év őszén beterjeszteti a két állam parlamentjei elé a közös védőerő reformját. A közös hadügyminiszter által követelt javaslatokban a két kormány állítólag a jelenleginél 23.000 fővel nagyobb ujonclétszám megszavazását fogja kérni a törvényhozásoktól, amelyeknek módjukban lesz a védőerőnek reformja kapcsán az összes függő katonai kérdéseket is megoldani. Félhivatalosan megcáfolták ugyan azokat a kombinációkat, amelyeket *Okolicsányi* Lászlónak *Schönaich* hadügyminiszternél tett látogatásához fűztek, de a bécsi hírek fontosabb részét a létszámemelés követelésének a parlament elé való terjesztését nem érintette a cáfolat.

Az *Aradi Közlöny* egyik munkatársa ma kérdést intézett *Barabás* Bélához, a függetlenségi párt alelnökéhez, vajjon lehetségesnek tartja-e, hogy a magyar kormány az ősszel a képviselőház elé terjeszti a fölemelt ujonclétszám megszavazására vonatkozó törvényjavaslatot? *Barabás* tudósítónk előtt rendkívül érdekes kijelentéseket tett. Elmondta, hogy szerinte a hadvezetőség elnevezése alatt ismert bécsi hatalmasságok nem tudják majd megnyerni a magyar kormányt kedvenc eszméjüknek, a hadseregi keretek tágításának, a bécelétszám fölemelésének. De még ha sikerülne is a kormányynyal a javaslatot elkészíttetni és a parlamentben képviseltetni, Bécs akkor sem érne célt, mert a *jelenlegi kabinet nyomban megbukik*, mielőtt a javaslattal a képviselőház elé lép és az ország arra a tapasztalatra jut, hogy ez a kormány is csak olyan *engedelmes eszköz a bécsi akarat végrehajtásában*, aminők az utóbbi években elbukott kormányok voltak.

A *Barabással* folytatott beszélgetésről az alábbi tudósítást adjuk:

— Mindig boszankodom, — kezdte meg kijelentéseit *Barabás* — valahányszor a létszámemelés híreről olvasok és azt látom, hogy a magyar sajtó komolyan veszi ezeket a lehetetlen hireszteléseket. Értem és megengedem, hogy a közös hadügyminiszter, de még Ausztria is akarják a magasabb ujoncjutalékot. Lehetséges, hogy követelik is, de *nem kérheti a magyar kormány és nem szavazhatja meg a magyar parlament*. Abban a percben, a melyben a kormány előáll az ujonctöbbletet tartalmazó javaslattal, *abban a percben megbukott*, mert kötött kormányzati programja mellett *nem képviselheti a javaslatot, amelyhez többséget sem kap*.

— A hadügyminiszter és különösen az új vezérkari főnök ragaszkodnak a hadsereg reformjához, — jegyezte meg tudósítónk — és a magyar kormány állítólag nem zárkózik el a katonai kérdések napirendre tűzése elől.

— A hadsereg vezetői, ha nincsenek megelégedve a jelenlegi helyzettel és keveslik az áldozatokat, amiket Magyarország a közösnek nevezett hadseregért hoz, segíthetnek a dolgon: *mondjanak le állásaikról*. Mert ha sikerülne is a magyar kormányt a javaslat kidolgozására rávenni, — amit kizártnak tartok, — akkor sem érne célt a hadvezetőség, mert *a kormány megbukik a kérdésben* és fölemelt ujonckontingens akkor sincs. Nincs pedig azért, mert amint már egyszer mondtam, nem az a huncut, aki a nemzettől a fokozott pénz- és véráldozatot kéri, hanem az, aki megadja. És én nem hiszem, hogy akadna parlamenti többség, amely ilyen huncutokból állana.

— De más okból is alaptalan hiresztelésnek tartom a katonai kérdések felvetését. *Az uralkodó békét és nyugalmat akar*, ezt pedig alaposan földulnák katonai tanácsadóinak azon törekvései, amelyeknek érvényesülését most, a hadügyi többletkövetelések függőben tartása idején akarnák elérni.

— Abban, hogy a szárnyaló hírek hitelre találnak, — vetette közbe tudósítónk — része van annak is, hogy *Wekerle*

Sándor miniszterelnök, valahányszor ez a jelentés és az egész nemzetet érdeklő kérdés szóba került, mindig labilis nyilatkozatot tett amely nem nyugtatta meg a nemzetet.

— Ezek a nyilatkozatok, — fejezte be *Barabás* a beszélgetést, — *nem nekünk, hanem Bécsnek szólnak*.

A kuruzslónő áldozatai.

A hídító csaposlegény.

Mi lesz a hozománynyal?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

Megszokott, de részleteiben érdekes feljelentés érkezett ma a rendőrséghez. Egy *Haszszinger-utcai* asszony adta be a feljelentést a maga és leánya nevében egy *angyal-utcai* hirhede cigányasszony ellen kuruzslás címén, aki titkos tudományát arra használta fel, hogy pénzt csaljon ki tőlük. Bámulatosan jellemzi ez a feljelentés a szegényebb emberek rendkívüli hiszékenységét s igazán nincs mit csodálkozni azon, ha egy-egy élelmes némbor-jövendőlés, kuruzslás s egyéb ehhez hasonló művelet által még az ingét is leszedi az áldozatnak, mint a hogy ebben az esetben le is szedte.

Málics *Hermina*, elég csinos, 19 éves ugynevezett *bajárónő*, halálosan beleszeretett a *Láng Testvérek* vendéglőjében alkalmazott csaposba, *Ernesztk* *Jánosba*. Sokat epekedett utána, de a derék ember nem igen mutatott hajlandóságot a szerelmes leány iránt, aki emiatt egészen neki adta a fejét a busulásnak. Belátta, hogy szinte áthidalhatatlan az az ür, ami a csapos szívéhez vezet s leányos ésszel *furfanghoz* fordult, hogy valahogy megejtse a kegyetlen embert. Ott a *rácfortályban*, ahol lakik, már régóta nagy hire van a *fekete Marucának*, aki minden fájdalomra tud gyógyító irt, aki megjövendeli a jövőt s varázserejével összehozza a szerelmeseket.

Ő hozzá ment tehát el a szerelmes *Herminka* s feltárta előtte szenvedéseit. A cigányasszony, akinek becsületes neve különben *Bokor Kozák* *Mária*, szívesen fogadta az epekedő galambot s nyomban megvigasztalta. *Herminkának* ugy estek a vigasztaló szavak, mintha színmézet csepegtettek volna az aj-

mondja, hogy ő most itt állást kapott, az állást nyomban el kell foglalnia, holmija a vasutnál van, azt még ma, esetleg holnap majd behozhatja s ha majd berendezkedett, akkor a lakpénzt is kifizeti. A jóhiszemű lakást adó örömmel fogadja, sőt még kedvibe is jár, mert hiszen a lakást, amely már néhány hónap óta üresen áll, végre egy jó modoru szobaurnak kiadhatta.

Az első nap beszélgetéssel telik el. A lakást adó elmondja a házi szokásokat, beszél a városról, annak intézményeiről, szépségeiről, szóba kerül a policia is, a mit a szobaurn élénk figyelemmel hallgat és különösen a házi szokásokat és a policiáról adott ismertetőket jegyzi meg magának. Majd aztán ő is elmondja, hogy hol és merre járt már, hogy mennyire örül, hogy ide jöhetett stb. Egyszóval az intimitás rohamosan fejlődik. Másnap a szobaurn, ha az alkalom kedvező, a házigazda szobájából egy pár értékesebb ezüst, vagy arany dolgot, falra akasztott zsebórát, vagy más könnyebben elvihető tárgyat, esetleg szekrényből készpénzt elemel s aztán kámforrá válik, a házigazda a lopást rendszerint nem veszi nyomban észre, csak mikor már a szobaurn elmaradása feltűnik, kezd a dolog gyanússá válni s ekkor tekint körül és látja, hogy ez is, meg amaz is hiányzik. Szalad nyomban a rendőrségre és megteszi a panaszt. Könnyű lesz eljánni, hiszen tudja a szobaurn nevét, származási helyét és úgy, ahogy a személyleírását is. Persze nem sejtí, hogy a

szobaurn hamis adatokat mondott és hogy egyedül a személyleírás az amibe még kapaszkodni lehet, de hát az is annyira felületes, hogy ezen az alapon a tettest elfogni, ha egyéb körülmény közbe nem jön, a legritkább esetben lehet.

A lakástkereső tolvajok között vannak akik feltűnően öltözködnek, s magukat hol mérnöknek hol vasuti hivatalnoknak, vagy egyéb hivatalbeli foglalkozású egyénnek adják ki, de vannak olyanok is a kik gyári munkavezetőknek, szerelőknak, kereskedősegédnek, adják ki magukat.

Két évvel ezelőtt *M. J.* helybeli lakos feljelentést tett, hogy a nála kiadó butorozott szobát albréletbe adta egy mérnöknek, aki magát *Mayer* *Antalnak* nevezte. A mérnök a lakást el is foglalta és elmondta, hogy ő egy helybeli gyárban alkalmazást kapott s most várja a holmiját, amit hazuról utána fognak küldeni. Mintegy 6 napig lakott nála. Ezen idő alatt egy izben levelet is kapott és a hatodik napon elment. Kezdetben azt hitte, hogy talán hivatalos utra ment, mert említette, hogy neki többször fog kelleni elutazni, de mert szó nélkül maradt el és az éjjelt is távol töltötte, gyanakodni kezdett és kiment a gyárba, hogy megtudja nem-e utazott el, vagy nem történt valami baja. A gyárban nagy meglepetésére arról értesült, hogy ily nevű mérnök náluk nincs, s midőn aztán haza ment, lakásán még nagyobb meglepetés érte. Értesült, hogy a szekrényből több darab ékszer tűnt el. Minthogy ezek szerint a lopást

csakis *Mayer* *Antal* követhette el, kéri a nyomozást. A nyomozás során aztán kiderült, hogy az illető valódi neve *Mózer* *Antal*, volt vasuti alkalmazott és hogy nevezett, *Mohai* *Antal*, *Major* *Antal* és *Mayer* *Antal* néven több városban követett el lakástkeresés ürügye alatt lopásokat.

Érdekes dolgokat mond el *Greén* a csalókról, akiket két csoportba osztályoz: a hamis áru-rendelők és hamis ékszerrel, hamis pénzzel csalók osztályára. Valamennyinek leírja természetrajzát és ismertetőjeleit. Az előbbieket tolvajnyelven *üzletesek*-nek nevezik, az utóbbiakat *nepper*-eknek, *gagyisták*-nak. Megemlékezik a tárcadobókról, tolvajnyelven, „nagy komédiások”-ról, a lócserevel csalókról, házasságszedelgőkről, vásári tolvajokról, időszaki tolvajokról zsebtolvajokról (rajcsolók), és végül az orgazdákrol (passerek.)

A füzet mir azért is értékes, mert a szerzőnek az volt az intenciója, hogy a közönséget tájékoztassa a tolvajokról és hogy könnyebben védekezhessék. *Greén* *Nándor* dicséretre méltó munkát végzett, amikor nagykorú hivatalos elfoglaltsága után a pihenőjéből időt szakított, hogy a közönség érdekében hasznos dolgot cselekedjék. A füzet ára egy korona s a tiszta jövedelem az aradi rendőrség és hivatalos tűz-
őrség nyugdíjpótló és segélyező egyesületé.

Riporter.

kaira. Kidülledt szemekkel hallgatta a kuruzslónó minden szavát s a látogatás végén úgy fizetett, mint a köles. Hogy is ne. Hiszen nem kisebb dologról volt szó, mint egy olyan házasságról, amelyet legközelebb megkötnék s amelyben a vőlegény az imádott csapos legény lesz.

Málics Hermína ettől a látogatástól kezdve minden keresetét elhordta a cigányasszonynak, aki sohasem fogyott ki az áltatásból s napról napra más hazugságokkal állt elő. Képtelenebbnél képtelenebb dolgokat adott be a leánynak, aki azonban semmit sem mérlegelt s mindent szentírásnak fogadott el, mert minden vágyát, minden gondolatát csak egy dolog töltötte be — a csapos legény.

Málics Hermína azonban igen szegény szülők gyermeke volt. Szóval megjött az az idő, a mikor elfogyott a garasonként összerakott pénzecske s ingyen — hiszen köztudomású — Krisztus koporsóját sem őrzik. Világos, hogy Kozák Mária sem fárasztotta magát hiába s mikor egy szép napon a leány pénznélkül állított be, rövidesen kitette. A leány elkeseredése a végső fokig hágott s kétségbeesetten ment haza, ahol az anyja, *Málics Józsefné* fogta vállatára s kiszedte a leány minden titkát. A derék asszony is méltányolta leánya szenvedéseit s elhatározta, hogy segít rajta. Hamarosan összeszedett vagy 12 koronát s elment leányával együtt Kozák Máriához.

A tudós asszony megérezvén újból a pénzszagot, illő tisztelettel fogadta a leányt és a mamáját s rögtön a dologra tért.

— Beszéltem a titkos szellemekkel és azt mondták, hogy a házasság csak azért nem lehet meg, mert a leánynak nincsen hozománya. János halálosan szereti, de pénz nélkül el nem veheti.

A leány sirni kezdett, az asszony pedig busan hajtotta le a fejét.

— Hát nem lehet ezen valahogy segíteni?

— Lehet, — válaszolt ravaszul sanditva a kuruzslónó — ha nem sajnálnak néhány koronát. Fizessenek le 14 koronát, minden rendbe jön és holnap déiben ott lesz az ablakukban 600 korona, a leány hozománya.

Málics Józsefnének felcsillant a szeme. A 12 korona ott volt a kebliben egy zsebkendő csücskébe kötve. Hátha letudja alkudni azt a két koronát. Hiszen mit nem adna a leánya boldogságáért. Félénken megtette az ajánlatot. A cigányasszony eleinte huzódzott, de végre nagy kegyesen zsebre vágta a 6 pengőt, s utnak eresztette a boldog anyát s az örömben ugránczó leányt.

Mondanunk sem kell, hogy másnap hiába keresték az ablakban a 600 koronát. Nyoma sem volt. Talán megkésétt, vélekedtek a hiszékeny emberek. De biz az másnap sem jött meg. Málicsné már szitkozódni kezdett, s nem a leg-hizelgöbben nyilatkozott a fekete csalónőről, de a leány még mindig bizott. Még egy utolsó próbát tesz, gondolta, s össze csomagolta szép fehér ingeit s egyéb fehérneműjét, s beállított Kozák Máriához. Minden holmiját oda adta s csak arra kérte, sűrítse meg azt a 600 koronát, mert ő tovább nem tud várni.

— Görbüljek össze, ha holnapra nem lesz meg. Verjen meg a gyevia, ha hazudok.

A leány megnyugodva távozott. Az nap álmatlanul töltötte az éjszakát s szinte remegett az izgatottságtól a míg az ablakot leste. Eljött a dél, a délután, az este, de pénz, az nem jött az ablakba.

Erre a nagy csalódásra ő is észre tért. Most már ő is szidta a cigányasszonyt, akit másnap azonnal feljelentettek a rendőrségen,

mert apródonként *egész vagyongájukat kicsalta* tőlük. A rendőrség a milyen gyorsan megkezdte, ép oly gyorsan be is fejezte a nyomozást, s az iratokat áttette a büntető járásbirósághoz, a mely még ebben a hónapban itélkezni fog a hirhedt asszony felett.

A színház mellől.

— A tegnapi esethez. —

Egy titkos drámatrő: (a Troubadour előadása után)

— *Ha az én darabjaimnak is ilyen csatánójuk volna!*

Egy bank-alakulás akadályai.

A „Hitelbank“ cégjegyzését megtagadták.

Visszautasított számlakivonat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

A múlt hó végén *Aradi Hitelbank és Takarékpénztár* hangzatos cím alatt új pénzügyi alakult, amely százezer korona alaptőke mellett a pénzügyi műveletek minden lehető fajtát fölvette programjába. Az aradi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság a bank cégjegyzését megtagadta, részint szabálytalanságok miatt, főképen pedig azért, mert az alaptőke harminc százalékának befizetését oly módon akarták igazolni, amelyet a törvényszék nem fogadott el.

A megrekedt bank-alakulás részletei ezek:

Ez év március hó 20-én egy új pénzügyi alakuló közgyűlést tartottak meg Aradon. Az *Aradi Hitelbank és Takarékpénztár Részvénytársaság* alakuló közgyűlése volt ez, amelyen *Bartha Ferenc* országgyűlési képviselő elnöke alatt elfogadták a már előre kidolgozott alapszabályokat, s megválasztották az igazgatóságot. Az igazgatóság tagjaivá lettek *Bartha Ferenc* képviselő, az alakuló közgyűlés elnöke, budapesti lakos, *Szántó Izidor*, az Aradi Hitelbank, mint szövetkezet igazgatója, *Grünwald József* vaskóhi kereskedő, *Zimmermann Károly* ujszentannai kereskedő, *Wolf Aladár Béla* háztulajdonos, aradi lakos és *Puskov Péter* közigazgatási tisztviselő, vingai lakos. A felügyelőbizottság rendes tagjaivá választották: *Vadász Armand dr.*, *Drechsler Béla* és *Szabó György*; póttaggá: *Abafi János*.

Az új részvénytársaság 100000 korona alaptőke mellett 1000 drb. 100 koronás névértékű részvény kibocsátásával alakult. Dacára ennek a meglehetősen kis tőkének, az alapszabályokban igen széles körű üzleti tevékenységre rendezkedett be. Az alapszabályok szerint az új részvénytársaság üzletköre kiterjed kamatozó betétek elfogadására, *jelzálog kölcsönök*, zálogházi kölcsönök nyújtására, előlegezési üzletre, értékpapírok vételére és eladására, letétemények átvételére, ingatlanok vételére és eladására, pénzváltó üzletre, *részvénytársaságok alakítására*, váltók és számlaköveteléseknek mások részére való behajtására.

Az alakuló közgyűlés megtartása után a társaság igazgatósága az aradi kir. törvényszékhez, mint cégbíróshoz folyamodott a részvénytársaság cégének bejegyzése iránt, miután a törvény szerint a részvénytársaság jogilag létezőnek csak a cégbönyvekbe való bejegyzés után tekinthető.

A királyi törvényszék *Heller Mór dr.* törvényszéki bíró előadása alapján a minap tárgyalta az igazgatóság cégbejegyzési kérelmét

s az előadó bíró alapos és tartalmas előadása alapján a *cégbejegyzést megtagadta*.

A bejegyzés megtagadásának számos oka volt. Részint formai, részint tárgyi okok ezek de olyanok, amelyek miatt a törvényszék semmi szín alatt sem adhatott engedélyt a bejegyzésre. A formai okok közül hiányosnak tartotta a törvényszék a kérelmet már azért is, mert az alakuló közgyűlésen a *részvényeseknek csak egy része jelent meg*. Törvénybe ütközőnek találta, hogy az alapszabályokban nincs megjelölve a részvénytársaság által megválasztott igazgatóság működési ideje. De ezek csak amolyan apró szabálytalanságok ahhoz képest, hogy miképen iparkodott az igazgatóság már jóelőre biztosítani magának a tulsulyt a többi részvényesekkel szemben. Az alapszabályok szerint a rendkívüli közgyűlés összehívásához nem kevesebb mint 500 részvényes, tehát az összes részvényesek felének részvételét kívánják. A törvényszék ezt nyilván *törvénybe ütközőnek deklarált*, mert a kereskedelmi törvény 178-ik szakasza értelmében az alaptőke egy tizedrészét képviselő részvényesek má- kívánhatják a közgyűlés egybehívását. Az alapszabályok érintett rendelkezése nyilván törvénybe ütköző és a részvényeseknek a törvényben gyökerező jogait nagy mértékben korlátozza.

De fölülte érdekes a cégbírósnak amahatározata, mely szerint az ujonnan alakult részvénytársaságnak az *alaptőke 30%-ának lefizetését bizonyító számlakivonatot nem fogadta el*. Ugyanis a folyamodó részvénytársaság az Aradi Hitelbank, mint szövetkezet által kiállított könyvkivonattal kívánta bizonyítani, hogy a részvényesek a részvénytőke 0% át, körülbelül 34000 koronát tényleg befizettek. A királyi törvényszék azonban tekintettel arra, hogy az Aradi Hitelbank mint szövetkezet igazgatói csaknem valamennyien *igazgatói az ujonnan alakult részvénytársaságnak is*, a 30% részvénytőke befizetésének igazolásánál nevezett hitel-szövetkezet könyvkivonatát *nem vette figyelembe*. Együttal felhívta az új társaságot, hogy a részvénytőke 30%-át egy ismertebb és nagyobb aradi pénzügyi intézetnél fizessék be, illetve, hogy egy tekintélyes pénzügyi intézet számlakivonatával bizonyíttassák az alaptőke törvényes hányadának lefizetése.

A sok reménnyel megindult bankalakulás tehát egyelőre befagyott, mert a törvényszék visszautasító határozatának következtében működését ez idő szerint nem kezdheti meg.

Harc a csabai tanyákon.

Puskagyár a pusztán.

Fegyveres ostrom.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

A csabai tanyákon vígan folyik az élet. A szentmiklósi-tanyán levő dohánykertészek már régebb idő óta ellenséges viszonyban élnek a közeli, *Sailer Vilmos*-féle tanyabeli dohánykertészekkel. Apró csetepaték, kisebb fejbeverések eddig is napirenden voltak közöttük, mignem e héten döntő csatát vívtak.

A Sailer-tanyabeliek már rég és nagyban készülődtek erre a csatára, előzetesen egész fegyverkezést vittek véghez s nagyszabásu haditervet készítettek. *Puskagyárat is csináltak*, amelyet *Czakó* vezetett. Ez a Czakó egészen sikerült botpuskákat tudott gyártani s az összes tanyabeli „fegyverfogható“ népséget felszerelte. A csendőrség a tanyáról sok ilyen puskát és puska gyártáshoz szükséges eszközt kobozott el. A napokban a Sailer-tanyabeliek alaposan felfegyverkezve átrándultak a szent-

miklósi-tanyára. Barátságos látogatás ürügye alatt mentek, csakhamar azonban kitűnt, hogy egy cseppet sem békességes a szándékuk.

A legelső alkalommal ugyanis összekaptak a szentmiklósiakkal s hirtelen előrántották a botpuskájukat. A szentmiklósiak sem hagyták magukat s csakhamar óriási verekedés fejlődött ki, miközben a támadók ugyancsak durrogatták botpuskájukat. A lőfegyverrel ellátott Sailer-tanyabeliek természetesen erősebbek voltak s a szentmiklósiak, látva a túl erőt, egy kocsiba befogtak és két embert beküldtek Csabára a csendőrséghez.

A csendőrök, hallván, hogy nagy baj van, azonnal kivonultak. Mikor a vágató kocsin kiértek a tanyára, a harc még egyre folyt. A szentmiklósiak a tanya épületébe szorultak be, amelynek ajtóit eltorlaszolták. Néhány ember az ispáni lakba menekült, mire a Sailer-tanyabeliek azt is ostromolni kezdték. A verekedés akkor már három óra hosszat (délről mintegy fél 4 óráig) tartott.

A megvadult embereket még a csendőrök is csak heves ellenállás után tudták megfékezni. Erősen összekötözve vitték be őket Csabára, mivel önként nem akartak bemenni. Három embert, a főcinkost, névszerint Amadik Pált, Szász Mihályt és Melis Jánost letartóztatták s a bíróságnak átadták. A többieket szabadlábon hagyták, de az eljárás ellenük is megindult. A harcnak, melyben különben az asszonyok is tevékeny részt vettek, mintegy 10 könnyebben-súlyosabban megsérült sebesültje van.

A kihagyott zsüri tagok

Levél a szerkesztőhöz.

Szerkesztő uram, —

pesti művész-ember vagyok, aki társaimmal egyetemben, figyelemmel kísérjük a vidék eseményeit. A művészeti mozgalmakat értem. Nem nevetünk, nem gúnyolódunk, ha egyik-másik városban ezek a mozgalmak néha ügyetlen, humoros dolgokkal vannak összekötve. Nem kiáltjuk ki az ilyen várost Mucsának. Minden kezdet szögletességgel jár s a szögletességet meg kell bocsátania annak, aki őszintén érül a vidéki képzőművészet mind erőteljesebb pezsgésének.

Hanem amikor Aradon, ebben az értelmes városban, amelynek képzőművészeti élete nem tegnaptól dotálódik, követnek el mucsaságokat a művészet terén: az márelszomorító. Azt hiszem, Szerkesztő ur, jobban teszem, ha nem csatlakozom azokhoz, akik idefönn kávéházi asztaloknál csipkedik a dolgot, hanem az aradiaknak egész nyíltan föltárom a hibát, amelyet elkövettek.

Itt tudniillik az után érdeklődnek: mi volt az oka, hogy az aradi Kossuth-szobor szűkebb kiviteli pályázatán az újjáalakított zsüriből a fővárosi tagokat kihagyták? Ugy tudom elég jó nevű, tekintélyes urak ők; Feszty Árpád is, meg Bezerédy. Valószínűleg az aradiak is olyanoknak tartják különben aligha kérték volna fel őket, hogy a zsüriben részt vegyenek. Vagy ők csak annyira voltak tekintélyesek és szakértők, hogy a kétezzer, ezer és ötszáz koronás díjak fölött határozzanak? A kivitelhez — a mi a legfőbb jutalom, legfelsőbb kitüntetés — már kevés az ő ítélőképességük? Vagy a kihagyásuk azt jelenti, hogy a zsüri ítéletével a szobor-bizottság nem volt megelégedve? S attól fél, hogy ha megint

részt vesznek a döntésben, újra köz-elégedetlenségre döntenek? Vagy a pesti zsüritagokat nem találták elég pártatlanoknak?

Mindezek olyan talányok, a melyekre mi megfelelni nem tudunk. Mindenesetre azonban az a színezete van az ügynek, hogy két kiváló művésszel és egy műértővel szemben ezzel legalább is tapintatlanság történt, pedig a szoborpályázat első döntésének ők adták meg a súlyát. Ők kétségen kívül nem lettek kisebbek az által, hogy az újjáalakított zsüriből kihagyták őket s nem is hinném, hogy a mellőzés miatt bánkódnának. De az ilyen hibák következményekkel járnak. Elsőben növelik a vidék művészeti kiskorúsága felől való véleményét, — azután alaposan elriaszthatják a fővárosi művész-embereket attól, hogy a vidék képzőművészeti pályázatain részt vegyenek. Akár mint zsüri tagok, akár mint pályázók.

Szerkesztő urnak

igaz híve

Egy szemlélő.

Polónyi kudarc.

Megszüntetett eljárások.

Lengyel Zoltán igazsága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

Magyarország volt igazságügyminisztere, a ki most köröskényi birtokán élvezi a *dolce far niente* gyönyöreit, a mai napon csufos kudarcot szenvedett. Neki, az „én ügyészeim” című intézmény megteremtőjének, a sajtószabadság legnagyobb ellenségének és a hazugságok legnagyobb barátjának meg kellett érnie azt, hogy az ő vizsgálóbírói a sajtó emberének adnak igazat és hogy az igazság győzedelmeskedik a hazugság fölött. Lengyel Zoltán ellen ugyanis a vizsgálóbíró ma megszüntette a levéltitok megsértése és hat rendbeli rágalalmazás miatt folyamatba tett bűnügyeket s csupán egy rendbeli rágalalmazás miatt folytatja ellene a vizsgálatot. Ezt is csak azért, mert Lengyel ebben az ügyben főtárgyalás előtt nem akart bizonyítani.

A Polónyi ellen emelt vádak javarésze tehát beigazolódtak; hátra van még a többi. Ha lehet egy halottat eredményesen megölni: Lengyel Zoltánnak sikerült ez a lehetetlenség.

Budapesti tudósítónk táviratozza:

Dr. Kiss István vizsgálóbíró tegnap, miután az idő már későre járt, nem fejezhette be Lengyel Zoltán kihallgatását. Ma délelőttre újra beidézte őt, hogy az egyes ellene emelt vádakra, külön, külön tegye meg észrevételeit s nyilatkozzék, hogy mit, milyen okmányokkal és tanukkal óhajt bizonyítani. Amint értesülünk Lengyel Zoltán a vádak ama részére, hogy Polónyi törvényhatósági bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta fel, továbbá a Gschwindt-féle gyár megváltása, a közuti és városi vasut dolgát, ugyszintén a Beke Erzsébet-ügyet, még egyelőre nem akarja bizonyítás tárgyává tenni. Bizonyítékait a főtárgyalásra tartogatja, mert attól tart, hogyha már most nyilatkoznék, tanuit levennék lábukról és esetleg más bizonyítékait is megsemmisítenék.

Ma délben hirdette ki a vizsgálóbíró Lengyel Zoltán előtt a tegnapi és mai kihallgatások után hozott határozatot. Polónyi Géza, a volt igazságügyminiszter tudvalevőleg 6 rágalalmazás, levéltitoksértés és a báró Schönberger Bélánéhoz intézett levelének közlése miatt tett panaszt. Ezzel szemben a bíró elfogadta a védelem álláspontját s míg egyrészt a levél-

titoksértés és levélközlés vádjai tekintetében megszüntette az eljárást, különben is csupán egyrendbeli rágalalmazás vádjának látja helyét. Ennek a tekintetében pedig Lengyel Zoltánnak megengedve a valóság bizonyítását, bizonyítékai előterjesztésére két heti időt engedett. Így végződött a nagy pörnek — első felvonása.

A gyilkos szerető.

Ha a borbély szerelmes.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

A berlini bíróság tegnap tárgyalta Kopp Ferdinánd borbélylegény bűnügyét, amely már ismételtén foglalkoztatta a berlini bíróságot. Kopp szerelmi viszonyt kezdett gazdájának feleségével. A tiltott viszonyt azonban Kopp betegsége miatt abba kellett hagyni. Ez annyira feldühösítette Koppot, hogy — gazdája ellen gyilkos merényletet követett el. A: nem mindennapi ügy részletei a következők:

Kopp Ferdinánd egy Heinrich nevű fodrásznál volt alkalmazva. A 24 éves fiatalember hamar szemet vetett a gazdája fiatal és csinos feleségére és csakhamar szerelmi viszony fejlődött köztük. A szerelmi viszonynak Kopp betegsége vetett véget, amelyet az asszony is megkapott. Az asszony szemrehányásokkal illette Koppot és kijelentette, hogy a szerelmi viszonyt nem folytatja tovább. Az asszony kijelentése módfelett felizgatta Koppot és elhatározta, hogy ezért a férjen áll bosszút. Cselhez kellett folyamodnia. Mult év január 2-án revolvért vásárolt Kopp és az adlershofi erdőben kipróbálta. Amikor meggyőződött, hogy a fegyver jól működik, levelet csempészett gazdájának lakásába, amelyen a következőket írta:

— Tisztelt Heinrich ur! Sziveskedjék Masante Rudolfhoz jönni. Szereket nem szükséges magával hozni.

Heinrich azonnal a levél vétele után elindult Rudowba, a levélírónak lakhelyére. A sikos ut miatt csak lassan haladhatott előre. Egyszerre szembe jött vele Kopp, akit a gazdája nem ismert fel, mert álszakált viselt. Alig haladt el Kopp mellett, a veszedelmes udvarló háromszor lött gazdájára. Heinrich vértől elboritva bukott a földre és rémülten kiáltozott segítségért. Kopp megijedt a tettétől és futásnak eredt. Mindenekelőtt a fegyvert rejtette el az erdőben. Ezután hazaszaladt, hogy alibijét esetleg igazolhassa. A rendőrség csakhamar letartóztatta a merénylőt.

A tegnapi tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy meg akarta volna ölni a gazdáját. Csak meg akarta ijeszteni. Bosszút akart állni, mert gazdája rosszul bánt vele. Az asszony nem tudott semmit szándékáról. Beismeri, hogy Heinrichnével egy éve viszonyt folytat. Nagyon sajnálta az asszonyt, mert panaszkodott, hogy házassága nagyon boldogtalan. A férje rosszul bánik vele. Azt is megígérte az asszonynak, hogy feleségül veszi, ha a férje meghal. De azért nem gondolt gyilkosságra, hanem csak természetes halálra.

Az elnök: Nem akarta gazdája halála után az üzletet átvenni?

A vádlott: Nem.

Ezután a férjet hallgatták ki, mint tanút.

— Nem tudtam semmit — így kezdte vallomását a férj — feleségem szerelmi viszonyáról. Nagyon szerettem a feleségemet, aki nagyon ügyes háziasszony. Igaz, némelykor összekaptunk sőt meg is vertem a feleségemet, ez azonban nagyon ritkán fordult elő. Az a meggyőződésem, hogy a feleségem tudott

Kopp merényletéről. Nem élek most együtt a feleségemmel, hanem az asszony cseléd Berlinben. A válási pör folyamatban van.

Ezután az asszony kihallgatása következett.

— A házasságunk nem volt boldog. Hét évig éltünk együtt. Ezen idő alatt sokat szenvedtem. A férjem rosszul bánt velem. Ütött, kinezott. Kopp többször kijelentette, ha a férjem meghal, nőül vesz. Nem tudtam semmit a merényletről.

A bíróság hosszabb vita után mellőzte az asszony megesketését. Ítélethozatalra még nem került a sor.

A dorozsmai katasztrófa.

Kik a bűnösök.

Izgalmas részletek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 13.

A Szeged mellett történt katasztrófáról még egyre érkeznek az érdekes részletek. A vizsgálat megállapította, hogy a váltó nem magától tolodott el, hanem az által, hogy a szomszédos vágányon a munkások tologatták a szénsalakkal megrakott teherkocsikat, amelyek közül az egyik beütközött a gyorsvonatba és ezáltal átbillent a váltó, mely az egész szerencsétlenség oka volt.

Távirati értesülésünk a következő:

Szemtanuk a szerencsétlenségről.

A szerencsétlenül járt vonattal utazott több szegedi család, köztük Kern Lajos dr. kir. közjegyző feleségével és két leánykájával. Az előkelő, köztisztviselői állású családot szerencsére az ijedségen és apróbb zuzódásokon kívül nagyobb baj nem érte. Egy szegedi hírlapíró felkereste dr. Kern közjegyzőt, aki a katasztrófa részleteiről a következőket beszélt el:

— Feleségem, Irma és Rózsika leányaimmal Budapestre akartam utazni. Az utolsó kocsihoz szálltunk, amelyhez később még két vagon kapcsolódott. A mi kocsinkban utazott Deutsch Emil vállalkozó is nejevel. Már a dorozsmai állomás felé közeledtünk, mikor rettenetes rázkódást éreztünk. Az ablak esőrömpölve bezuzódott, a podgyázkosárban levő egyik táská fejemre, a másik karomra zuhant. Az ülések összenyomódtak s feleségem lábait maguk közé szorították. Kocsink féloldalra dőlt. Mindez rettenetes recsegés-ropogás közt történt. En nagy erőfeszítéssel felnyitottam a kocsiajtóját s azon keresztül kiemeltém feleségemet leányaimmal. Mikor családom tagjait biztonságba helyeztem, a borzalmasan összezuzódott kocsihoz siettem, hogy a mentési munkálatokban részt vegyek. Elképzelhető az utasok rémülete, a sebesültek jajveszékelése. Az egész vonaton csak egy orvos utazott. Ez akarta a sebesülteket első segélyben részesíteni, de jó szándéka meghiúsult, mert a vonaton nem volt kötszer, ami a legnagyobb mérvű szabálytalanság. Megbotránkozást keltett az is, hogy habár a szerencsétlenség 10 óra 7 perckor történt, az első segélykocsi csak 10 óra 55 perckor, tehát majdnem egy óra múlva érkezett ki a szerencsétlenség színhelyére.

A vonattal utazott Hreblay Emil földművelésügyi minisztériumi állattenyésztési felügyelő is, aki tegnapelőtt utazott Aradról Szegedre. Ez a következőket mondotta az újságíróknak:

— Nem éreztem egyebet, mint egy hatalmas rázkódást. Rettenetes erő a földhöz sújtott. Amikor fölkeltem, tisztában voltam, hogy

mi történt, de a többi utas is. Olyan óriási kétségbeesést soha életemben nem láttam. Azok, akik nem sérültek meg, vaddílleti erővel taszították, törték, zúzták egymást. Kétségbeesve iparkodott mindenki azon, hogy első legyen a menekülésben.

A megmenekültek között van lord Nourly Londonból, aki kairói tartózkodása után utazott vissza az angol fővárosba. A hátsó kocsikban ült s így ott semmi sérülés nem érte.

A katasztrófa után a legnagyobb flegmával sétált az állomás előtt. Egyik szegedi hírlapíró hozzá ment s németül kérte, hogy mondjon valamit a szerencsétlenségről. Az angol ezt mondta:

— Félegyházára rendeltem ételt, de ime, oda van... Nem mondhatná meg, hol ebédeltelek?

A főkapitány véleménye.

Egy hírlapíró megkérdezte Rainer József szegedi rendőrfőkapitányt, hogy mit állapított meg az eddigi vizsgálat, forog-e fönn büntény vagy sem? A főkapitány erre a következőképp felelt:

— A vizsgálat ugyan még kezdő stádiumban van, de azért egészen bizonyos, hogy bűntényről beszélni sem lehet. Magam is résztveszek a vizsgálatban, amelynek célja megállapítani, hogy mi történt és mi okozta a katasztrófát? A vizsgálatot abban az irányban vezetjük, hogy a szerencsétlenség nem teljesen ártatlanul történt és lehetséges, hogy vannak okozói, de legfőképpen gondatlanság fog kiderülni. Két kérdés van: 1., a gyorsvonat kocsi al a kiugrás következtében érintkeztek-e a szeneskocsikkal vagy pedig 2. rossz helyen álltak e ezek a teherkocsik és e miatt történt a szerencsétlenség.

A sebesültek a katasztrófáról

A szerencsétlenség halottjainak Olanescu román szenátor és feleségének, valamint Bauer Adolf holttesteit ma délután boncolták föl. A román házaspár holttesteit kettős ércoporsóba zárták és Bukarestbe szállítják. Bauerét Budapestre vizik.

Lázár György dr. ma meglátogatta a katasztrófa áldozatait a kórházban.

Kummel József pincér elmondta, hogy a szerencsétlenség előtt át akart menni a hálókocsihoz közölni a román házaspárral, hogy az ebéd Félegyházánál lesz. Ebben a pillanatban zajt hallott és érezte, hogy a romok közé került. Azonnal elvesztette eszméletét és nem tudja, mi történt tovább.

Kunze Nándor szakács azt mondja, hogy amikor az összeütközés megtörtént, a konyhában levő tartó leszakadt és a leves leforrázta fél testét.

Boisin román orvosnövendéket délelőtt megoperálták.

A pályát, ahol a szerencsétlenség történt ma megfeszített munkával kijavították és reggel a 724. számú személyvonat haladt át elsőnek az új sín páron.

Décsey Zsigmond budapest-balparti üzletvezető ma fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt és jelentést tett neki a katasztrófáról.

Förstegott mozdonyvezető kihallgatása során megjegyezte, hogy vildgraszóló katasztrófa történt volna, abban az esetben, ha a hálókocsi nem szakad el a többi kocsitól. A mozdony tovább vonszolta volna a vonatot és valószínűleg az egész utasközönség áldozatul esett volna. Sokan azt is hangoztatták, hogy a katasztrófának az volt az oka, hogy a vonat meg nem engedett menetsebességgel akart áthaladni az állomáson. A hivatalos vizsgálat meg-

állapította, hogy a gyorsvonat menetsebessége rendes volt.

A bűnvizsgálat a szerencsétlenség okának kiderítése dolgában ma délután meglepő eredménnyel járt. Megállapították, hogy a váltó nem magától tolodott el, hanem azáltal, hogy a szomszédos vágányon a munkások tologatták a szénsalakkal megrakott teherkocsikat, amelyek közül az egyik beütközött a gyorsvonatba és ezáltal átbillent a váltó.

Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy a romániai házaspár halála nem zuzódás, hanem fuldoklás következtében állott be a teherkocsiban, amelybe belestek. Olanescuék elszállítása iránt a budapesti román főkonzul intézkedett, aki személyesen jött le Szegedre.

Polónyi sóhaja.

— Az első kudarc után. —

Lengyel Zoltán megtámadt, Magyar ügyész védelmezett, és most csehül vagyok... És ezt nevezik Magyarországnak!

A Lamm-ügy ujrafelvétele.

Megtagadták a pörújítást.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 13.

A tulontul ismert Lamm-féle bűnper ujrafelvétele dolgában ma délelőtt határozott a törvényszék. A tárgyalás Köller János törvényszéki bíró elnöke alatt féltizkor kezdődött. A bíróság, számítva a tulságos érdeklődésre, csupán jeggyel engedte be a közönséget. De ez az előrelátás nem volt indokolt, mert a vádlottak hozzátartozóin kívül alig akadt érdeklődő.

A tárgyalást az esküdtszéki tárgyaláson tett vallomások hosszú és unalmas felolvasása vezette be. Ez a kellemetlen szerep Nagy József előadó bíróra hárult, aki a védelem részéről az ujrafelvételi kérelemhez csatolt bizonyítékokat is ismertette, majd a megtartott helyszíni szemle tervrajzát mutatta be.

A vádlottak, akik két fegyveres börtönör között ültek, unottan hallgatták a különösen rájuk nézve kellemetlen felolvasást, s vágyódó szemekkel bámulták a Maros partjait. Opreán tekintete sokszor elborul. Haragszik. Ő már előre tisztában volt azzal, hogy az ujrafelvételt nem fogják elrendelni, s láthatólag terhére esik ez a huzavona. Unja a folytonos zaklatást és vágyódik a fegyház után, ahol a raboknak állítólag sokkal jobb dolguk van, mint a törvényszéki fogházban. A hallgatóság soraiban Antali nővére a legfeltűnőbb alak. Magas szikár, beesett arcú leány, aki erősen reménykedik, s a tárgyalás minden mozzanatát figyelemmel kíséri. Megható az öreg Opreán, a becsületesebb szolgálat után nyugalomba vonult rendőrőrmester, aki némán, megadással bámul hol az elnökre, hol a fiára.

Mikor az előadó befejezte az érdekesnek egyáltalában nem mondható felolvasását Deutsch Izsó dr. védő vette át a szót. Az esküdtszék ítéletét súlyosnak tartja. A vádlottak legfeljebb súlyos testisértést követtek el, rablásról pedig szó sem lehet. A tanuvallomásokból kitűnik, hogy Lamm Hugó a pénztárcát maga adta át, s így csupán zsarolás büntette forog fele. Kéri ezek alapján a per ujrafelvételét.

Pogonyi Nándor dr. alügyész főként arra fektet súlyt, hogy a védelem által beszerzett bizonyítékok távolról sem olyanok, hogy az ujrafelvételnél helye volna. A bejelentett tanúk össze-vissza vallottak, s vallomásukból

még az sem állapítható meg, hogy az Árpád-
térnek tulajdonképen melyik részén történt a
rablóátadás. Ezek a tanuk nem lehetnek ta-
nuk ebben a bünperben, kéri tehát az újrafel-
vételi kérelem elutasítását.

Az ügyész beszéde után *Edvi Illés* Károly
dr. kíván szólni, a miből élénk vita keletke-
zik, mert védő ellenzi, hogy felszólalhasson.
Végül azonban megadja neki a szót Köller
János elnök s Edvi II és Károly széles alapon
mélyre ható beszédben mérlegeli a bünper
minden momentumát s kéri a törvényszéket,
hogy utasítsa el az újrafelvételi kérelmet. Ha
szakbírótság elé kerülne az ügy újabb tárgya-
lása, akkor nem lenne kifogása az újrafelvétel
iránt, mert a szakbírótság, ha nem változtat az
ítéleten, akkor csak azt mondja ki, hogy az
ítéletet hatályában fentartja. De ha az esküdt
bírótság megmarad régi álláspontján, akkor új-
ból bünsnek mondja ki a tetteseket, ami méltá-
nytalan. Ellenzi az újrafelvétele azért is,
mert amint az az ítélet után történt is, a sajtó
utján úgy lehet preparálni a közvéleményt,
mintha a jogerős ítélettel igazságtalanság tör-
tént volna. Nem szabad az ügyet az esküdt-
szék elé bocsátani azért, mert úgy akarják be-
folyásolni a közvéleményt, hogy rendkívül su-
lyos volt az előző kiszabás és enyhébben kell
ítélkezni.

Deutsch Izsó viszonzásában kifejti, hogy
ha valakinek panasa lehet a sajtó ellen, úgy
az csak ő a védő lehet. A sajtó egyszer sem
nyilatkozott meg a terheltek mellett. Újból kéri
a felvételt.

Miután a vádlottak néhány szóval reflek-
táltak az ellenük emelt vádakra, a törvényszék
határozathozatalra vonult vissza. Mint egy fél
órai tanácskozás után Köller János elnök ki-
hirdette a bíróság végzését, amely az *újra fel-
vételt megtagadja*. A perdöntő végzés indokolá-
sában kimondja a bíróság, hogy a vádlottak és
sértett az alap perbeli eljárás során olyan tény
adtak elő, amelyet a tanuk nem bizonyítanak.
A tanuk vallomásához, a kiket az újra felvétel
során kihallgattak, kétség fér, s így nincs igaz-
szolva az újra felvétel.

A védő felelősséget jelentett be a határo-
zat ellen.

Zselénski gróf röpirata.

Az önálló vámterület ellen.

Andrássyt támadja, Polónyit dicséri.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, április 13.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület
ma tagjai között érdekes nyomtatványt osztá-
tott ki. A nyomtatvány az egyesület elnökének,
Zselénski Róbert grófnak röpirata, amelyben
több aktuális politikai és gazdasági kérdéshez
szól ismert koalíció ellenes és agrár álláspont-
járól. A kiegyezési tárgyalások alkalmából ter-
mészetesen a legnagyobb részletességgel, az-
zal a problémával foglalkozik, miként sza-
bályozzuk az Ausztriához való gazdasági
viszonyunkat. Minthogy *Kossuth* Ferenc sze-
rinte az önálló vámterület előkészítésén és
1917-en tul való biztosításán fáradozik, *Zse-
lénski* a legélesebben kifakad *Kossuth* és ál-
lamtitkárja, *Szterényi* József ellen és a leghe-
vesebben sikra száll a gazdasági közösség to-
vábbi főtartása érdekében. Agrár fölfogását,
amelyben azonban nem osztoznak aradmegyei
gazdatársai, többek között az alábbi sorokkal
védelmezi:

„A magyar gazdának, tehát Magyarország
nagy többségének, merném mondani egész Ma-

gyarországnak jelenleg és addig, míg Magyar-
ország több mezőgazdasági terményt nem fog
fogyasztani, mint amennyit termel, tehát elő-
reláthatólag még évtizedekig az az érdeke, hogy
vámközösségben maradjon Ausztriával egyfolyan
vámtarifa alapján, mint aminő volt a Széll-
Körber féle.

De nemcsak *Kossuthot* támadja, hanem
rokonát és kaszinó társát, *Andrássy* Gyula
grófot is hevesen támadja, szemére vetvén,
hogy nem védi meg kellőképpen a birtokos osz-
tályt a rakoncátlan szakszervezetekkel szemben.
Mutatóba közöljük a belügyminiszter címére
intéztet alábbi idézetet:

„Az a belügyminiszter, akit vakká nem
tett a libralizmus, az támaszkodva eddigi mű-
ködésükre, felosztatná huszonnégy óra alatt a
legtöbb agrárszociálista szakszervezetet“.

A koalíció hatalmasságai közül csupán *Pol-
ónyi* Géza, a szerencsére már csak volt igaz-
ságügyminiszterről emlékezik meg dicsőreleg a
gróf, elmondván róla a következőket:

Miért kellett *Polónyi* Géza volt igazság-
ügyminiszter urnak megbuknia? Alighanem,
mert két lényeges kérdésben hajlandónak mu-
tatkozott eleget tenni a magyar agráriusok ké-
résének. Ugy látszik, megakart szüntetni a
fedezetlen határidőüzleti szerencsejátékot ga-
bonaneműekben és határt akart szabni egy
pár tiszteletreméltó kivétellel Európának, ha
nem csalódom. leghazugabb, legdurvább és
legpornografikusabb sajtó-visszaéléseinek.

A röpiratot az aradi gazdák nem valami
meleg fogadtatásban részesítették. Amint egyik
vezető férfiú kijelentette, a jövő vasárnapon
tartandó gazdasági egyleti közgyűlésen *rendki-
vül viharos jelenetek játszódnak majd le*, ha
Zselénski gróf az elnöki székéből a röpirat tar-
talmához hasonló beszédet fog mondani.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Gyerekasszony, népszínmű.
Este: A szociálisták, színmű. (Bérlet B.)
Hétfő: Vigaszor, operette. (Bérlet C.)
Kedd: Lucifer, színmű. Gál Gyula vendégfőlép-
tével. (Bérlet A.)
Szerda: Asszony, dráma. Gál Gyula vendégfőlép-
tével. (Bérlet B.)
Csütörtök: Vörösfalár, dráma. Gál Gyula ven-
dégfőléptével. (Bérlet C.)
Péntek: Katalin, operette. (Bérlet A.)
Szombat: Aranyvirág, operette. (Bérlet B.)
Vasárnap: Délután: Lotty ezredesei, operette.
Este: János vitéz, operette. (Bérlet C.)

Álomtalan . . .

Álomország himes pillangói,
Nem akartok szárnyatokkal övni?
Mért kerültök tőlem messze-messze?
Mért hagytok itt céltalan epedve?
Födjétek le fáradt szempillámat,
Hadd feledjem, mi is az a bánat!
Hadd feledjem, hogy volt — egyszer, — régen
Nekem is szerelmem, reménységem.
Halljátok meg esdő — sóhajomat: —
Hadd halljam libbenni szárnyatokat!
Alom ölen oly édes pihenni,
Mindent, ami földi, elfeledni.
De szárnyatok elvitt messze . . . messze
Itt hagyatok vágyakban remegve
Oh jöjjetek vissza, hisz úgy várlak,
Lelkem a sok küzdelemben kifáradt!
Vagy talán más akar elaltatni?
Büvös, örök álomba ringatni,
S rám borítani örök sötétséget,
Álmost, melyből senki fel nem ébred?

Ebeczky Gabika.

A szociálisták.

(Eredeti színmű 3 felvonásban. Irta: Dr. Ormos Ede. Ze-
néjét szerzette: Arany János. Bemutató előadás.)

Napokon át sok érdekességet ígérő kommü-
nikék jártak be az aradi lapokat, jelentve és
jelezve, hogy nagystilű eredeti színmű kerül
bemutatóra. Megelőzve minden más magyar
színpadot, Aradon került bemutatásra Ormos Ede
A szociálisták című színműve. A sokat ígérő
kommunikék után sajnálattal kell kijelentenünk,
hogy a premier után mélységes csalódással tá-
voztunk a színházból. A csalódás, tekintettel a
várakozásokra, kétszeres, mert sem irodalmilag,
sem pedig a cimben jelzett társadalmi osztály
életéből nem kaptunk semmit, ami némiképp is
kielégítette volna várakozásunkat.

Ormos Ede A szociálisták-nak keresztelte
színművét. A cím után ítélve, azt hihetné az
ember, hogy a mai társadalmi rendszerben be-
állott evolúciót tárgyalja valamelyes irányban.
Akár szociálista, akár pedig szociálista ellenes
szempontból. Mindkét esetben igazolva látnánk
szándékát, hogy színművel akar sikert aratni.
Jelen esetben azonban a szociálisták elnevezés
nem egyéb pusztán címnél, mert ebből a nagy
kérdésből, mely a jelenlegi társadalmi rend
nagy harcának háborus jelszava, egy tíz per-
cig tartó és a szociálisták kérdéseiben járta-
lan emberek kioktatására szolgáló dialognál és
csendőrr szuronnal és puskával elfojtott utcai
zavargásnál egyebet nem kaptunk.

Ormos színműve tulajdonképen egy egé-
szen új irodalmi műfaj, talán legtalálóbban ri-
port drámának lehetne nevezni. Egy elég érde-
kes kisvárosi eseményt, melyben szociálista
tüntetés, legelő pénzek elsikkasztása, a daliás
rendőrkapitány szerelmi kalandjai, rovancsolás,
a sikkasztó öngyilkossága az események sor-
rendjében vonulnak fel a színpadon. Haupt-
mann Gerhart kijelölte az irányt, melyen a
szociális kérdéseket színpadra alkalmas módon
lehet tárgyalni. Ormos, aki bizonyára tisztában
van a szociálisták nagy kérdése vel, jól meg-
választott téma birtokában sikerrel is állhatta
volna meg a helyét egy színművel, de a ma
bemutatott színműnek sem tárgya, sem pedig
alakjai nem alkalmasak arra, hogy iránydráma
alapjául szolgáljanak.

A szociálisták kérdése Ormos darabjában
tulajdonképen csak hatásfestő staffázs. Kere-
tül szolgál egy más kisebbrendű cselekmény
előbbreviteléhez és siettetni a kifejlődést. A da-
rab meséjét röviden elmondva azonnal látjuk,
hogy milyen mellékes szerepet juttatott a
szerző a szociálisták kérdésének, holott észre-
vehető, hogy tulajdonképpen erről akart dara-
bot írni.

A hódmezővásárhelyi szociálista zavargá-
sok idején, Csóka Laci rendőr-alkapitány (Hu-
nyady) házkutatást tart a zavargó szociálistáknál.
A szociálisták vezére, Kerekes Pál (Faludy) szerel-
mes Varga Lidibe (Zalay), kinek néneje Teca (Déry
Blanka) régi szeretője a rendőrkapitánynak. Csóka
Laci azonban esélcsap legény lévén, szemet vet
Lidire is, és miután a leányt hiába üldözi sze-
relmével, úgy véli célhoz jutni, ha Kerekes Pált
elteszi láb alól. A szociálistákat a házkutatást
alapján másnap reggelre instálja maga elé ki-
hallgatásra a rendőrkapitány.

A kihallgatás előestéjén Csóka Laci el-
mondja kedvesének, Tecának, hogy a legelő
pénzekből kétezer forintot elsikkasztott és ha a
pénzt egy-két nap alatt meg nem szerzi, úgy
börtönbe jut. Ezt a vallomást észrevétlenül vé-
gighallgatta Lidi is. Tecának van egy gazdag
paraszt imádója. Mónus Tamás (Szathmáry), aki
feleségül szeretné venni a szép asszonyt. Teca
egy mesével, hogy az apja anyagi bajokkal

küzd, kicsal a gazdag Mónustól egy kétezer forintos váltó és átadja Csókának.

Mindez Tecák korcsmájában történik. Csóka összeszólalkozik Kerekessel és megfenyegeti, hogy óvakodjék a kezébe kerülni. Másnap reggel nagy tömeg szocialista lepi el a városház előtti teret és lesi el a vezérek kihallgatásának eredményét. Mikor megtudják, hogy a vezérek letartóztatták, megrohanják a városházát. A készenlében lévő csendőrök és huszárok megrohanják a tömeget, közülük lőnek, a népből többen elesnek, sokat letartóztatnak és így elnyomják a zendülést. Csóka rendőrkapitány azonban nincs megelégedve az eredménnyel, mert Kerekes nem volt a zavargók között és így le sem tartóztathatták. Parancsot ad rendőreinek, hogy keressék meg és vezessék elő. A rendőrök Kerekest Varza Péter korcsmájában találják meg, honnét Lidi könyörgésére a zavargás egész ideje alatt ksem mozdult. A rendőrökkel egyidejűleg megérkezik Csóka is, a ki kiméletlenül megláncolatja Kerekest és elcipelteti. Mónus, aki szemtanuja a jelenetnek, Kerekes pártjára áll, Csóka azonban durván leszólja és esküdt ellenségévé teszi a gazdag parasztot. Kerekest éppen akkor viszik a városházára, mikor a főispán is megérkezik, aki a szokatlan jelenet látára beszédbe elegyedik Kerekessel és ez sikerrel vádolja Csókát. A főispán rovincsolást rendel el. A főkapitány értesíti Csókát a fordulatról. Csóka büszkén mutatja meg a birtokában lévő Mónus-féle kétezer forintos váltót, mely minden bajtól megmenti őt. Vesztére mutatja meg, mert Mónus hozzájuk lopózik és elkapja a váltót és megfosztja Csókát a szabadság reményétől. Csendőrök érkeznek Csókáért, a kapitány engedelmet kér, hogy elbucsuhasssék Tecától. A csendőrhadnagy megengedi. Csóka és Teca a mellékszobába vonulnak. Pisztolydurranás hallatszik, Teca rémülten fut ki a szobából és kétségbeesetten jelent Csóka öngyilkosságát.

Hát kérem, hol itt a szocializmus? Sehol, azaz szocialisták zavarognak, ellenben a kapitány sikkaszt, a kapitány szeretkezik, a kapitány lesz öngyilkos, szóval a kapitány a hős és a szocialisták csak azért vannak, hogy ietessék a kapitány végzetét.

Dicséretes Ormos darabjában, hogy éles megfigyeléssel leste el a nép gondolkodás módját, nyelvét és szólásmódjait. Érdekes egymásutánban állítja be a jeleneteket és egyik-másik jelenetével határozott sikert tud elérni. A darabnak nem volt sikere. A publikumnak ama része, mely a bombasztikus mondásokon lelkesül, tapsolt és éljenzett, de a közönség gondolkodóbb része nem akceptálta Ormos darabját. A darabhoz egy pár sikerült zeneszámot írt Arany János vásárhelyi városi számvevő.

A darab nagyon jó előadásban került színre. Hunyady József Csóka rendőrkapitány szerepében kabinetalakítást produkált. Férfias, erőteljes, mindvégig következetes játékaival nagy sikere volt. Mellette Szathmárynak volt pompás estéje. Mónus Tamást annyi jézusi humorral rajzolta meg, hogy kedvéért a darab sok fogyatékosságának is megbocsájtunk. Teca szintelen alakját a szerző felesége, Déry Blanka adta érdekesen. Faludy sok lelkesedéssel adta a szocialistát. Zalay kitűnő Lidi volt. Nagyon jó volt Benkőné és Horti. Végül említjük meg Dely Lajost, aki egy lehetetlen kis szerepben lépett fel, és itt idején valónak tartjuk megemlíteni, hogy a színtársulat eme jeles tagját szívesen látnánk gyakrabban és értékes szerepekben. H. G.

* Gál Gyula vendéjátéka. Három rendkívül értékes drámai estéje lesz a jövő héten az aradi színháznak. Gál Gyula vendégszerepel és kedden lép fel először a kiváló olasz drámaíró, Butti Lucifer című színművében. Szerdán Porzsolt Kálmán nagy sikert aratott darabjában, az Asszonyban játszik, míg utolsó vendéjátékául egy francia darabot, Prioux Vörös talárját választotta, melyet évek óta nem adtak már az aradi színpadon.

* Hét esztendő. Ráskai Ferenc fiatal poeta gyűjtötte bokrétába hét esztendőjének költői termékét. Szelid békés, melankólikus ember érzelmeinek művészes, formás versekben való megnyilatkozása ez a csomó vers. Nem pompáznak ugyan a rimek, ritmusok, választékos kifejezések és szokatlan csoportosítások fejlődési gazdagságával a poemákban. Ráskainak nincsen kedvére a harmónikus nemességgel ellenkező túlzás. A nemes mérséklet a főérénye. Ráskai nem féktelenkedik, mint a modern dekadensek, de a maga egyéniségének keretein belül olyan változatos, vonzó, üdítő verseket alkotott, amelyeknek olvasásában sokan gyönyörűségüket találják. A könyv, amelynek ára füzve 2 korona, kötve 3 korona megrendelhető a Pesti Hirlap szerkesztőségében a szerzőnél, valamint kapható minden könyvkereskedésben.

* A Salome Aradon. Olyan szenzációs körülmények között alig került az utóbbi időben színre Magyarországon szindarab, mint Wilde Oszkár híres Salome je. Ez az egy felvonásos drámai költemény a legeredetibb és legmerészebb irodalmi alkotások egyike. A Wilde színes, ragyogó fantáziája, pazar költeménye, csillogó szelleme egy darabjában se nyilvánul úgy meg, mint éppen a Salomeban, mely bézagos bibliai töredékből valóságos körképet alakít ki. A címszerepet Kápolnay Juliska játsza. Heródest Kesztler, Jochanánt Hunyadi. A darabot Kesztler rendezi.

* Változatok. Ezen a címen adott ki izlésen kiállítású verseskötvetet Nikelszky Géza jónévű poeta. A költeményeket pompás színezés, festői képek jellemzik. Nikelszky különben festő volt s elvesztette szemvilágát. Ami ragyogást, színpompát a szerencsétlen költő a körülötte élő világban látott, azt most nem a vásznon ecsettel örökítette meg, hanem csengőbongó versekbe öntötte. A csinos könyv Pécsen jelent meg s megrendelhető a Pécsi Napló szerkesztősége utján. A könyv ára 2 korona.

* Carmen. Fodorné Arankával. Április 22-én hétfőn nagy érdeklődéssel kapcsolatban kerül színre az aradi Nemzeti Színházban Bizet örökbecsű „Carmen”-je. Fodorné Aranka a m. kir. operaház művésznője fogja ugyanis a népszerű dalmű címszerepét eljátszani és így alkalma lesz közönségünknek a jeles énekesnő játékbéli nagy készültségét is megítélni. Fodorné Aranka hangja a legritkább kontra altok közé tartozik és Arad zenei körei már múlt évi bemutatkozása alkalmával konstatahatják a művésznő erős kvalitásait: három oktáv terjedelmű hatalmas hangját és zenei készültségét.

* Gyerekasszony. A népszínműveknek az aradi színpadon csaknem állandóan sikerük van, így Bokor József darabja, a Gyerekasszony is nagy tetszéssel találkozott legutóbb. Kállay Jolánnal a címszerepben. Holnap délután kerül ismét színre a Gyerekasszony s ez alkalommal az új szubrett először fog szerepelni a délutáni közönség előtt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az „Asztalos Sándor Társaság” e hó 14-én d. e. 11 órakor rendes heti értekezletet tart a színházi sörcsarnokban.

Amiről beszélnek.

Az arany kigyó és egyebek.

Arad, április 13.

Az utca napsugaras és néhány gomblyukban gyöngyvirág virít. A kirakatokból tavaszi holmik néznek a korzó aszfaltjára, az aszfaltról ellenben urak és hölgyek néznek a kirakatok holmijaira. Például itt van egy ékszerészbolt, amelyből valami hatalmas aranykigyó ragyogtatja a pikkelyeit. A nők sóhajtván mennek el mellette: nem hiába kigyó, de csábító is.

Itt jár továbbá a korzón Kállay Jolán, az új primadonna. Konkurrál a tavasszal, még pedig elég sikeresen. A tavaszról ugyan több verset irtak, mint róla, de viszont a legtavaszbib tavasznak sincsenek olyan buzgó udvarlói, mint neki. Mert ezer poklokon keresztül imádni valakit, ez már megszokott dolog: de husz kávéházon, korzón, színházon, pikkolókapucineren és pezsgőn keresztül nem szünő buzgalommal követni egy szeszélyes primadonnát: ez hősies cselekedet. A Kállay udvarlói azonban mind hősök és mind férfiak, amit különben senki sem von kétségbe. Annnyira azonban egyik sem hős, hogy megbirkózzék a fentemlített arany kigyóval.

A kigyó ma mégis a Kállay Jolán derekán diszlett. Ennek a dolognak azonban története van.

Lehár, amikor megírta a Vig özvegy muzsikáját, nem is sejtette, hogy ezt a muzsikát Aradon a Központi szálloda egyik szobájában óriási sikerrel fogják elénekelni. Pedig úgy volt. Kállay Jolán ugyanis a Központiban lakik és a napokban a Vig özvegy dalait énekelgette, részint mert unatkozott, részint mert előadásra készült. Történetesen pedig ugyanazon a folyosón lakott két idegen ur: lengyelek, zilált felekezeti viszonyok és fakereskedők voltak mindaketten. A sok fától azonban egyik sem fásult el s mikor meghallották a primadonna csicseregését, mindketten elragadtatva kiáltottak fel:

— Juj, de szép, a kutya istókját! (Eredeti kiejtéssel: Haszte gehört?)

A zilált felekezeti viszonyoknak örvendő lengyelek nem busultak sokáig honuk állapotján, hanem elrohantak és egy malomkerék nagyságu csokrot küldtek a primadonnának. A csokor után pedig visszarohantak és bemutatkoztak a vig özvegynek. Este pedi szomoruan jártak a Központi télikertjében a törzsudvarlók. Kállay fent vacsorázott a lakásán a két zilált felekezeti lengyellel, akik valóságos dühvel rendelték a *Moët & Chandon* című italt, amiből konstataható, hogy tényleg nincs még veszve Lengyelország és nincs megveszve a lengyel.

A vacsora fénypontja az volt, mikor az egyik lengyel felállott az asztal mellől és kihuzva zsebéből egy ezer koronás bankót, azt rajongó hódolattal a primadonna lábai elé rakta. A primadonna mosolygott, a lengyel pedig elővette legs ebb emlékeit és beraktározta közéjük a mosolyt. A vacsora a késő éjjeli órákban ért véget. A lengyelek mámorosan hajtották fejüket nyugalomra és Kállayról álmodtak, Kállay azonban nem viszonozta ezt az udvariasságot.

Korán reggel tizenkét órakor felébredt az egyik fakereskedő és felkiáltott:

— Megvan!

Azzal felöltözött és elsietett. Pár perc múlva az arany kigyóval tért vissza.

— Azt hiszem, mondta a társának, egy ilyen nagyszabású nő megérdemli, hogy maradandó nyomot hagyjunk az emlékezetében. Ime, itt van a maradandó nyom!

Igy ke llt a kigyó a Kállay Jolán derekára. Ah, a lengyelek még tudnak rajongani! Igaz, hogy ez a maradandó nyom belekerült vagy ezer koronájukba, de a lengyelek nem sajnálnak időt, pénzt és fáradságot, ha a művészet megjutalmazásáról van szó. Az egész história pedig a törzsudvarlókna fáj legjobban, azoknak a törzsudvarlókna, akik elborult arccal sziszegik az arany kigyó láttára:

— Kigyó! — zab.

HIREK.

Wekerle a kiegyezésről.

Arad, április 13.

A bécsi *Zeit* munkatársa a kiegyezési tárgyalásokra vonatkozólag beszélgetést folytatott *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel. A kiegyezési tárgyalások jelenlegi állásáról a miniszterelnök ezeket mondta:

— A tárgyalások lefolyásával tökéletesen meg vagyok elégedve. A tárgyalásokon résztvevők hangulata barátságos volt. A tárgyalások folyama olyan részletekhez jutott, amelynek megoldása a szakbizottságok feladata lesz.

— Osztya Excellenciád Apponyi gróf ama reményét, hogy végre megegyezés jön létre? — kérdezte a hírlapíró.

— Én is biztatónak tartom a további tárgyalásokat, válaszolta a miniszterelnök. Azoknak befejezésére határidőt természetesen nem jelölhetek meg. Hamar azonban semmiesetre sem következik be a befejezés, aligha az osztrák választások lefolyása előtt, mert nyilvánvaló, hogy az osztrák kormány a tárgyalások végleges befejezése alkalmával be kell számolnia a népakaratnak, amely a választásokban kifejezésre jut.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma fölkereste *Justh* Gyulát, akivel hosszasan beszélt a kiegyezés mai állásáról és részletesen informálta az elnököt. A miniszterelnök ezután *Apponyi* Albert gróftól és *Hoitsy* Pált kereste föl, akikhez csatlakozott a koalíció több vezető embere és együttesen hosszán tanácskozott velük. E tárgyalások kapcsán gyorsan hirt terjedt a Házban annak, hogy a kiegyezés megvan vagy legalább a kiegyezési tárgyalás során fölmerült nagyobb akadályokat a két kormánynak sikerült elhárítani. A tárgyalások még hosszabb ideig tartanak a két kormány között, de megállapodás történt abban, hogy a kiegyezést 10 évre kötik meg és határozott remény van arra, hogy a két kormány a differenciális ügyekben is meg fog egyezni. A szakreferensek legközelebb, talán már hétfőn megkezdik a vasúti tarifális ügyek tárgyalását és a mikor munkájukat befejezik, a két kormány Budapesten folytatja tanácskozásait.

— **Csanády altábornagy nyugalmazása.** Mint régebben megírtuk, a nagyváradi gyaloghadosztály parancsnoka, *Csanády* Antal altábornagy beadta nyugdíjazás iránti kérelmét, mert látóképessége teljesen megrongálódott. Az altábornagy nyugdíjazását — mint beavatott forrásból értesülünk — a május elsején megjelenő *Verordnungs-Blatt* fogja hozni. A nyugdíjazási kérvény beadása óta *Csanády* betegsége súlyosabbra fordult. Egyik szemére egyáltalán nem lát s most a másik szemét is megtámadta a súlyos betegség. A szimpatikus, kiváló katona távozását szívből sajnálja Nagyvárad társadalma s a legnagyobb részvétellel várja állapota jobbra fordulását. *Csanády* jelenleg szabadságon van s teendőit *Czanki* Rudolf brigadéros végzi.

— **Uj műmalom Aradon.** *Goldschmidt* és *Dózsa* aradi terménykereskedők, mint már megírtuk, a Radnai úton gőzmalom akarnak felállítani. A cég a gőzmalom felállítására telepengedélyért folyamodott az aradi iparhatósághoz, amely tudatja az érdekeltet, hogy a telep helyszíni tárgyalását e hó 24-ikén délelőtt 11 órára tűzte ki, amelyre az érdekeltet is meghívja. A tervrajzok és az üzem módjának leírása az iparügyi osztályban e hó 24-ikéig megtekinthetők s az esetleges észrevételek az iparügyi osztály elé terjesztendők.

— **Föllázadt fegyencek.** *Rigá*-ból táviratozzák: Amidőn a fogházor ma a börtön egyik közös cellájába lépett, 33 rab megtámadta, torkon ragadta és elvette revolverét. A lázongó rabok ezután lementek az őrszobába, ahol négy puskát ragadtak magukhoz, majd az egész börtön lakóit fölkelésre akarták bírni. Egy század katonaság hamarosan megjelent a börtönben és a rabok közé lőtt, akik közül heten elesetek és sokan megsebesültek. A rabok harcba szálltak a katonákkal, akik közül kilencen megsebesültek, köztük ketten súlyosan.

— **A Maros apad.** Nehány nap óta a Maros áradása megszűnt, sőt az apadás rohamosan tart. Tegnapelőtt a Maros vizállása 176 centiméter volt 0 felett, tegnap 138, ma pedig 84 centiméter, tehát két nap alatt csaknem egy métert tett ki az apadás.

— **Az Aradhegyajjai helyierdekű mótóros vasút részvénytársaság** e hó 28-án délelőtt 11 órakor az aradi ipar és kereskedelmi kamara termében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésnek több érdekes tárgya lesz. Mindenekelőtt az igazgatóság jelentést tesz az üzemnek első négy hónapjáról. Majd az igazgatóság javaslatot terjeszt elő, hogy a részvénytársaság emelje fel az alaptőkéjét, esetleg megfelelő kölcsönt vegyen fel. A közgyűlés legérdekesebb pontja az igazgatóságnak ama javaslata, hogy a részvénytársaság a mótóros üzemét az engedélyok mány 11 ik paragrafusában értelmében adja át az államvasutak üzemébe.

— **Katonasorban más helyett.** A falusi ember életében nagy sor, nagy adó a katonáskodás; a falu fiának legjobb ereje idejében három hosszú esztendőre ott kell hagyni az eke-szarvát, a szabadéletet. Csapásos dolog már így az is, hogy szolgálni kell, hát még mennyire az, ha keserves évek után egyszer csak arra ébred a szegény katona, hogy eddig más helyett masirozott. Ez a nem mindennapi eset történt most meg Biharban *Bozsa* János székelyi legénynyel. *Bozsa* János a saját, még újjászülött korában elhalt *Bálint* bátyja helyett állott sor alá és rukkolt be a katonasághoz. Hogy ez vele megtörténhetett, szomorú képet vet a falusi emberek életére, a hivatalos hatalomtól való rettegetésre. *Bozsa* János ugyanis valami tévedés folytán a *Bálint* behívóját kapta meg s a mérték előtt sem szólt, mikor ott *Bálint* néven kiáltották. Szolgált is *Bálint* néven, mikor egyszer csak jött a behívó *Bozsa* Jánosnak. Ekkor vallotta meg szegény, hogy ő csakugyan *János*. Most a bihari alispáni hivatal után megindították a hivatalos eljárást aziránt, hogy *János*nak számítsák be az időt, amit a megholt testvére helyett szenvedett.

— **Uj bányavállalat Hunyad megyében.** *Devá* ról táviratozzák: A *Hungária* rézbányát, a melynek üzemével néhány éve fölhaltak, hír szerint megvette egy belga pénzcsoport 300,000 koronáért, hogy ismét folytassa a bánya kiaknázását.

— **Ismét vasuti baleset.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. hó 12-éről 13-ára átmenő éjjelen közlekedett 1051. számú tehervonat, melynek személynéje figyelmen kívül hagyta az állomási védőjelzőt. Sárosd állomás előtt összeütközött a tolató 1042. számú gyorstehervonattal. Az összeütközés következtében mind a két mozdony és néhány teherkocsi jelentéktelen megsérült és részben kisiklott. Embersérülés nem történt. Az akadály elhárításáig a személyszállító vonatok átszállással közlekedtek. Szigorú vizsgálat folyamatba tetetett.

— **Vetter gróf orvosi vizsgálja Bécsből táviratozzák: Vetter von der Lihé** gróf, az osztrák képviselőház volt elnöke ma a bécsi orvosegye-

temen letette a vizgát a belgyógyászatból. A tanárok kijelentése szerint *Vetter* gróf fényes eredménnyel vizsgázott. A gróf, aki most 51 éves, tudományos kedvtelésből foglalkozik az orvostudománygyal.

— **A középamerikai háború vége.** *Washington*-ból táviratozzák: A külügyi hivatal táviratot kapott a managua-i amerikai konzultól, a melyben azt jelenti, hogy *Amapala* ostromlott hondurasi város megadta magát. A középamerikai háború ezzel véget ért. A távirat szerint *Bonilla*, a hondurasi köztársaság elnöke *Amapala* város bevétele alkalmával megadta magát a nikaragua-i csapatoknak.

— **Ujabb árviz Szatmármegyében.** *Nagykárolyból* táviratozzák: Szatmármegyében ismét fenyeget az árvízveszedelem. A Szamos folyton árad és kiöntéssel fenyeget. A jég Csengernél és Szatmárnál összetorlódtott. Ha a Tisza megdagad, az esetben elkerülhetlen a Szamos kiöntése, ami kiszámíthatatlan kárt fog okozni. A hatóság permanenciában van.

— **Közigazgatási állapotok Csanádban.** *Hervay* István Csanádvármegye alispánja, *Vertán* Endre megyei aljegyzővel, *Kövér* főszolgabíróval és *Mészáros* István számvevővel e hó 12-ikén megkezdte a kovácsházai járás községi ügyvitelének vizsgálatát. Legelőször *Kundgotán* folyt a vizsgálat, amely kiderítette, hogy a közlegelő pénztárból 1200 korona hiányzik. Az alispán *Kotróczi* községi esküdtet, aki a pénztárt kezelte, felfüggesztette állásától és *Szarka* Samu jegyző ellen, aki a havi vizsgálatot elmulasztotta, eirendelte a fegyelmit megelőző vizsgálatot.

— **Izr. templomépítés Pankotán.** A pankotai izr. hitközség elhatározta, hogy templomot építtet. A hitközség most a templom építésére nyilvános pályázatot hirdet és felhívja a pályázó építészeket, hogy ajánlataikat az e hó 28-án délután három órakor tartandó árlejtésre adják be. A kikiáltási ár 11910 korona 76 fillér.

— **Nem tilos a bózával házalni.** Az aradi rendőrség kihágási bírósága tudvalevőleg megtiltotta a bózaárusoknak, hogy az utcákon járkalva árusítsák az édes folyadékot. A kihágási bíróság azzal indokolta határozatát, hogy az utcán való árusítás a házalási nyílt parancsba ütközik. A bózaárusok felebbezése folytán a tanács elé került az ügy. A tanács mai ülésén a kihágási bíróság határozatát feloldotta és kimondta, hogy az utcákon való elárusítás nem képez házalást s így nem is ütközik a házalási nyílt parancsba.

— **Uj napilap a fővárosban.** A Budapesten megjelenő *A korbács* című politikai újság, mely a legradikálisabb lapok egyike, a közel jövőben napilappá alakul át. Az új napilap főszerkesztője *Szeredai* Leo, felelős szerkesztője pedig *Békefi* Sándor lesz.

— **Munkáslakások Kovácsházán.** *Kovács* házáról jelentik: *Hervay* István Csanádvármegye alispánja tegnap hivatalvizsgálatot tartott Kovácsházán, ahol a községi ügykezelést a legnagyobb rendben találta. Az alispán azután az előjárósággal tárgyalásokat kezdett a munkáslakások ügyében. A 16 munkásház telkét megtekintette és azt megfelelőnek találta. A lakások építését a közel jövőben már meg is kezdi. *Hervay* alispán megígérte az előjáróságnak, hogy a következő években a munkáslakások számát szaporítani fogja.

— **Fülcsonkító rablók Marseilleben.** *Marseille*-ből írják, hogy óriási a rémület az ottani nők körében. Az utóbbi hetekben asszonyok nem is járhat magányosan kiinn az utcán, mert fülbevalóikra egy valóságos rablóbanda tart vadászatot. Nem elég, hogy a fülbevalót elrabolják, hanem még azonfelül a legcsekélyebb ellenállás esetén a fülbevalóval együtt a fülcimpát

sőt sokszor az egész fület is levágják. Az első eset mintegy két hete, a régi kikötő egyik félre-eső helyén történt. Egy jól öltözött férfi meg-lepetésszerűleg megállított egy, a munkából hazatérő asszonyt és ráparancsolt, hogy arany fülbevalóját adja oda neki. Az asszony ellen-kezni akart és segítségért kiáltott, mire a rabló már előre elkészített borotvával hirtelen lenyeste a bal fülcimpáját a fülbevalóval együtt. Az asszony a fájdalomtól összeesett, a rabló pedig elmenekült, de azóta már egész sereg ehhez hasonló eset történt, ahol az áldozatok egy vagy mindkét fülcimpájukat elvesztették. A marseil-lei nők félelmükben lemondottak a most már életveszélyes fülbevaló-viseletről. A rendőr-ség legutóbb megtalált néhány fülcimpát persze fülbevaló nélkül, azonkívül letartóztatott egy gyanús embert, akinél borotvát is találtak. Azt hiszik azonban, hogy a fülbevaló-rablók többen is voltak és a rendőrség lázasan keresi őket.

— **Ongyikos árvaszéki ülnök.** Zombor-ról táviratozzák: Jankovics Dusan bácsmegyei árvaszéki ülnök ma reggel forgópisztolyal agyonlőtte magát. Jankovics gerincagyseorvadásban szenvedett és gyógyíthatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

— **A ségai ingyen konyha.** A ségai szegény-tanulók ingyen konyhája javára Biró Irén ivén a következők adakoztak: Wolf Aladár Béla 5 kor., D. R. 8. or., Egy asszony, Halbritter, L. Gy. 2 2 kor., Biró Irén, Kinizsi Erzsé, Szász Róbert, Morgensztern Lajos, Stern, Schwarz Adolf, Hoffer Bertalané 1-1 kor., Bleier Bernát 2 zsák burgonyát, Kohn László 5 kg. lisztet, 5 kg. babot, Koch Mór 4 és fél kg. húst. Korosi Janka gyűjtése 18 kor. 10 fillér. Össze-sen 40 korona 10 fillér. A nemeslelkű adomá-nyokért a szegények nevében hálás köszönetet mond Lantos Miksa tanító.

— **Vasuti munkások sztrájkmozgalma.** Csáktornyról írják: A csáktornyai délviasut mun-kásai f. hó 11-ére sztrájkszervező gyűlést hiv-tak egybe, de mivel a gyűlés nem volt a ható-ságnál bejelentve, a főszolgabíró feloszlatta.

— **Szigoru április.** Ez a bolondos hónap, melynek eddig az volt a jellemvonása, hogy hol melegen mosolygott, hol meg elkese-redetten sirt, majd tavaszi verőfényt árasztott, majd szeles esővel, záporokkal paskolta meg az öreg földet; az idén mintha tel-jesen meggabalyodott volna, olyan furán viseli magát. — Más években ilyenkor már ki-zöldültek a fák, fű fa, virág megindult; az idén valóságos félelemmel próbálgatják a nedvdus ágak rügyeiket bontogatni s minden mozdulatra visszariadnak, mert olyan hide-gek járnak, mintha a tél még mindig itt ülne az ébredező természet nyakán. A nyira szigoru ez az április, hogy szinte megreme-gtet minden élő és érző lényt. A hőmérő hi-ganya nap-nap után a fagypont fölött 5-6, legfőlebb 9-10 C. fok között mozog. A lakóhelyiségeket éppen úgy fűtik, mintha decemberben, a tél közepén volnának. Bun-dás alakok járnak-kelnek a városban és a tavaszi felöltöben erősen dideregnek az em-berek. Az ország északi részében s Erdély-ben a hegyek tele vannak hóval s egyes he-lyeken havazások is fordulnak elő. Ugy látszik az idén a tavasz kihagyásával egyszerre ugrunk a nyárba. Ma ujul a hold. Ilyenkor időváltozás szokott beállni. Talán a hold ujulásával eny-hébb idő következik.

— **Garázdálkodó veszett eb.** Ma délelőtt ifj. Perlaky László kutyája a Nádor-utca 15 ik számú házban megmarta Pauler Katalin és Mausz Mária cselédleányokat. A kutyát kiszál-lították a gyepkértre, ahol Kakuja Péter pecért marta meg. A kutya veszettségét megállapítot-ták. A két cselédleányt és a pecért meg az est folyamán fel szállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

— **Gyöngyi Izsó mulatsága.** Gyöngyi Izsó, a kitünő komikus most pihen. Nem játszik egyik szin-házban sem, várja a nyarat, amely majd újabb si-

kereket hoz számára. Tehát sétál. Sétaközben talál-kozik egy barátjával.

— No, Izsó, — mondja ez neki, — mit csinálsz?

— Sétálok.

— Hát még?

— Napjában ötször borotválkozom.

— Miért?

— A színész, mikor nem játszik, megborotvál-kozik vagy ötször napjában. Ez már régi meg-figyelés.

— De miért teszi?

— Hogy legalább a borbélyt hallja tapsolni, mikor a habot veri.

— **Fényképkiallítás Aradon.** Megirtuk, hogy az aradi Foto klub május hó elsején országos amatőr fényképkiallítást rendez a liceum disz-termében. A klub most azzal fordult a városi tanács-hoz, hogy a város is tüzzön ki tisztelet-dijat a kiállításra. A tanács a polgármestert bizta meg a tiszteletdíj kifizetésével.

— **A politikus óras** Mészáros Károly nevét talán nem mindenki ismeri, noha ő a nyilvánosság embere. Művészt és ékszerész Budapestben, a Lipót-köruton. Ő az, aki annak idején, mikor híre járt a darabontok alatt, hogy katonai uralom lesz, ezt a plakátot ragasztotta üzletére:

Önkényuralmu kormányrendszer ese-tére az áruraktáramat feloszlatom és csak javításokat fogadok el.

Utóbb pedig, a mult heten, szónoklatot mondott a képviselőházban a karzafon a nemzetiségek ellen. Bántódása nem esett miatta. Sőt igen sokan üdvö-zölték beszédeért. Ezért a következő levelet küldötte egyik fővárosi lapnak közzetétel végett:

Tisztelt Közönség!

Azón számos üdvözlésekért, mit a képviselő-házi felszólalásom alkalmával egy helyből, mint a vidékről, sőt még külföldről is kaptam! fogadják ezen utón szives köszönetemet. Hazafiui üdvöz-lettel

Mészáros József.

A lap eleget tett Mészáros kívánságának. Mert neki bizonyára nincs annyi ideje, hogy ezt a szép levélkét elegendő példányban lomáolja. És a nyil-vánosság embereit kimélni kell

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék telekkönyvébe az elmult heten a következő tu-lajdonjogi változásokat jegyezték fel: Kotroczó János és neje Cseh Verona eladják az aradi 6601. sz. tjkvben felvett Orovil-utca 46. számú házat 600 k.-ért Filimon János és neje Munzát Teréznek. — Jzv. Léopold Antalné és tulajdonos társai eladják az aradi 7000 sz. tjkvben felvett Kurtiesi-ut 25. sz. házat 2000 k.-ért Kitka László és neje Major Mária-nak. — Tolnay Lajos el-adja az aradi 2512. sz. tjkvben felvett Illés-utca 58. sz. házat 4000 k.-ért Ritt János és neje Schmidt Borbálanak. — Bancsik Gábor és neje Kulcsár Eszter eladják az aradi 5974. sz. tjkvben felvett Kasza utca 11. sz. házat 3200 koronáért Zabán János és neje Balázs Ilonának. — Fritz Sándorné Liebermann Róza és László Frigyes eladják az aradi 217. sz. tjkvben fel-vett Boros Béni-tér 8. sz. házat 40000 kor.-ért Azary Kornél és neje Molnár Mária-nak. — De-zsöly László és neje Szalai Teréz eladják az aradi 7228. sz. tjkvben felvett Lehel utca 4. sz. házat 4300 koronáért Bara Mihály és neje Bár-sony Mária-nak. — Dr. Keresztes Gyula eladja az aradi 6381. sz. tjkvben felvett Dezső utca 1a sz. házat 12000 koronáért Drosnyák János-nak. — Rusz István eladja az aradi 1914. sz. tjkvben felvett György utca 88. sz. házat 1400 koronáért Glovák Vincze és neje Jenés Julian-nának.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi Kossuth asztaltársaság volt szives az aradi 1848-49-es honvédegyelet pénztár gyarapítására 20 koronát, Moskovitz János pedig két kiló szivarvégét adományozni. Az aradi honvédegyelet nem mulaszthatja el, hogy a nemesszívű adakozóknak ezuton is a leghalásabb köszönetet nyilvánítsa. Simay István egyll. elnök.

— **Ki akar önmagának és gyermekeinek örömet szerezni? Ki akar kellemesen szórakozni? Ki akar jól mulatni? Ki akar a világ minden tájékaról moz-gófényképeket látni? Az menjen a két Láng testvér éttermeibe, ahol esténként Arad intelligenciája talál-ható. Vasárnap d. u. 5 órákor gyermek előadás.**

— **Szi vasy István,** kárpitos és diszító, Weitzer-János-utca 19. szám alatt elvállal ebben a szakmá-ban a legszebb és legdiszesebb kivittel munkákat, gyorsan és jutányos árák mellett. 421

— **Praeservativ** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál 201

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Tekintetes Főkapitány ur!

Minden kis község amint vasuti állomást kap, első dolga az, hogy az állomástól a köz-ségig járható utat csináltat. Sajnos, ezt Aradon nem találjuk, itt, ha valaki különösen este a városba akar jutni, végrendeletet kell hogy csináljon, mert ha oly szerencsés, hogy a sárba bele nem ful, mindig ki van annak téve, hogy a sötétben valami csavargó leüti.

Minket választó utcai lakosokat minden évben birság fenyegetése mellett zaklatnak, hogy a járdát homokoltassuk. Bátor vagyok kérdezni, hogy az a rendelet csak mi reánk vonatkozik-e, vagy köteles az más is betar-tani? De ha köteles, a Miksa-utcai háztulajdo-nosok bizonyosan fel vannak mentve ez alól, mert ott homokolni még nem láttam, pedig elég sokat járom azt az utat. Évekkel ezelőtt egy szép napon a lóvasut társulat nem engedte keresztül járni az udvarán, kerülnünk kellett, panaszt tettünk és akkor a hatóság rendeletére meg kellett engedniök az átjárást. Talán jobb lett volna, ha nem engedték volna meg, most nem kellene nyakig sárba járnunk. A lóvasut társulat sem köteles jó utat fentar-tani? A volt Mittelmann-gyár most a városé, ott a ház mellett meg éppen nem lehet járni még száraz időben sem, mert akora gödrök vannak az uton, hogy az ember a nyakát szeg-heti. Erre talán azt tetszik mondani, a lóvo-natu vágány tulsó oldalán van a rendes gya-lagjáró, — igaz — hanem tessék csak ott este egy 7 óra felé végig menni, amikor a lámpák még nem égnek, majd meg tetszik győződni, hogy milyen türelmes emberek az aradi polgá-rok, hogy azt az ott létező ázsiai állapotot megtűrjük, tanácsolom a főkapitány urnak, ha reá szánná magát ott este végig menni, vigyen magával egy-két rendőrt is, hogy legyen va-laki, aki a sárból kihuzza és az agyonütéstől megvédjé. Pár nap előtt egy vasutas kollegám a polgármester urhoz irt az ujságban, de ugy-látszik ő ilyen kicsiségekkel nem foglalkozik, azért bátorodom én most a főkapitány urhoz fordulni és kérni, szivlelje meg az elmondotta-kat és intézkedjék, hogy a Boros Béni-tértől járhatóvá tétessék az az ut, ahol annyi adófi-zetőnek kenyérkeresetből kell megfordulnia.

Virág Péter,
máv. mozdonyvezető.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőse-gét a szerkesztő.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megtámadott közgyűlési határozat.** Az az ítélet, a melyet Adler Andor és társainak az Aradi ipar és népbank közgyűlési határozatá-nak megtámadása iránti perében hozott az aradi törvényszék a budapesti pénzügyi körök-ben is élénk érdeklődést keltett. A pénzügyi szaklapok részletesen foglalkoznak az ügygyel. A Magyar Pénzügy annyira érdekesnek tartja az esetet, hogy felhívja a szakköröket e tárgyra vonatkozó véleményük nyilvánítására. Egyut-tal kijelenti, hogy lapjának hasábjait objektív vélemény megnyilvánításra szivesen rendelke-zésre bocsátja. A Magyar Pénzügy különben nem osztja az aradi kir. törvényszék felfogá-sát, bár az ítélet egyes indokainak jogosultsá-gát ő se vonja kétségbe.

§ **Verekedés a fogházban.** Mintegy két hete az aradi törvényszék fogházában, a munkate-

Harisnyák, Matróz-ingek, Gyermek-lábtyúk (Sockerl),

394 elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott árak mellett

Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. 3 szó: „Bársony, Harisnya, Szabadság-tér.”

remben két rab, nevezetesen Nyegrita János és Argyelán Mikuláj összeveszett egymással. Szó szót követett s végül Argyelán képenvágta Nyegritát, aki a gyalupadról felkapott egy gyalukést s úgy vágta vele hátba Argyelánt, hogy azonnal összeesett. A veszedelmes rabot azonnal lefoglák és külön zárkába tették. Argyelán sebesülése súlyos volt, de nem életveszélyes s nyolc nap alatt kiheverte a hátán esett szurást. Ma tárgyalta ezt az ügyet Zih József bíró, miután azonban a vád magánpanaszra történt és Nyegrita János nem kívánta rabtársá megbüntetését, *beszüntette* az eljárást.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsötető tőke az, amit a Scott-féle Emulsio-ért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsio a legjobb norvégiai gyógyszer-cukamájolajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsio készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatásával bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ért el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetőleg sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsio-val.

A Scott-féle Emulsio valóságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy. 4000

SCOTT-féle EMULSIO
minden gyógyszerárban kapható.
Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

Arad, április 13.

A lefolyt héten az időjárás menetében javulás állott be. A hosszantartó esőzés után enyhe, meleg napok következtek, amelyek a mezőgazdasági állapotra kedvező hatással voltak.

A gabonaüzlet irányzata a kielégítő időjárás viszonyok dacára a hét végén szilárdra fordult.

No de ne csodáljuk ezt, hisz április hónap ilyen szokott lenni...

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, április 13.

Kevés forgalom, tartott árak. Amerika 1 magasabb. Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.92—7.93	8.03—8.04
Buza októberre	8.20—8.21	8.27—8.28
Rozs áprilisra	6.45—6.46	6.49—6.50
Zab áprilisra	7.67—7.68	7.69—7.70
Uj tengeri	5.37 5.38	5.40—5.41

Zárul 5 órakor:

Magyar hitelrészvény	777.50
Hazai bank részvény	290.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 13. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 149—150 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 149—150 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 149—150 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Április hó 9. napján volt készlet 25.421 darab, április hó 10. napján főlhajtott 715 darab, április hó 10. napján elszállított 350 darab, április hó 11. napjára maradt készletben 25.788 darab. A hírtott sertésüzlet irányzata: Nyugodt.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság március 12-én tartotta évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf elnök akadályoztatása miatt Bánffy György gróf választmányi tag elnökségével. Az igazgatóságnak az 1906 iki üzletéről szóló jelentését Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztette elő. A jelentés mindenekelőtt kegyeltesen emlékezik meg Jeney Lajos igazgatónak elhunytáról, azután vázolja a lefolyt üzletév igen kedvező eredményeit. A társaság tűz, valamint életbiztosítási üzlete, főleg a hazában nagy intenzitással műveltetvén, ismét szép emelkedést mutat, s kellő mértékben nyereséges volt. A jegyzetel kevésbé jelentékeny nyereségénél nagyobb fontosságú kedvező eredmény ebben az üzletágban az, hogy a társaság a több éves jégbiztosítások utolsó évi díjmentességét tökéletesen fedező 519,287 korona 86 fillér tartalékon felül még egy 500,000 korona összegű jégbiztosítási tartalékot is alkotott, mely a jövő évek üzleteredményeiből egy millió korona erejéig fog felemeltetni. A társaság 1906. évi nyeresége az elemi és életbiztosítási üzletágak eredményeinek összesítése után 3.827,635 korona 32 fillér, mely összegből a mindennemű tartalékok, valamint egyéb társasági alapok újabb bőséges részletetése után részvényenkint 400 korona osztalék kerül kifizetésre. A közgyűlés megelégedéssel vette tudomásul az eredményt s a felmentvényt az igazgatóságnak megadta. A felügyelőbizottság ezuttal új választás alá került, s tagjaivá ismét Berzeviczy Albert, Burchard Bélavári Konrád, Hajós József, Németh Titusz és Radvánszky Géza báró választották meg. A megüresedett igazgatói tag-sági helyet a közgyűlés Szende Károly egyhangú megválasztásával, mint szakigazgató egyúttal a vezérigazgató helyettesévé lett. A társaság igazgatósága Barabán Adolf cégjegyzőt s a viszontbiztosítási osztály főnökét aligazgatóvá nevezte ki. Bara Péter Zsigmond károsztályi és Róna Márk életosztályi főnököt pedig cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. 1089

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

IDEGENEK ARADON.

— Április 13

Fehér Kereszt-szálloda. Forró Róbert cégvezető Budapest. — Adler Arthur dr. ügyvéd Makó. — Geró Géza dr. ügyvéd Makó. — Fischer Gyula kereskedő Petroszény. — Riesz Izsó kereskedő Makó. — Gondos Jenő felügyelő Brassó. — Brenner Dezső hivatalnok Szolnok. — Vinkler Imre ügyvédjelölt Nagyvárad. — Kovács László mérnök Temesvár. — Brück Andor gazdálkodó Hódmezővásárhely. — Péterfy Imre és családja Szabadka. — Pósa János és neje Eszék. — Boczkó Emilné és leányai Battonya. — Madar Károly hivatalnok Piski — Szabados Róbert dr. orvos Kecskemét. — Fleischmann Henrik kereskedő Nagyvárad. — Barna Béla és családja Nyitra. — Hirschler Andor bérlő Szeged — Nyári Lajos szobrász Szeged. — Pócsik Kálmán gazdálkodó Békéscsaba — Zsiros Antal gazdálkodó Békéscsaba. — Steinberger Adolf kereskedő Csorvás. — Blau Simon kereskedő Csorvás. — Réti Géza gyógyszerész Zenta. — Kurtág Endre kereskedő Lugos. — Lantos Sándor Erőműfalva. — Hegedüs Emil utazó Temesvár. — Vidrich Bernát utazó Bécs. — Steiner Aurél utazó Bécs. — Német Károly utazó Bécs. — Mezei Simon utazó Bécs. — Stössl Gyula utazó Budapest. — Rosenzweig A. utazó Budapest. — Volitzer Ágoston utazó Budapest. — Bérczi Sándor utazó Budapest. — Mannheim Ander utazó Budapest. — Herczog József utazó Budapest. — Reiner Manó utazó Budapest.

Központi szálloda. Pamlényi Gábor határszéli rendőrkapitány Sopron. — B'auhorn Mihály kereskedő Bécs. — Eisler H. B. kereskedő Bécs. — Benedict Jenő mérnök Nagylak. — Rokszim Aurél körjegyző Brod. — Gattenburg István gróf magánzó Brod. — Schaar Mór fakereskedő Temesvár. — Winter Jánosné konfekció kereskedő Bécs. — Erdélyi Ignác mérnök Budapest. — Kun Irén színesző Budapest. — Deutsch Miksa kereskedő Bécs. — Hayek Hugó kereskedő Bécs. — Deutsch Vilmos fakereskedő Budapest. — Satory Géza hadnagy Budapest. — Pál Sándor kereskedő Budapest.

Vass-szálloda. Ábrahám L. utazó Szeged. — Nedits János utazó Budapest. — Wucsel Miksa utazó Bécs — Epstein Herman utazó Budapest. — Freund József utazó Győr. — Basch Simon utazó Budapest. — Kuhn Károly gazdasz Fehértemplom. — Georgits János esperes Butyin. — Fodor Oszkár dr. orvos Budapest. — Sockij János utazó Budapest. — Havas Boldizsár utazó Budapest. — Reich Zsigmond utazó Budapest. — Montág M. birtokos Birta. — Szerényi Géza birtokos Nagybecskerek. — Révész József utazó Budapest. — Bund Viktor igazgató Borosjenő. — Kormos Jenő gazdasz Lugos. — Laki Viktor utazó Budapest. — Gieszer Árpád utazó Temesvár. — Scheiber Márton utazó Budapest. — Feuchländer F. utazó Budapest. — Bienenstock Manó utazó Budapest. — Simon József ügynök Budapest. — Laufer Ödön ügynök Budapest.

Tavaszi ujdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza Andrassy-tér (szemben az új minorita templommal.)

URAK!!!

Oltöny és felöltő szöveteket előnyösen csak a kizárólagos posztó gyári raktárban vásárolhatnak.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás! Aradvárosi és megyei telefon 475. sz.

Nemzeti Színház

Vasárnap, 1907. évi április hó 14-én:

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3 1/2 órakor. fői helyarákkal:

A gyerekasszony.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Bokor József.

SZEMÉLYEK:

Csendes Vince Kulcsár L. Mariska, húza Zalai Margit.
Hamvas István Hunyadi J. Selyem Ferikó Ladiszlai J.
Borcsa, neje Kállai Jolán Ugrom Sanyi Faludi K.

Kezdete délután 3 és fői órakor.

B) bérlet. B) bérlet.

Este 7 1/2 órakor. rendes helyarákkal:

Dr. ORMOSNÉ-DÉRY BLANKA mint vendég:

A szocialisták.

Eredeti színmű 3 felvonásban. Irta: Dr. Ormos Ede. Zenejét szerzette: Arany János.

SZEMÉLYEK:

Kiss Sándor Mariházi M. Ládike, leánya Zalai Margit.
Csóka Laci Hunyadi J. Kerekes Pál Faludi K.
Pető Géza Delli Lajó. Monu Tamás Szathmári A.
Sajó Elemér Horti Sándor. Garabolyos Benkőné P.
Varga Péter Kulcsár L. Nagy János Várnai Jenő.
Teca, leánya Déri B.anka A fia Benkő Józsi.

Kezdete este 7 és fői órakor.

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitünőbb szer

log-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ **ASEPTOL** szájviz-pasztil-fogorvos láli és fozpora.

Aseptol szájviz-pasztilillák 1 doboz 2 kor. fogpor 60 fillér Kaphatók gyógytárakban, drogeriákban és illatszertárakban.

Központi főraktár: Dr. Dembitz „fog- és szájápoló-szerek laboratoriuma” Budapest, Kerepesi-ut 10. Aradon: Földes Kelemen gyógytárban. 8956

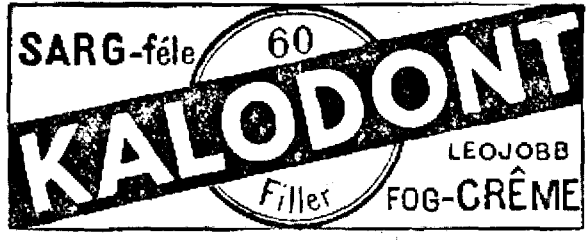
Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol-szájviz-pasztilillák pohár vízbe dobva szén-sav képződés mellett önmaguktól oldódnak; antiseptikus, adstringens, desodoráló hatásuknál fogva a fogak romlását pátolják, a fogakat és a foghúst edzik, a száj kellemetlen szagát megszüntetik, a szájat illatosítják, a garatot edzik. Teretbakok ellen a legkitünőbb óvszer. Tuberkulotikus és más fertőző betegségeknél a betegségek a szájon át való terje-edését gátolják és a környezetet védik. Prophyl. ceticus halása gyermekek i rokbántalmait illetőleg orvosilag elismerve.

„ASEPTOL” fogpor küszöbösi a fogakon képződő artalmas savakat, gátolja a fogok képződését; fertőtleníti és edzi a fogakat és foghúst; visszaeszerzi a fogak eredeti szép színét és fényét. 8955

5926

3996

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK hivatalos rovata.

A kör helyeszközió-osztályának helyisege SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák: Déléltt 9-1 óráig, vasárnap és ünneppnap d. u. 4-5 óráig. — Tagok ugy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyosa részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak választékos küldése mellett ad a helyeszközió-osztály.

Kimutatás: 1907. április 13-án.

ÜRESEDESBEN LEVO ALLASOK:

Helybeli papirkereskedés részére ügyes, szakmabeli segéd kerestetik.
Helybeli elsőrendű füs-er- és csemege-üzlet részére idősebb segéd kerestetik.
Vidéki divatáru üzlet részére fiatal szakmabeli segéd kerestetik.
Vidéki üzletbe irodai gyakorlattal bíró kisasszony kerestetik.
A gyors- és gépirásban jártas irodai gyakorlattal bíró kisasszony kerestetik.
Vidéki városokba, rőtös-áru üzletekbe segédek kerestetnek.
Vidékre több a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.
Vidéki kisebb városba kézműáru segédet, aki a román nyelvben jártas.
Több vidéki vas- és füszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.
Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy tot nyelvben jártas segédet.
Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ALLÁST KERESOK:

Börkereskedősegéd, ügyes bőrvágó, könyvelésben, levelezésben jártas, állást keres.
Kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember, ki a könyvvitel és levelezésben jártas. nagyobb cégeknél alkalmazva volt, állást keres.
Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-két óral délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres.
Mérlegképes könyvelő és magyar német levelező a ki elsőrendű cégeknél és önállóan is működött.
Raktárnoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra nős jóírásu alkalmazott.
Irodai teendőkbén jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.
Több vidéki füszer- és rőtösáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Keppich Zsigmond, titkár. 492 elnök

A következő újdonságok érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Fogazzaro: A Szent, Reim: Nevető történetek, Wilde O.: Salome, Benedek: Bárányfelhők, Herczeg: Déryné ifjasszony, Mikszáth: Világít este a Szentjánosbogár, Malonyai: A Csák nemzetség, Lengyel L: Egy leány, Heltai: Nyári rege, Bonniéres: A szív örvényei, Ouida: A pap vétké, Albisy: A mi kisasszonyunk, Kevill Daires: Az érdekes özveg, Mariman: Kidar sátraí alatt, Mocsáry: Végzetes levél, Mikszáth: Kavicsok, Scossa: Cruore Dives, Darwin: A fajok eredete, Salamon Ö: Józan szerelmesek, Szikszay A.: A nő ismertetése, Monier C.: A pozitívizmus, Doyle C. A.: A család réme, Manolescu G.: A tolvajok királya, Tábori K.: A borzalom országa.

Németben: May K.: Am Stillen Ozean, In den Schluchten des Balkan, Im Lande des Mahdi, Herzog: Die Wiskottens, Westkirch: Loreley, Heyse: Crone Staudlin, Wothe: Firnen-glanz, Klink: Adam Eggens Schuld, Haupt, man: Gigantomachie, Ganghofer: Die Martinklaus, Ganghofer: Das Gotteslehen, Reuter: Wunderliche Liebe, Schobert: Schwüle Stunden Gejerstam: Frauenmacht, Wasner: Ein Klein stadt-roman, Szepanski: Die Hofdame, Uxküll: Im Weiterschreiten, Gejerstam: Nils Tufvesson und seine Mutter, Zobeltitz: Der Roman des Stift fräuleins, Ihr lässt die Armen schuldig werden, Schöbert: Eine verrufene Frau, Chantepleure: Huguets Albenteur, Wilde O.: Der Priester u. der Messnerknabe, Polenz V: Wald, Deledda G: Asche, Georgy: Morgenröte.

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-tenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

újdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenkint 14 fill.

Pehm: Rodl-Heil, Böhm: Mädl gibt acht! Grosz A.: Jiu-Jitsu, Morena: Telefunken, Hintsch: Trink ma noch a Flascherl, Dr. Farkas: De csak az ajtóig, Legujabbak: Lehár: A modern Mitiszláv, Fráter: Tele van a város, Hervadozik a kis virág, Radics: Megállók a keresztutnál, Aletter: Asta! Asta! Lehner: Pflanzen-Couplet, Knopf: Moosröschen, Kálmán: Én vagyok a Fedákszobalánya, Aletter: Asta, Butykay: Csibészkirály, Fucik Éscarpolette Crémieux: Wenn die Liebe.

Fényképező gépek és fényképészeti kellékek

Üzleti könyvek nagy raktára.

Sokszorító készülékek.

Írógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papirkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

3930 Igen jó eredménnyel alkalmazzák MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER Savanyúvíz a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Árpád-tér 2. szám alatt levő

KORONA-KÁVÉHAZAT

Aradon megvettem és azt április 15-én, azaz hétfőn este megnyitom.

Főtörökvésém oda fog irányulni, hogy az üzletem vezetésem alatt a legjobb hírnévnek örvendjen és hogy tisztelt vendégeim megelégedését megnyerjem.

Üzletem állandóan éjjel és nappal nyitva és kellő személyzettel, jó ételekkel és italokkal ellátva.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok mély tisztelettel

Herezeg Gábor, kávéos.

HACKENDRE okleveles építész és építő-mester

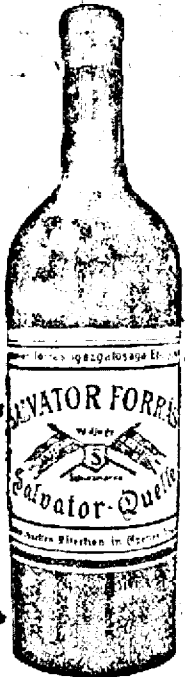
műszaki irodája ARAD, Kápolna-utca 4. szám.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és kőszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek Lurujainál

a Bór és Lithion tartalmú

Salvator-forrás

kitűnő sikerrel használtak. Forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Tejesen tiszta.

Allando összetételű.

Első rangú gyógyvíz és dietetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kitűnő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseléjalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás Vállalat Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

1107

1868 óta forgalomban

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

arany kátrányok által ajánlva, Európa legtöbb államában Magyar áskorral alkalmazhatók

mindennemű bőrkülsőgek

ellen, nevezetesen kőszvénnyel, pikkelyes bőrből, ekcéma, gyomorfájás, éjszakai köhögés, éjszakai őrizzetés, éjszakai fejfájás, éjszakai székrekedés, éjszakai hasi fájdalom, éjszakai vérbőség, éjszakai veseléjalomban, éjszakai húgysavas lerakódásokban, éjszakai vesebajokban, éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint leggyorsabb kátrány-szappan az arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Berger-féle glicerinn-kátrány-szappan

Mint kiváló bőrpótló és bőrtisztító szappan, mely minden bőrbaj ellen alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Berger-féle borax-szappan.

Éjszakai köhögés, éjszakai őrizzetés, éjszakai fejfájás, éjszakai székrekedés, éjszakai hasi fájdalom, éjszakai vérbőség, éjszakai veseléjalomban, éjszakai húgysavas lerakódásokban, éjszakai vesebajokban, éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Mint leggyorsabb kátrány-szappan az arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Mint kiváló bőrpótló és bőrtisztító szappan, mely minden bőrbaj ellen alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Éjszakai köhögés, éjszakai őrizzetés, éjszakai fejfájás, éjszakai székrekedés, éjszakai hasi fájdalom, éjszakai vérbőség, éjszakai veseléjalomban, éjszakai húgysavas lerakódásokban, éjszakai vesebajokban, éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Mint leggyorsabb kátrány-szappan az arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Mint kiváló bőrpótló és bőrtisztító szappan, mely minden bőrbaj ellen alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Éjszakai köhögés, éjszakai őrizzetés, éjszakai fejfájás, éjszakai székrekedés, éjszakai hasi fájdalom, éjszakai vérbőség, éjszakai veseléjalomban, éjszakai húgysavas lerakódásokban, éjszakai vesebajokban, éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Mint leggyorsabb kátrány-szappan az arany kátrány-tartalmú szappanok között, a gyermeknek valamennyi fajtájára, különösen a kőszvénnyel, a pikkelyes bőrből, az ekcéma, a gyomorfájás, az éjszakai köhögés, az éjszakai őrizzetés, az éjszakai fejfájás, az éjszakai székrekedés, az éjszakai hasi fájdalom, az éjszakai vérbőség, az éjszakai veseléjalomban, az éjszakai húgysavas lerakódásokban, az éjszakai vesebajokban, az éjszakai vesehomok és vesekövek képződésében szenvedőknek alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Mint kiváló bőrpótló és bőrtisztító szappan, mely minden bőrbaj ellen alkalmasnak a kátrány-szappan helyett.

Somatose

(huskivonat)

a legkitűnőbb

emésztő- és erősítő-szer

mindenkinek, ki emésztési zavarokban szenved, gyenge gyermekeknek, gyomor-betegeknek, vérszegényeknek, sápkorosoknak, idegbetegeknek, stb.

Minden gyógytárban és drogueriában kapható. 1018 I

Minden utánzás és utánnyomás büntetéssel jár. Egyedül valódi orok

THIERRY BALZSAMA

a zöld apaca védjeggyel. Tő.v. védve. Régi híru fellámulhatatlan, emésztési zavarok, köhika, katarrhus, mellfájás, influenza, különösen kezdődő tüdővész stb. ellen. 12 kis, vagy 6 duplirág, vagy 1 nagy speciális üveg, szab. árával 5 kor

THIERRY CENTIFOLIA KENŐCSÉ általában mint Non plus ultra ismeru minden régi bármily seb gyulladás sérítés, gyulladás és daganat ellen, megkádalyozza a vérmérgezést operációkat többnyire teljesen teszi. 2 tégely ára báru. K 3 60. Székelyi készítmény vagy utánvétele

THIERRY A. gyogysz. PREGRAJA No. Itsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapest en Török József és L. Egger Leo és Gy. Lugoson Vértesi L. né

ÓVÁSI! Egyedül valódi, törvényesen védett balzsamem vételétől rendeléséttől s különösen ismételtesétől. A büntetőtörvény 23 és 25 §-ai szerint mindenki, aki nem az én gyógyszerármból eredő, tehát más, mint az egyedül valódi zöld apacavédjeggyel törv. védett Thierry-balzsamot rendel, vásárol, különösen áru s, büntetőbírósi kiméltelen büntetésnek és 4000 K-ig, vagy 1 évig terjedő fogsázbüntetésnek van kitéve. Ugyanígy a vásári erőszakos módon kimélt, más nevű pótlékoknak megrendelés, v árusítása, melyek csak a közönség kizsákmányolása s károsnak forgalomba, ugyanígy büntetésre vannak maguk stán.

3966

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

A Dr. FORTI-féle LEGJOBB SEBTAPASZ

Még eddig semmiféle tapaszt nem érte el ennek a jó hatását!

FORTI LÁSZLÓ egyetlen gyártmánya. Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása minniennemű sebeknél, égéseknél, daganatoknál stb. azonnal csillapítja a fájdalmat, osztalja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, anélkül, hogy vágni kellene. A női emlígyulladással

biztos, tyukszemre jó eredménnyel alkalmazhatók. Ára 2 kor. kisebb 1 kor. és: legkisebb 70 fill. Kapható a gyarban Forti László Budapest, II. Pala u. 8 és a tóraktárban Budapesten Török J. gyogytárban, Király- 12. valamint Budapestben min en és a vi éken a nevezetesebb gyogytárakban. Az eredeti dr. Forti-féle sebtapaszt külső csomagolásán. F. L. betűvel van lepecsételve és az itt is látható védjegy és sajátkezű aláírással ellátva. A szer 1871/89. és 56589/904. sz. a. miniszterileg engedélyeztetett. A szam-talan irékletlen és áralmas utazatok arra indítottak miszerint az utáno ellen a törvényes lépéseket megtegyem és ezek alapján a budapesti büntető kir. járásbírósg 1899. június hó 30-án

Forti László

kelet B. XI/2. számú végzésével a hamisított a tapaszt további készítésétől szigoruan eltiltotta és eltilte. Figyelem! Végül figyelmeztetem a t. közönséget, hogy semmiféle más névvel ellátott tapaszt sem Forti K. sem Forti György, vagy névtelen el ne fogadjanak, mert az mind hamisítvány, hanem csakis egyedül az eredeti Forti László gyártmányát! De ha valaki nekem hamisítványt beküld, azt jutalomban részestem. 3961

Kapható az összes aradi gyogyszerészeknél.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziismer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénnyel, csúznál és meghűléseknél, bedörzsölésékképpen használva.

Figyelmeztetés. Hány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orv. gyogyszertár általott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ugyancsak minden gyogyszertárban kapható. — **Fontos!** Török József gyogyszerésznél, Budapest. Dr. Hebler gyogyszertára az „Arany országhoz” Prágában, Elisabethstrasse 5 nos. Mindennapi mértékben.

283

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, miszerint bécsi utamról hazatértem s

Salonomat

Szabadság-tér II. szám, I. emelet megnyitottam.

Modelljeim a legszebb kivitelűek. Jutányos árakkal, pontos kiszolgálással igyekezni fogok a nagyérdemű közönség becses bizalmát kiérdemelni.

Vidéki megrendelések és alakítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri 927

Grünblatt Antónia.

Tüzelő anyagokban

bár a szállítási akadályok teljesen megszüntetve nincsenek, mindazonáltal igen tisztelt vevőinket értesíthetjük, hogy

raktár - készletünk

Zsilvölgyi Fütőkészén,

Porosz Salon-készén,

Porosz Légszesz Pirszén

és Porosz Dió-Pirszénben

Legjobb minőségekben jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra száraz, darabos, jól kiegészített

Bükkfa-szén

állandóan nagy mennyiségű készleten.

Jakaréktűzhelyben ajánljuk a kőszéntüzelést. Számos előnyök s jelentékenyen

olcsóbb, mint a tűzifa.

A hazaszállítását saját kocsijainkkal, a miniszteri és főkapitányi rendeletnek megfelelően plombázott zsákokban eszközöljük. 168

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedés szénosztálya.

Telefon 139. sz.

KI SZENVED?

gyomorban, székrekedésben, étvágytalanságban stb.? Az tegyen kísérletet, a több száz hirneves orvos által ajánlott **HORGONY** természetes keserűvízzel. Reggeli előtt fél ivópohár **HORGONY** keserűvíz 1—2 óra alatt meghozza a kívánt hatást, mire az étvágy és a jó közérzet beáll. A **HORGONY** természetes keserűvíz nem kellemetlen ízű, nem okoz kellemetlen érzést. Kapható minden ásványvíz, fűszerkereskedésben és gyogyszertárban. Vásárlásnál kifejezetten **HORGONY** keserűvíz kérendő. Tulajdonos: **Losér János** Budapest.

Benoid-gáz a legolcsóbb világitás

Kastélyok villák, uradalmak, sanatoriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kaszinók templomok, iskolák, közönségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Női

divatkereskedés,

mely 14 év óta fenáll, teljes raktárral, állandó jó vevőkörrel, visszavonulás következtében

sürgősen eladó.

Cím a kiadóbar. 1091

Saját termésű kitűnő

lisztán kezelt

magyarági ó és pecsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

Ugyvédnél 525

Aradon,

Deák Ferencz utca 40. sz. a.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét felhívni arra, hogy

793

Weitzer János-utca 10. szám alatt

(Dr. Robitzek ház)

egy a mai kor igényeinek megfelelő

salont

nyitottam, ahol a legelegánsabb izlést kielégítő angol és francia divat szerinti **toiletteket** a legjutányosabb árak mellett készítek, melyre tapasztalatainkat úgy én, mint nóm, nagy fővárosokban szereztük meg.

Egyben arról is értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy a legmodernebb szabászat tanítását a leg-rövidebb idő alatt betanítjuk.

Nagybecsű pártfogást kér

Weisz Samu,

angol és francia női szabó.

Fizető és tanuló leányok felvételnek

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat.

346

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a mai korok megfélelő

szobrász-műtermet

nyitottam és elvállalok ebben a szakmában a legújabb stílus, úgy mint: **ornament figura, ugyanígy szintén Consul- és oltarműtkeket a legdiszesebb kivitelben készítem.**

Kiváló tisztelettel 132

Abrahám József,

ARAD, Határ-utca 9. sz.

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazóbundákat, háló, ebédlő és más butorokat

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz. (Izraelita templom épület.)

1295-907. pm.

Hirdetmény.

Felhívom a kertészettel és növénykereskedéssel foglalkozókat, hogy azon esetben, ha telepüket az 1889. évi XLI. t.-c. értelmében a szabad forgalomra tehát külföldre szállításra is jogosítottak kimutatásába felvétetni akarják, 1907. évi augusztus hó 31-ig bezárolag hivatalomban jelentkezzenek.

Aradon, 1907. évi március hó 2-án.

Varjassy, polgármester.

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1907. évi május hó 7-én d. e. 9 órakor az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1907. évi február hó végéig lejárt **ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak** alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

10414	10546	10601	10641	12018	12171	12363	12428	12427	12474
12994	13020	13183	13189	13263	13335	13415	13572	13583	13601
13602	14020	14039	14041	14063	14104	14148	14165	14199	14263
14361	14539	14558	14604	14610	14672	14762	14804	14871	14922
14949	1497	15027	15065	15108	15187	15278	15281	15494	15505
15506	15507	15732	15779	15819	15920	15953	15956	15988	16085
16148	16331	16367	16501	16549	16651	16688	16860	17065	17130
17212	17311	17375	17394	17442	17451	17515	17523	17708	17771
17863	17874	17930	17985	18030	18032	18232	18333	18395	18511
18514	18537	18566	18596	18704	18956	18967	19164	19188	19226
19242	19284	19427	19517	19602	19672	19710	19722	19743	19790
19832	19883	19908	19913	49	85	155	192	195	202
220	232	305	391	411	413	473	475	531	574
762	792	874	879	897	899	922	934	950	953
962	967	998	1011	1072	1152	1164	1247	1263	1280
1283	1411	1587	1594	1656	1665	1777	1968	2041	2080
2139	2160	2199	2201	2211	2285	2306	2357	2382	2391
2477	2501	2529	2569	2578	2613	2645	2676	2724	2744
2764	2820	2866	2919	2971	2991	3012	3047	3100	3128
3181	3182	3183	3221	3240	3416	3423	3429	3436	3506
3543	3587	3639	3680	3686	3711	3767	3770	3797	3813
3820	3827	3861	3866	3926	3966	4033	4011	4094	4098
4224	4237	4247	4271	4276	4330	4372	4397	4423	4429
4504	4529	4530	4539	4565	4569	4602	4612	4651	4671
4699	4717	4738	4743	4780	4790	4802	4812	4823	4857
4868	4870	4899	4903	4910	4911	4912	4940	5044	5067
5074	5134	5156	5222	5291	5482	6227	és	6370,	mely

Arad, 1907. évi április hó 13-án.

1120

Az igazgatóság.

177-1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 6 drb. egyenként 6-6 m. hosszú fenyő és 2 drb. egyenként 10-10 m. hosszú vas marhaható vályu elkészítése iránt folyó évi április hó 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: a favályuk darabjára nézve 35 korona, a vasvályuk darabjára 200 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt lehet venni írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz letételét igazoló pénztári jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi április hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k. aljegyző.

A májusi költözködésre ajánlunk:

Légszesz és villany-csillárok, fűer és benoid-gáz égőhálókat.

Valódi

Üveg és porcellán, mosdó és egyéb készleteket. — Valódi nikkellőző- és diszedényeket,

a legnagyobb választékban és legolcsóbban 224

Gebhart Testvéreknel

ARADON,

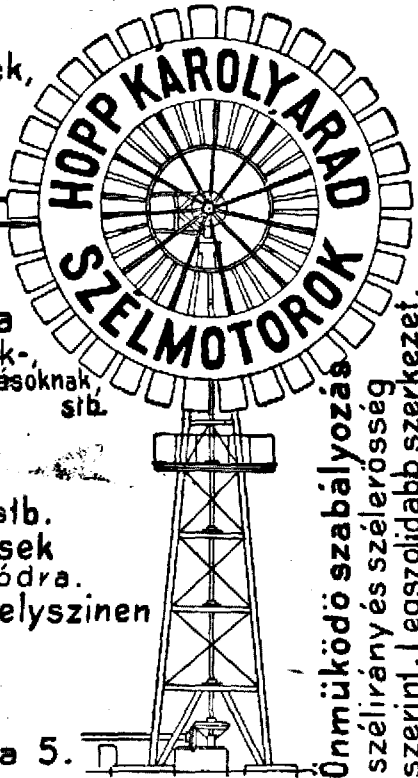
Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)

Városi és megyei telefon 451.

25 koronát meghaladó készfizetések után 3% pénztárengedményt nyújtunk.

Legolcsóbb üzemelő
malomok, mezőgazdasági gépek,
stb. részére.

Kiszolgálás és javítás
ki van zárva.

Kötségnélküli vízellátása
községek, gyártelepek, gazdaságok,
mezei lakások, villák, vasúti állomásoknak,
stb.
Megőntözése
kertek- és parkoknak,
Leccsapolása
tavak- és téglagyáraknak, stb.
Tervek és költségvetések
minden alkalmazási módra.
Tervezetek kívánatra a helyszínen
felvéttetnek.

HOPP KÁROLY

műszaki-irodája,
ARAD, Széchenyi-utca 5.

Önműködő szabályozás
szélirány és szélerősség
szerinti. Legszolidabb szerkezet,
legmagasabb munkaképesség.

455

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotájában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

851

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hívataiból el ne kessek megveszél azon szép és olcsó zsebórárt, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Mindenki csak „Répáti” ásványvizet vegyen és igyék, ki hosszú életű akar lenni, és azért is, mert feleslegessé tesz és potol sok osztrák és egyéb külföldi ásványvizet.

Székelyföldi:

Hazai víz:

„Répáti”

a székelyföldből fakad eszmenyi tisztaságban és bacillusoktól mentesen, szénsav és vasdus tartalommal.

„Répáti” kitűnő gyógy- és üdítő hatású ásvány- és savanyúvíz, mely alkotórészeinek szerencsés összetételénél és kellemes ízénél fogva a continens elsőrendű gyógy- és savanyúvizel közé tartozik.

A „Répáti” az előkező világ kedvencz asztali vize és különösen jó eredménnyel használatik **köbögés, rekedtség, gyomor-, máj-, vese- és bél-bajok** ellenében, valamint a **húgyszervek** minden bántalmai **köbvény, vészegénység, tüdő- és a légző és emésztő szervek** betegségei ellen.

Daczára annak, hogy a „Répáti” üdítő kellemes és kiváló gyógyhatású víz, rendkívül olcsó és azért mindenkinek ki egészségét becsüli mint állandó gyógyital egymagában is vagy **borral** avagy **tejjel** vegyítve lemelegben ajánlható.

„Répáti” minden nagyobb **ittaszerkeskedésben** kapható és **magánlakásokra** is szétküldetik. Arad és vidéki vevőknek legalább egy láda (50 üveg) megvetelénél a szállítás az aradi állomásra ingyenesen történik.

Kizárólagos főraktár Arad és vidékére **Boros Lajosnál** raktár és lakás Árpád-tér 5.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönségnek becses tudomására adm, hogy az

Etvös-utcában 17. szám alatt I. emeleten egy

angol, francia női divattermet nyitottam,

hol elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a leggyorsabban és legdiszesebb kivitelben, ugyszintén vidéki megrendeléseket is eszközök.

Még midőn megjegyzem, hogy áraim a lehető legjutányosabbak, maradok magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva

Kiváló tisztelettel

Székely Henrik.

1013

Vérszegénység és sápkórban

szenvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt érik el. B. vásárlásnál csak a valódi Rozsnyay felet forduljunk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol cégtől hozatva.

Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás

háztartási szükségletek

fedezésére.

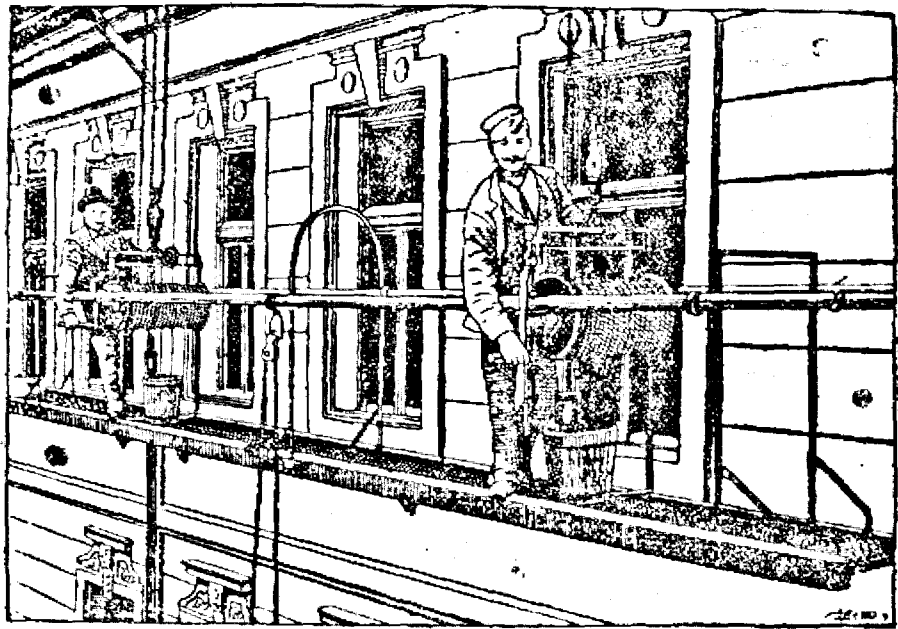
A J Á N I J U K.

Arcz-cremek	Fogpasták
Illatszerek	Fogkefék
Hölgypercek	Szájvizek
Kölni vizek	Szappanok
Fogporok	Hajvizek
Fogcremek	Szoba-illatok

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Deák Ferenc-utca 36. szám alatt**

799

festő- és mázoló-vállalatom

a jelen kor igényeinek megfelelőleg kibővíttem.

Birtokomban a legújabb stilszerű minták, melyek azon helyzetbe hoznak, hogy a legszebb kivitelű munkát is legjutányosabban számíthatom. Utcái és udvari **homlokzat festészetben elismerve vagyok, melyet számos elismeréssel igazolhatok.**

Becsés pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Bräuner Vilmos, szobafestő és mázoló

Arad, Deák Ferenc-utca 36.

Saját felhúzó gépek.

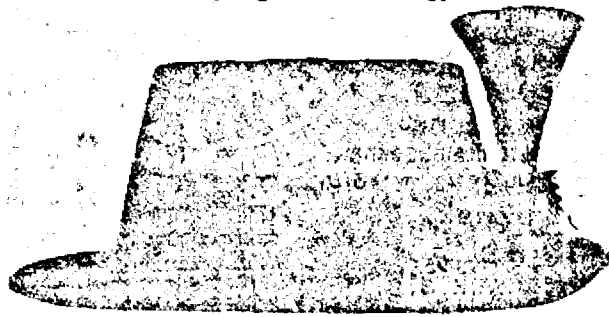
Vidékre is elvállalok e szakmába vágó munkákat.

Alapított 1860. **MÜNZI.** Állami távbeszélő 213.

kalap és úri-divat üzlete Arad.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Kirakataimban állandóan a legizlésebb divat-ujdonságok versenyképes árak megjelölésével láthatók.

R:klam kalap

kitűnő minőség különféle alakban hordható K. 3.—

Sikkes formájú kalap

abra szerint legszebb divat színekben K. 4.—

Ajánlatos

nyakkendő ujdonságok!

3 db. angol magánkötő „Toubulár“ nyakkendő két oldalon hordható K. 2.—
2 db. fehér magánkötő vagy színes nyakkendő két oldalon hordható K. 1.—
2 db. fehér mell nyakkendő K. 1.—
2 db. angol zephir csokor nyakkendő K. 1.—

==== Kalap ujdonságaim érdemeinek a megtekintésre. ====

Állami tisztviselők szállítója.

482

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, agyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbalgazítással és tanácsesal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

471

Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Meghívás

a „Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon“

rendkívüli közgyűlésére,

mely Aradon, a gyári irodaépület igazgatósági termében

1907. évi április hó 29-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

N a p i r e n d:

Az igazgatóság javaslata és határozathozatal a borosjenői gyár eladása tárgyában.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:

Aradon: az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál, vagy

1104

Budapesten: igazgatóságunk pénztáránál, (V., Sas-utca 25.) vagy

Bécsben: Schoeller és Társa bankházánál.

Az igazgatóság.

Veszek

A legnagyobb árban uraságoktól használt férfiruhákat, bundákat, tozábbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekreényt, lószerszámot, lyergeket és fegyvereket, ócska vasat, rezet, ólmot és mindenféle fém-árukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Lyénatra házhoz vagy vidékre is egy levelező-lap által rögtön megyek.

Üzletem helyisége jelenleg Asztalos Sándor-utca 1 sz. május hó 1-től a zsidó templom épületben.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Ugyanott egy pedálos cimbalom eladó.

Uri szabó!

Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és csanádi egyesült vasutak egyenruha szállítója.

Variassy-utca 2. szám.

(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készít a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, mágnások, fűspánok, országy. képviselők és kir. nyakönyvvezetők részére, ugyszintén sportruhákat is.

Mindennemű katonai, pénzügyi, vas-úti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szöveteiből, a legutolsó divat szerint, mérsékelt árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

Fábián Sándor.

Kérem szives értesítését, hogy gazdag mintagyűjteményemmel mikor tegyem tiszteletemet.

Uj női

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Aradon Deák Ferencz-utca 2. szám alatt (Sebesyház) egy, a mai kor és modern ízlés minden követ megcsejélt megfelelő.

női kalap divat-terem nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb czégektől kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Állandó és a legnagyobb választék **gyászkalapokban.**

Átalakítások és minden e szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

Vidéki megrendeléseket a legmesszebb menő körültekintéssel eszközölök. 719 Szives pártfogást kér

ARITMANN ANNA

Arad, Deák Ferencz-utca 2.

Biztosítási

üzletszerzők

és szervezők

magas fixum és jutalék mellett felvétetnek

az Első Leánykiházasító Egy. 1 m. sz. Gyermek és Életbiztosító

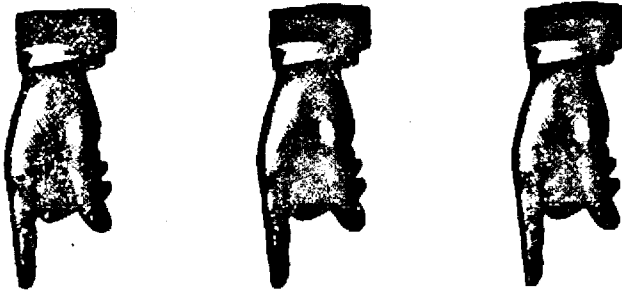
aradi vezérigynökségénél

Szabadság-tér 22. sz.

Színház-épület.

Bővebb felvilágosítást ad a titkár.

Telefon 481 sz.

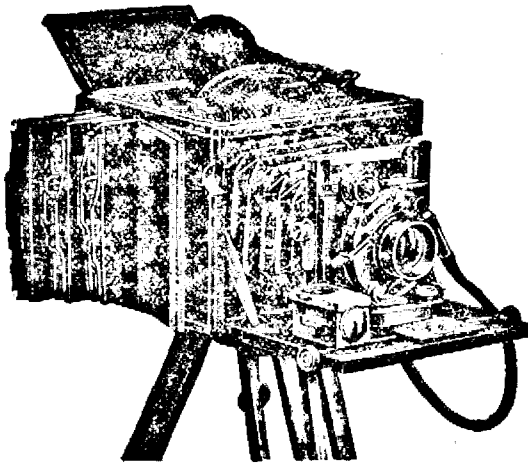

Sehol

992

sem szerezhetők be jutányosabban

fényképező gépek,

fényérzékeny

szárazlemezek, másoló papirok, levelező-lapok, Brom papirok, Pigment papirok,

valamint minden, a fényképezéshez tartozó vegyszerek, eszközök, lencsék stb. — Eredeti gyári árak, bármely gyári árjegyzék szerint. — Tekintettel az „Aradi Fotoklub” által rendezett, folyó évi május hó 1-én megtartando **Amateur-kiállításra** raktáromat úgy a rendes cikkel, valamint a művészies kivitelű Pigment- és gummi-nyomáshoz szükséges anyagokkal bőségesen szereltem fel.

BLOCH H.

fénykép-cikkek raktára Aradon.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám

Vas-szálloda épületben, a volt Ursz-féle

fodrász-üzletet

megvettem

és ujjonnan berendeztem és kérem a nagyérdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel

Busch György,

fodrász.

KOSSUTH-utca 67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester üzletében

a legjobb anyagból készült férfi, női és gyermek cipők nagy választéka. — Megrendeléseknél színes bőrök nagy választéka.

Saját készítés!

624

Olcsó ár!

Pontos kiszolgálás!

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,

(Minorita-palota.)

Izléses

csokrok

és koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a párisi és bécsi tanulmányutamról visszaérkeztem és

Andrássy-tér 8. sz. alatt

ajtó 5. Gebhart-ház egy

női kalap és diszítő

termet

nyitottam

és e szakmában mindent a legszebb és legizlésebben készítek. Ugyszintén állandóan raktáron tartok **kész női kalapokat.**

Javitásokat gyorsan és pontosan eszközölök. 564

Tisztelettel

Fischer Dóra,

Andrássy-tér 8. szám.

Egy pohár
Egy korsó**udvari sör** 8 kr.
13 kr.

Tisztelettel bátorkodom a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **színház-épületben lévő**

városi sörcsarnokot

megnyitottam és Gyurkovits András zenekara személyes vezetése alatt

hangversenyt rendez.

Egyben bátorkodom a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy vendéglőmet a mostani modern kor-nak teljesen megfelelőleg újonnan berendeztem és az **Első magyar kőbányai részvénytársaság legkiválóbb sörét az ugynevezett**

udvari sört

bevezettem, azonkívül a legkiválóbb minőségű arad-hegyaljai borokat fogom kimérni.

Konyhám is olcsó árak mellett a legfinomabb ígényeket is ki fogja elégíteni.

Teljes tisztelettel

Kánya Géza.

393

Egy pohár
Egy korsó**udvari sör** 8 kr.
13 kr.

T. C.

Tisztelettel felhívjuk a tisztelt gazdaközönség szives figyelmét a raktárunkban állandóan kapható: állatoknak nyalatási célra annyira megkedvelt, sajtolt

(briquette) marhasóra,

arankamentességre államilag ólomzárolt legelsőrendű

lucerna és vörös heremagra, eredeti quedlenburgi répamagvakra.

Fajai: sárga olajbogyó, sárga oberndorfi, vörös mamuth, sárga eckendorfi, ezenkívül cukorrépa-mag.

Valódi aussigi kékköre, első minőségű raffiára.

Vetési célra tisztított s kipróbált: 905

tiszta búkköny magra, zab, árpa és tengerire.

Es utóbbiakból takarmányozási célra is tartunk. — Lótenyésztőknek alig pótolható, ugynevezett

„Derby“ melassera.

Mindezek nagy mennyiségben kaphatók a legalsó nyabb napl ár mellett

az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél.

ARAD, Boros Béni-tér és Verbőczy-u. sarok.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában felülmúlhatatlan

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— **Ára egy üvegnek 2 korona.** —

313

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Dr. D. Graur Viktor aradi fogorvos bacteriumölő

szájvizének és **fogporának** egyedüli raktára

egy üveg szájviz 2 kor., egy doboz fogpor 1 kor.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobailatok, üvege 70 fill.

„NEVER“ amerikai gummi, a legjobb, 6 drb. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a magyarszázzal szemben.

Fekete József

épület és műbutor
... asztalos ...

Fő-utca 33. sz.
... Gyárváros ...

* Jemesvár *

RAUCH RAIMUND

Üveg, porcellán,
lámpa és képkeret
raktár.

Villany, gáz és
Benoid felszerelés-
sek legjutányosabb
árban.

Pontos kiszolgálás.
Olcsó árak.

**ERDÉLYI
BODEGA**

— ARAD —
HUNYADI-UTCZA.

Hideg ételek, halak,
konzervek, sajtok.

Kitűnő és mindenemé
italok, erdélyi és hegyi
borok.

EGÉSZ ÉJJEL
NYITVA!

Albert Lajos

műbutor-asztalos
Batthyányi-u. 23.

Elvállatok mindennemű
butorberendezéseket a
legjobb kivitelben, úgy
bolti berendezéseket
jutányos árak mellett.

Tisztelettel

ALBERT LAJOS,
műbutor-asztalos.

Várnai Mariska

angol és francia

női ruha

... Arad, ...

Perényi-utca 1. sz.

Elsőrendű
kőhányai ár
poharakint kiértékelés
1 korsó 12, 1 pohár 8 kr.

LUKÁCS SÁNDOR

étterme és sörcsarnoka
Arad, Szabadság-tér 11.

Állandó csigányzása.

Szelle kísérője és mórak-
kelt árakkal.

A n. é. közönség szives
pártfogásáért esedez
eláztatás tisztelettel

LUKÁCS S
vendéglős

Férfi divat újdonságok.
Kalapok. Színes ingek.

— Nyakkendők —
Könyvek stb. nagy vá-
lasztékban.

Guttmann és Berger

férfi divatruha boltjában
Arad, Andrássy-tér 21. sz.

Város és megyei telefon 266.
Postai megjelölés a legna-
gyobb pontossággal intéz-
nek el.

Varga János

kárpitos és díszítő eztele
Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Elvállal kárpitos és
díszítő munkákat a leg-
jutányosabb árakon.

Nagy raktár salon,
férfiszoba és ebédlő gar-
nitúrákból háló és ebédlő-
divánokból a legfinomabb
kivitelű.

**

Papp Sándor

úri és női cipész

Arad, Káltér 12.

**

Kotecki Jakab

szék és asztal gyára,
műbutor
és
épület asztalos
ARAD,
Batthyányi-u 4. sz.

Dávid Péter

kőműves és
cementmunka
vállalkozó
Ilona-u. 23. sz.
saját ház.

HUGYECZ

ROZA

női
divatterme
Kápolna-utca 4.

**VERES
FERENCZ**

mű kosárfonodája
Arad, József tőh.-ut 2. sz.
(városbázzal szemben Victoria ép.)

Elvállal, készít és rak-
táron tart minden-
féle utazó, fatartó,
gyümölcs és piac
kosarakat.

Tisztelettel értesí-
tem a n. é. közön-
séget, hogy a For-
ray-utkában levő
volt Marx-téle

hentes- és
delikatess-
üzletet átvettem, hol
felvágott, sertés-
szalonna és elsőren-
dű zsir kapható.

Stojakovics J.

Bauer Antal

malom és malom-
részek beren-
dezése és gazda-
sági gépraktár.

Boros Béni-tér
17. szám.

Köszegi Sándor

épület és műbutoros
Boros Béni-tér 10. sz.

Elvállal minden e-
szakmába vágó mun-
kákat a legdiszesebb
kivitelben. Vidéki
megrendelések pon-
tosan eszközöztetnek

Tischler Vazul

kőező mester
és
cementmunka
vállalkozó

... Arad, ...
Radnai-ut 24. sz.

A temesvár-józsef-
városi városi bérpa-
totában levő volt (Spa-
cily)-féle vendéglőt át
vettem, azt diszesen és
ujjonnan minden kénye-
lemmel rendeztem be
Dréher léte elsőrang-
sűr, valamint szállási
murel, gyoroki, mènesi
és világosi borok. Iz-
letes Magyar konyha.
Tisztelettel Gombás
József vendéglős

Fock József

szállodás
= az =

Arany Csillaghoz
... Arad, ...
Bocskó-utca 8.

**KOTSIS
FERENCZNÉ**

női ruhakészítési
MŰTERME

Arad, Bocskay-tér 2. sz.
A legdivatosabb
konfekciók
készítőnek.

WOLF J.

úri- és hölgy cipész

Weitzer János-utca

Minorita-palota.

Nagy Rózsi

angol és francia

női ruha-terme

Minorita-palota

... I. Emelet. ...

VONIKA

DEMETER

TÖKÖLY-TÉR 6.

Turó, szalonna,
szalámi és zsir
nagy raktár.

Nagy és kis mérték-
beni eladás.

SCHWARCZ *

** IGNÁTZ

POLGÁRI

KÁVÉHÁZ

Szt.-Pál-utca 13.

Málics J.

szobrász és

műbutor asztalos

Közép-utca 16

Szabó József

Építész és építőmester
műszaki irodája
Arad, Vécsey-utca 6/a.
 Elvállal az építészeti terén előforduló mindennemű építést.
 Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéssel sokat kívánatra készítik.
 Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.
Vázlat terveket ingyen készítek.
 152 Tisztelettel
Szabó József,

Jfj. Kópekó

Károly
Arad, Weitzer János-u. 2.
 (Minorita-palota.)
 Tavaszi bevásárlási utamról visszaérve van szerencsém a nagyérdemű vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy tavaszi és nyári újdonságok megérkeztek: **Blouse kelmék, új costum kelmék, új blouse zephierek, divatos blouse selymek, gyönyörű szép delainok, ruhavásznak óriási választékban.**
Mintákat vidékre bérmentve küldök.
 Városi és megyei telefon 477.

Raffia hárs

fehér erős szálú.
Szőlőkötöző-fonal
 3 és 4 águ.
Saját készítésű

mindennemű gazdasági kenderárak: istrángok, kötőfékek és kocsi kötelek.
Hajó- és tutajkötelek.
 Ruhaterítő kötelek fehér kenderből. — Zsinegek és zsinórok.
GABONA ZSÁKOK.
 Ponyvák és ponyva vásznak legjobb minőségben, legolcsóbban kaphatók
 Erdélyi és Bácskai iparú raktár
Reich B. Károly Fia és Társa
 cégnevel 1007
Andrássy-tér 6. sz. (Verbosház).

Mikor csalódik a hölgyközönség legjobban?

Akkor, ha hazafelé jön és látja a rendelt fűzőt. Mert legtöbb esetben nem jó. Tessék hozzám írárdni, nálam a legújabb és legkényelmesebb fűzők készülnek.
 Kész fűzőket, egyenes tartókat, mell tartókat rendkívül olcsó árban árulok. Kérem a hölgyközönség teljes bizalmát.
 135
 Tisztelettel
PILCZ IRMA
fűző készítő
Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

Szőlőoltványok.
 Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, dugyökeztetű, bor és csemegefajta
fásoltványokat
 szállít, ameddig a készlet tart:
Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.
 Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303
Telefon 229. Telefon 229.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű
Földes-féle Margit-Cremet,
 mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.
 A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrrákok, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.
 Készít:
Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.
 Főraktár: 308
Török József gyógyszerésznél Budapesten.
 Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Asszonyok és leányok
 el vannak ragadtatva a Hajós-féle világhírű
ARADI IBOLYA-CRÉME
 bámulatos hatásától.
Szeplő, májfolt, bibiros,
 bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.
 A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.
Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.
 Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.
 Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól. A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.
 Kapható a készítőnél: 313
HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerésztárában
Arad, Andrássy-tér 22., a megyeházzal szemben,
 továbbá Földes Kelemen, Kosuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kalmár, Berger Gyula gyógyszerészek áránál és Vojtek és Wolcz drogeriaiban.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!
Aradon is lehet kapni!
 A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni
CIPŐKET
 urak és hölgyek részére
SEELINGER M. A. UTÓDA
 orthopéd és divat cipészetiében
ARAD, Szabadság-tér 4. szám.
 Szűk költségek figyelembe ajánlom orthopéd-gyógycipőket, melyek meggátolják a lábfej fejlődését. G-ern kékesel, ugyszintén felnőtteknél nagyalkerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítek a valódi amerikai formájú cipőket meg nem különböztethető tart a szép cipőket. B megrendeléseiket kér a teljes tisztelettel
SEELINGER M. A. UTÓDA
 az aradi Nemzeti Színház szomszédságában 641

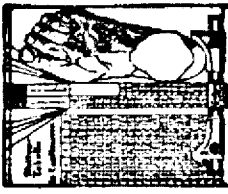

Seiler Bertalan
 paszományos és gombkötő üzlete
Arad, Weitzer János-u. 13. sz.
Zsinor, gomb, bojtok és rojtok
 állandóan raktáron tartatnak.
Gyermek ágyhálók
 bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden esetben a leggyorsabb munkát a leggyorsabbán készít. 682

Megérkeztek a tavaszi divat újdonságok!
Brunner Béla
 úri divat- és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20. sz.
 (Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)
 Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb ingek, gallérok, kékzölök, nyakkeudők, kesztyűk, selyem ruhakiegészítők, harisnyák, s.b. újdonságok kaphatók.
 Legnagyobb választék fa-, vászon- és bőr-nazóbőröndökben!
 Divatújdonság francia és angol illatszert különlegességekben.
 HAMERLI I. pácsi keztgyógyász főraktára!
 Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!
 Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 138

Kilényi C. és Társa
 divat-, kézmű-, rövidaru és fehérnemű
új áruháza
 a József főherceg uton megnyitott.
 24 évig az aréna épületben volt üzletünk, a folytonos házbér emelés miatt
József főherceg-ut 11. szám alál
 (Müller-házba)
helyezettük át.
 A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt. Magunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel
KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó”-hoz.
 József főherceg-ut 11. 428

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár
Arad-Temesvári.

Építető gazdák figyelmébe!
Csobán Tivadar

-képesített kőművesmester
Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.
(Bontó-fele ház.)
Elfogad az építézet terén előforduló mindennemű
irodai és kiviteli munkálatot.
Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségzsámításokat kívánatra készítik.
Az építézet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.
Vázlat terveket ingyen készítek.
Tisztelettel 188
Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

Maszni János

építész és építő-mester műszaki irodája
Arad, Andrassy-tér 8.
(Templommal szemben.)
Elfogad az építézet terén előforduló mindennemű
irodai és kiviteli munkálatot.
Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségzsámításokat kívánatra készítik.
Az építézet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.
Vázlat terveket ingyen készítek.
Tisztelettel
Maszni János,
építész. 103

175 darab
pontos járatu ezüst
zsebóráát
minden elfogadható árban elárusít
Schwimmer-cég
Arad, 802
Szabadság-tér 5-6. szám alatt.
Pölzl kávéház
mellett.

500 koronát fizetnek annak aji
Bartilla
fogvászárnak használatára mellett, üvegeje 70 fill., vajaha ivómet fogfájást kap, vagy a szája büzlök.
(Csomagolásért külön 20 fill.) **Bartilla A. Brückner**, (B. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommergasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemennél**, Deák Ferenc-utca 11. sz. és **Hajós Árpádnál**, Andrassy-tér 21. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla**-féle fogvászár. Hamisítványok feljelentéssel díjaztatnak. 601

Hölgyek
figyelmébe!
Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít
Popovits Lila
női divatterme
Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)
Felvétetnek szabászati és rajzolósi tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 733

Értesítés!
Rácz József
fűszer és csemege üzlete
május 1-én
megnyílik
Arad, Szabadság-tér 21.
(Lengyel Testvérek mellett.)
Egy jó erkölcsű fiatalulónak felvétetik. 1091

Telefon 12-83. **Stiller József** eszák. és kir. szab. jégsekrengyára. Telefon 12-83.
Gyár és iroda: VIII. Nagydíófa-utca 22. sz. (Wesselényi-utca sarok.)
Ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű, köztintest nyert hűtőköszülékelt sör, víz, vaj, nyersalus hűtésre, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt készületeket és fagyalt rezervórokat, hőmérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető-eszapotokat. — Képes Ajánlyezékek tent gyártmányokról, valamint a legújabb találmányu hűtőköszülékről, ételhűtőkről, továbbá a sörkimerő készülékekről (ütdött levegőnyomással) kívánatra ingyen.
Tervezéseket elküldése végett kérem cégre megjelni és más hasonló nevű cégekkel össze nem tévesztetni: gyáram 1873-ban lett alapítva. 3945
Egyedüli tulajdonosa:
STILLER JÓZSEF
társak nélkül.
Budapest, VII., Nagydíófa-utca 22

Kalmár József
kerékpárraktára 486
Arad, Salacz-utca 2. szám.
Uj és használt kerékpárok olcsó árért kedvező havi vagy heti részletekre kapható.
Nagy javító műhely.

Harisnyakötőde
Andrassy-tér 20. sz.
(Fischer Eliz palotában.)
A t. közönség rendelkezésére áll. 800

Tisztíts csak
GLOBUSZ FÉNTISZTÍTÓ KIVONAT
Egyedüli raktár
legújabb találmány
csak valódi csemege és globuszal török csikban.
Globusz
fémtisztító kivonat
A legjobb tisztítószer a világon.

Szodás
és
málnaszörp
üvegek
jó állapotban néhány száz darab
eladó
Spärger és Hoffmann
cégnél 1112
Német-Boosán.

Wolf János
uri és női cipész
Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.
Elvállal minden szakmába vágó munkákat a legrésőbb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs** vagy **csizma** elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.
Tisztelettel
Wolf János.
586
Telefon sz. 370. Telefon sz. 370.

Hammer Zs. és Társa
műszerész és mérlegkészítők
Boros Béni-tér 1. szám.
Ajánlja dusan felszerelt kerékpár, varrógép és Gramofon raktárát. 1002
„Singer”. „Original Viktoria”, Central Bobbin varrógépek család használatra és ipari célokra. —
„Puch”. „Helical-Premier” és „Preciosa” kerékpárok jótállás jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.
Nagy szakszerű javító műhely.

özv. **Kubát Antalné**
UTÓDA
Dupcza Ferencz
kefekötő gyára 285
Aradon, Weitzer János-utca

(Minorita-palota.)
Műhely: Választó-utca 39. szám.
STOLCZ J.
aranyműves műhelye
készít mindennemű arany, ezüst, drágakő és műtővös munkákat.
Régi ékszerek átalakítását, valamint minden javításokat.
Ugy házi eszközök, valamint díszmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, úzi aranyozás és ezüstözést jótállás mellett elvállalok.

Stolcz J.
aranyműves 665
Arad, Weitzer János-utca 2., Minorita-palota.

Tégla, Cserép
legkedvezőbben kapható
Pollak Sándor
kőrkemence téglagyárában 15
Mikalakán, a Radnai-út végén.
A motoros vasút megálló helye.
Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.
Rendelések felvétetnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu horonyolt és kupola cserépekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Szabadság-tér 2. szám alatt

II. emeleten

egy modern

utcai lakás

május 1-sejétől

kiadó.

Bővebbet

1119

Pick Ernőnél.

131-1907. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jóva Jozsifné, sz. Mógyer Szófia vidrai lakos végrehajthatónak, Jóva Petru vidrai lakos végrehajthatást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajthatási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság kerületében fekvő és a Vidra községi 45. számú tkjvben A. I. 1-3., 5-11., 13-19. alatt foglalt ház, belsőség, kert, kaszálló, szántóföldekből álló ingatlanokból B/3. és B/6. alatti végrehajthatást szenvedő Jóva Petrut illető hányadok

vagyis ama ingatlanoknak $\frac{5}{8}$ -ad része 767 korona kikiáltási árban az 1907. évi április hó 30. napján d. e. 10 órakor Vidra községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fognak árverés alá kerülni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéret nem tételik, az elárverendő ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 76 kor. 70 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsán az 1881. évi december 6-án 39425. I. M. szám alatt kelt rendeletben előírt módon a nagybattyáni kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Nagyhalmágyon, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál 1907. évi február hó 6. napján.

Gálffy,
kir. járásbíró.

1121

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes meglegedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást házilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelötti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedek, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A pankotai izraelita fiókhitközség ezennel nyilvános írás és szóbeli árlejtést hirdet Pankotán ujonnan építendő izr. templom építésére és felhívja a pályázó építészeket, hogy az 1907. évi április hó 28-án délután három órakor megartandó árlejtésre szóbeli ajánlataik megtétele végett személyesen vagy ezen határidőig ajánlataikat írásban adják be.

Az árlejtés Kaufmann Ignác ur lakásán lesz megtartva. Kikiáltási ár 11910.76 korona.

Vállalkozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt bánatpénzzel a kikiáltási ár 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az építkezésre vonatkozó, tervek és feltételek az Elnökségnél az árlejtésig megtekinthetők.

A templom építő bizottság fentartja magának az árlejtésnél szokásos minden jogát.

Az ajánlat akár az összes munkálatokra, akár csapatonként is megtehető nevezetesen:

Föld és kőműves munka	5724.62
Ácsmunka	1706.45
Tetőf-dő cseréppel	446.40
Bádigos munka	1558.28
Vas és külfaféle	275.12
Asztalosmunka stb.	2199.89
Összesen Korona	11910.76

Pankotán, 1907. április hó 10. é.

Messzer Armin, Kaufmann Ignác,
titkár. 1105 elnök.

Meghívó!

Az arad-hegyaljai h. é. motoros vasut r. t.

f. év április hó 28-án délelőtt 11 órára az aradi ipar és kereskedelmi kamara t. r. mében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre t. részvényeseit ezennel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése az üzemnek első négy haváról.
2. A felügyelő-bizottságnak erre vonatkozó jelentése.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytársaság alaptőkéjének felemelése, esetleg megfelelő kölcsön felvétele iránt, és ehhez képest az alapszabályok 8. §. 1. pontjának módosítása.
4. Javaslata a helyi érdekű motoros vasutnak az engedélyokirat 11. pontja értelmében a magy. kir. államvasutak üzemébe való átadása iránt.
5. Személy változások, egyes állások rendszeresítése.

Jegyzet:**Kivonat az alapszabályokból.**

16. §.

Minden részvényes, minden birtokában levő 100 korona névértékű részvénye után 1 1 szavazati joggal bír. Azon részvényes, aki a közgyűlésen szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazottja által gyakorolni kívánja, tartozik 8 nappal a közgyűlés előtt részvényeit vagy élvezeti jegyeit a még le nem járt szelvényekkel együtt vagy erről szóló állami vagy közigazgatási hatóság vagy nyilvános számadásra kötelezett pénzügyezetek által kiállított letéti jegyeit a társaság pénztáránál letenni.

Erről igazolványt kap, mely a közgyűlésen szavazati jogának igazolására szolgál.

A m. kir. kormány, a városok és községek képviselői a részvények letétele nélkül is gyakorolhatják szavazati jogukat képviselői minőségük igazolása mellett.

Arad, 1907. április hó 12-én.

1122

Az igazgatóság.**KOCH DÁNIEL**

kerékpár, varrógép és Gramophonok nagy raktára.
Villanyvilágítás és telefon berendezések vállalata.

Gramophonok

kedvező fizetési feltételek mellett kapható. — Nagy választék legújabb felvételi Gramophon-lemezekben.

Elvállal

házi csengő- és villanyvilágítási berendezéseket valamint azok jókarban tartását. Szállít ventillátorokat és motorokat

Kerékpárok

csakis jó és elsőrendű minőségűek, valamint ezek alkatrészeiből állandó nagy raktár van készletben.

KERÉKPÁR, VARRÓGÉP ÉS GRAMOPHON

kedvező fizetési feltételek mellett kapható. 766

— Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltek. —

Telefon 440. sz.

Nagy javító-műhely!

APRÓ HIRDETESEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 10.

Tudakozóknak kérjük a hirdetés előtt levő címekről megkérdezni.

AN APRÓ HIRDETESEK ELŐRE MEGTENDŐK

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 10.

Ezen rovatban minden szó egyező betűzésének ára 4 fillér, vastagabb betűzésé 6 fillér. — Cselekedet kérésé vagy emelődnek ajánlott apró hirdetés 20 szögig 30 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési leveleslapok 10—40 filléres és 1 koronásért kaphatók lapunk elárultó helyein.

AKINEK

ismerettség híján

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellőre, kertészre.	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre szobaleányra, hazi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre házmesterre, stb.-re van szüksége.
---	---

AKI

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	--

AKI

bérbéadni kíván

hirtokot, házat, vadászterületet.	halászatot, telket, kocsit, lovat.
---	---

AKI

mindezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
kis hirdetési rovatát használja.

1—2 jó erkölcsű fiu

tanulónak felvétetik Sziszka csemegeüzletében, főpostával szemben. 1103

Kiadók

első és másodemeleti 2—3 szobából álló lakások május 1-től. Hunyadi-utca 1. szám alatt, Szabadság-tér sarkán. 1087

3 szobás lakás

vízvezetékkel májustól kiadó Weselényi-utca 21. Tudakozódnál a házfelügyelőnél. 1063

Biztos existenzia!

Ügye, jó beszedő tehetségű urak álljanak a kamazást kaphatnak egy könnyen eladható házi cikkek eladására. Pénzbeszedők óvadékai keresetük. Ajánlatok „K & CO.” jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

Eladó!

Orczy-utca 11. és Perényi-utca 4-ik számú ház betegség miatt eladók. Fizetési feltételek a legkedvezőbbek! Vételhez 8 ezer korona készpénz elegendő. — Felvilágosítást nyújt a házban a háztulajdonosnő, esetleg levélben Békés-Csabán, Keresztes Ferenc, vezérigazgató. 1116

Használt,

de jó karban levő butorok olcsó árban eladók. Kölcsey-utca 10.

Francia „Blouse Album“

dus tartalommal, legújabb eredeti francia divatképekkel 1 korona, 50 filléért kapható Inguz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. Telefon 517. 361

Eladó!

Közel 20 év óta fenálló élénk forgalmu fűszer és vegyesáru kereskedés korlátlan italmérséssel és trafikkkal haláleset miatt, házzal együtt, méltányos áron eladó. Bővebbet özv. Kohn Náthánné, Kurtics. 1075

Szőlő!

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő, szép nagy épülettel, uri lakással, teljesen berendezve eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1056

A Borona- és György-utca

sarkán már rég óta fenálló bolt- és korcsmahelyiség, hozzátartozó lakással együtt 1907. augusztus 1-től kiadó. Bővebbet Bing Ede, József főherceg-ut. 1092

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. **Kerpel Izó** könyv- és papirkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356.

Méhes eladó!

Egy teljesen felszerelt méhes 25 drb. Dzierzon kaptárral (országos méretű) mézpergetővel s a hozzátartozó aprósággal olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1055

Mérlegképes

könyvelő, ki a gépirást is bírja, állást keres. Cím: B. M. Flórián-utca 4. sz.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Lakás kiadó!

Boros Béni-tér (Fő-ut) 15. számú házban egy II-od emeleti 3 szobás nagy lakás mellékhelyiségek és vízvezetékkel, esetleg azonnal kiadó. 1123

Egy teljes

elegáns hálószoba, ebédlő és másnemű butor eladó. Megtekinthető 10—12 és 2—4 ig Erzsébet-körút 30. sz. 1070

Egy olcsó pince

az Acsev. palota közelében bérbevételre kerestetik. — Ajánlatokat „Pince“ jellegével a kiadóhivatalba kérünk.

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15. szám alatt.

Kiadó lakások!

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a színházzal szemben, II. emeleti

utcai lakások

május hó 1-től,

illetve azonnal kiadók.

Ugyanott a II. emeleten egy kisebb budvari lakás azonnal kiadó.

Bővebbet a gondnoknál a házban 6. ajtó szám. 496

30.000 darab

szines, legdivatosabb fazonu

nap- és esőernyőt

minden elfogadható árban elárusít

Nassan R.

nap és esőernyő készítő

ARAD, Szabadság-tér 19. sz. Rosenblüh J. és Társa cég mellett.

Javításokat és áthuzásokat két óra alatt eszközöl. 822

6948—1907. khsz.

Hirdetmény.

Aradi múmalom Goldschmidt és Dózsa aradi cég Radnai-ut 11 sz. a. telkén egy gőzmalom felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884 évi, XVII t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszin tárgyalására határidőül folyó évi április hó 24-én d. 11 órájára kiűzetik, melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszin és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi április hó 24-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyanitt előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem említenének, s ha köztekintetek gátólag fel nem merülednek, a telep engedély az idézett törvény 30 §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1907. évi április 11-én.

Sarlot,
főkapitány.

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

Költözködéseknél vagy lakásváltoztatásoknál

villanyvilágítási vagy 486

villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat jutányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József

villanszerelő Arad, Salacz-utca 2.

9870—1907.

Hirdetmény.

Értesítjük Arad város közönségét, hogy a törvényhatósági bizottság 6758., 6983., 6984., 7017., 7170., 7188., 7278. és 7372/1907. számú határozata értelmében a városi tisztviselők, napidijasok, tűzoltók és hivataloszolgák drágasági pótlék, a rendőrlégénység lakbér, az utegyengétek és városi kocsisok fizetés emelés tárgyában benyújtott kérvényeire akként határozott, hogy azokat tárgyalás és véleményes jelentéstétel végett a hármas bizottságnak kiadni rendelte.

Ezen határozat alapján számvevőségünk a pótköltségvetési előirányzatot elkészítvén azt a vonatkozó iratok kapcsán a városháza tanácstermében 15 napra azzal tesszük ki közszemlére, hogy az az ellen ezen határidőn belül a polgármester urhoz esetleg benyújtandó felszólamlással lehet élni.

Arad, 1907. évi április hó 6-án.

A városi tanács.

PREMIER KERÉKPÁROK

mérvadók a minőségben.

Jóban utólráhetetlenek

s legnagyobb osztrák-magyar gyár!

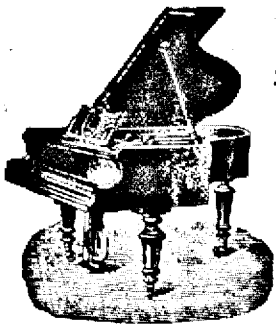
Egyedül kapható:

HAMMER VILMOSNÁL
ARADON. 3915

Faix Jacques

zongoraterme
és készítői műterme

Aradon,
Batthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler
elsőrendű gyárosok kitűnő készítményeit,

valamint

saját gyártmányu zongoráit

827

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javítások, hangolások, ugyszintén havi

kölcsön-zongorák jutányos árai mellett.

Újra felszerelt áruház

Masztig P. és Társa Aradon,

Andrássy-tér 22. szám.

Vászon, selyem és divatszövetek nagy raktára.

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,

ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB-STB.

KIVÁNTATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETEST!

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb
értékig törlesztési részletben való vissza-
fizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magan-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó áron eladó, u. m.: Lövész-u 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz., Választó-utca 39. sz. földszintes házak és Új-Mikalakán a motoros mentén 440. számú ház, mely 3—4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor.ért törlesztésre eladó.

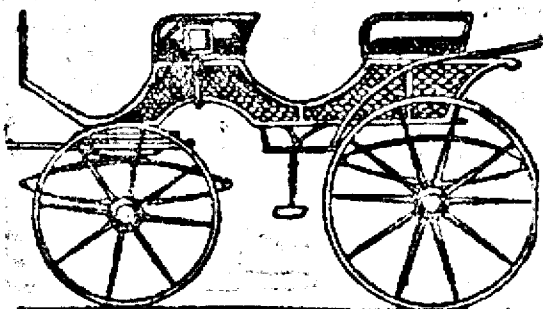
Értesítés:

Figyelem!

Nádassy és Mészáros

kocsikészítők Arad, Boros Béni-tér 2. sz.

Van szerencsénk az igen tisztelt érdekelteket értesíteni, hogy Arad, Boros Béni-tér 2. szám alatt
kocsi készítésre berendezett műhelyeket nyitottunk,

hol igen jutányos áráért készítünk a legmagasabb igényeknek is megfelelő modern kivitelű járműveket, ezenkívül megrendelésekre készítünk új automobílfelsőrészeket is, és a már használatban levőket kívánatra átalakítjuk, valamint javítását is elfogadjuk, a melynek gyors és pontos elkészítéseért garanciát nyújt éveken át külföldön szerzett szaktehetségünk. — B. pártfogást kér

Nádassy és Mészáros,

kocsikészítők Arad, Boros Béni-tér 2.

